
Naar aanleiding van het OOGO d.d. 12 mei 2016 zijn in overleg met de wethouder Amsterdam toegevoegd:

1. Brief wethouder Amsterdam resultaat bijzondere vergadering OOGO d.d. 12 mei 2016 – bijlage 18
 2. Bestuurlijke reactie College B en W Amsterdam m.b.t. leerlingenvervoer d.d. 17 mei 2016 – bijlage 19
-

Rapportage

Ondersteuningsplan 2016-2020

Van

SWV Primair Onderwijs Amsterdam
Diemen (PO 2707)

Planperiode

1 augustus 2016 tot 1 augustus 2020

Datum

26 april 2016

Toevoeging d.d. 9 september 2016

Inhoud

1. Inleiding	1
2. Samenvatting afspraken	2
Deel I: Visie, uitgangspunten en ambities	6
3. Visie en missie	6
4. Beleidsuitgangspunten	6
5. Ambities Samenwerkingsverband	8
Deel II: Basisondersteuning en extra ondersteuning	12
6. Basisondersteuning	12
7. Extra ondersteuning	15
Deel III: Dekkend aanbod	18
8. Speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs	18
9. Hoogbegaafde leerlingen met gedrags-/psychische problematiek	21
10. Vluchtelingen, statushouders en nieuwkomers	21
Deel IV: SWV organisatie	22
11. Deskundigenadvies, TLV, verwijzing SBO/SO en criteria	22
12. Noodprocedure en thuiszitters	23
13. Regelingen	24
14. Organisatiestructuur	25
15. Ouders	27
16. Financiën	28
17. Kwaliteitszorg en sturingsinformatie	30
Deel V: Samenwerkingspartners	31
18. Gemeenten Amsterdam en Diemen	31
19. Overdracht voorschool - basisschool	33
20. Voortgezet onderwijs	34

Bijlagen	36
1. Begrippen en afkortingen	36
2. Handelingsgericht werken	38
3. Beoordelingskader	39
4. Procedure en criteria plaatsing SBO en SO	44
5. Concretisering van de overwegingsaspecten bij het advies voor S(B)O	46
6. Procedure terug- of overplaatsing naar regulier basisonderwijs	49
7. Noodprocedure	51
8. Definities thuiszitters	53
9. Afgesproken minimale voorwaarden wijkoverleggen	55
10. Overdrachtsprocedure voorschool – basisschool	56
11. Wettelijke taken, verantwoordelijkheden onderwijs-jeugdhulp	58
12. Gemeenschappelijke uitgangspunten onderwijs-jeugdhulp	59
13. Meerjarenbegroting 2015-2019	61
14. Reactie Ondersteuningsplanraad op Ondersteuningsplan	68
15. Antwoordbrief SWV aan Ondersteuningsplanraad	72
16. Uitkomst OOGO – brief gemeente Amsterdam	74
17. Uitkomst OOGO – brief gemeente Diemen	76
18. Brief wethouder Amsterdam resultaat bijzondere vergadering OOGO d.d. 12 mei 2016	78
19. Bestuurlijke reactie van College B en W Amsterdam m.b.t. leerlingenvervoer d.d. 17 mei 2016	81

1. Inleiding

Doel en functie ondersteuningsplan

Dit ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam Diemen is een strategisch, kaderstellend plan voor de komende vier jaar (2016-2020). Dit plan bouwt voort op het eerste ondersteuningsplan (2014-2016) en heeft overwegend dezelfde ambities en uitgangspunten. De inhoud is op basis van de ervaringen die het Samenwerkingsverband (SWV), de schoolbesturen (zijn leden) en de scholen in Amsterdam en Diemen de afgelopen twee jaar met passend onderwijs hebben opgedaan geactualiseerd en op onderdelen aangescherpt.

Dit kaderstellende ondersteuningsplan:

- ~ Moet per schooljaar nader worden ingevuld in het jaarplan. Deze manier van beleid- en planvorming doet volgens ons recht aan de ontwikkelfase waarin passend onderwijs en ons SWV zich bevinden;
- ~ Richt zich in hoofdlijnen op onze ambities en doelstellingen voor de komende vier jaar. Beschrijvende informatie is opgenomen in de bijlagen en/of geplaatst op onze website (www.swvamsterdamdiemen.nl);
- ~ Geeft invulling aan de beleidsmatige, financiële en verantwoordingskaders die dit SWV hanteert om zicht te krijgen en houden:
 - op de kwaliteit van de basisondersteuning en de kwantiteit en kwaliteit van de extra ondersteuning;
 - op de mate waarin het onderwijsondersteuningsaanbod dekkend is.Met als doel deze aspecten de komende vier jaar te kunnen monitoren, versterken en borgen.

Samenhang met andere documenten

Het SWV geeft jaarlijks nadere invulling aan dit strategische plan in haar jaarplan en begroting. Daarnaast verantwoordt dit SWV zich jaarlijks over het door haar gevoerde beleid in haar jaarverslag. Dit SWV publiceert zijn jaarplan, begroting en jaarverslag op zijn website.

Dit ondersteuningsplan geldt als basisdocument voor de wijze waarop door de schoolbesturen binnen de scholen voor primair onderwijs in Amsterdam en Diemen vorm wordt gegeven aan passend onderwijs. De schoolbesturen baseren hun beleid en de uitvoering van de basis- en extra ondersteuning op dit ondersteuningsplan. Iedere school legt de operationele uitvoering van haar ondersteuningsbeleid vast in haar schoolondersteuningsprofiel en schoolgids.

Daarnaast regelt dit ondersteuningsplan de wijze waarop de aanmelding voor en toekenning van de toelaatbaarheidsverklaring (TLV) plaatsvindt.

Procedure van vaststelling

Het besluitvormingstraject van dit ondersteuningsplan was als volgt [gewenste procedure]:

- ~ Instemming Algemene (leden)Vergadering SWV Passend Onderwijs Amsterdam Diemen op 20 april 2016;
- ~ Het ondersteuningsplan behoeft instemming van de ondersteuningsplanraad (OPR). De OPR heeft op 14 april 2016 instemming verleend (zie bijlage 14 en 15);
- ~ Het SWV dient op overeenstemming gericht overleg (OOGO) te voeren met de gemeenten Amsterdam en Diemen wat betreft de passages over leerplicht, leerlingenvervoer, onderwijshuisvesting en de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp van het ondersteuningsplan. Dit overleg met de gemeenten heeft plaats gevonden op 21 april 2016:

- De gemeente Amsterdam geeft in haar brief d.d. 26 april 2016 aan dat over een viertal onderwerpen nog geen overeenstemming is bereikt en dat zij nader overleg met het SWV gewenst vindt (bijlage 16).
- De gemeente Diemen geeft in haar brief d.d. 26 april 2016 aan in te stemmen met het Ondersteuningsplan (bijlage 17).

2. Samenvatting afspraken

Dit ondersteuningsplan 2016-2020 is een kaderstellend plan dat het SWV per schooljaar invult in zijn jaarplan en begroting en zich richt op de ambities en doelstellingen van het SWV voor de komende vier jaar.

Basisondersteuning

- ~ Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de basisondersteuning;
- ~ Dit SWV heeft een richtinggevend kader voor de basisondersteuning afgesproken waaraan elk schoolbestuur en elke school zich verbindt;
- ~ Elke school scoort vanaf medio 2017 in ieder geval 'voldoende' op de kwaliteitsgebieden en standaarden van de inspectie waarnaar het richtinggevende kader van het SWV verwijst;
- ~ Elke school geeft een helder en realistisch beeld van haar basisondersteuning in haar schoolondersteuningsprofiel en maakt daarbij vanaf het schooljaar 2016-2017 (minimaal) gebruik van het format dat het SWV hiervoor heeft ontwikkeld;
- ~ Elke school publiceert SOP en schoolgids op haar website;
- ~ Alle schoolbesturen evalueren periodiek de kwaliteit van de basisondersteuning van hun scholen. De uitkomsten hiervan maken onderdeel uit van de verantwoording aan het SWV en worden opgenomen in het jaarverslag van de schoolbesturen;
- ~ Het SWV voorziet samen met zijn leden, alle schoolbesturen en scholen van een voorbeeld van een goed protocol op het gebied van dyscalculie en medische handelingen en een korte handleiding van hoe naar dit protocol te handelen;
- ~ Eventuele vragen en uitdagingen op uitvoeringsniveau van de omschreven basisondersteuning zijn de verantwoordelijkheid van school en schoolbestuur.

Extra ondersteuning

- ~ De ruimte die schoolbesturen hebben om de inzet van extra ondersteuning naar eigen inzicht in te regelen, blijft gehandhaafd. Zij benutten de komende periode om de extra ondersteuning binnen hun scholen door te ontwikkelen en te verbeteren;
- ~ Schoolbesturen zijn verplicht zich over de besteding van deze middelen te verantwoorden. Over de doelmatigheid verantwoorden zij zich aan het SWV. Elk schoolbestuur legt naast een kwantitatieve verantwoording ook (met behulp van een format van het SWV) op kind-/arrangementniveau verantwoording aan het SWV over:
 - de inhoud van het arrangement;
 - de ondersteuningsbehoefte van de leerling;
 - het specialisme dat is ingezet;
 - de uitkomst van de evaluatie van het arrangement.
- ~ Deze wijze van verantwoording biedt inzichten op basis waarvan de schoolbesturen de extra ondersteuning door ontwikkelen en het SWV het beleid voor de volgende planperiode (vanaf 2020) kan aanscherpen;
- ~ Schoolbesturen verantwoorden zich zo transparant mogelijk over de geboden extra ondersteuning in hun jaarverslag;
- ~ Het SWV gaat na welke beknopt aantal vragen in het digitale Groeidocument kan worden opgenomen om de oudertevredenheid over de ingezette extra ondersteuning te monitoren;

- ~ Het SWV zal (niet eerder dan in het schooljaar 2018-2019) een onderzoek laten uitvoeren door een onafhankelijk deskundige naar de inhoud en de kwaliteit van de extra ondersteuning die de leden bieden.

SBO en SO

Het SWV gaat samen met haar leden na:

- ~ Of en hoe leerlingen eerder en jonger naar het SBO en SO kunnen worden verwezen;
- ~ Volgens welk scenario SBO-kennis en expertise per regio en per wijk op de langere termijn beschikbaar kan blijven;
- ~ Hoe het SO-aanbod passend en dekkend blijft;
- ~ Hoe de handelingsgerichte adviezen aan leerkrachten die door de individuele toekenningen aan het kind verloren lijken te gaan of te kort schieten hersteld kunnen worden. Dit in samenwerking tussen de gemeente Amsterdam, het SWV en de SO-besturen;
- ~ Of er redenen zijn om de schotten tussen de schooltypes (regulier, SBO, SO) weg te nemen dan wel ruimte te creëren voor tussenvoorzieningen, tijdelijke plaatsingen en vormen van symbiose-onderwijs;

Hoogbegaafde leerlingen met gedrags- of psychische problematiek

- ~ Het SWV laat in samenwerking met scholen en schoolbesturen, op basis van casuïstiek, onderzoeken of de beschikbare onderwijsplekken en extra ondersteuning voor deze leerlingen passend genoeg zijn;

Vluchtelingen, statushouders en nieuwkomers

- ~ Het SWV maakt samen met de schoolbesturen die verantwoordelijk zijn voor onderwijs aan nieuwkomers met de gemeenten Amsterdam en Diemen gerichte afspraken over de inrichting en formatie van de jeugdhulp voor deze leerlingen;

Deskundigenadvies, TLV, verwijzing SBO/SO en criteria

- ~ Het SWV baseert zijn deskundigenadvies op overwegingsaspecten met betrekking tot kind-, gezins-/omgevings- en schoolfactoren;
- ~ Het SWV, de schoolbesturen en scholen hebben in dit ondersteuningsplan heldere afspraken over de procedure voor het proces van plaatsing van leerlingen op het S(B)O en de bijbehorende overwegingsaspecten vastgelegd;
- ~ De verantwoordelijkheid voor plaatsing van de leerling in het S(B)O ligt bij het SWV. De TLV en het deskundigenadvies van het SWV worden opgevolgd;
- ~ Het SWV geeft automatisch een TLV voor cluster 3-onderwijs binnen het SO voor de gehele basisschoolperiode voor een leerling met het syndroom van Down tenzij ouders en/of school om een beoordeling vragen;
- ~ Het SWV, de schoolbesturen en scholen hebben in dit ondersteuningsplan heldere afspraken over de procedure voor terug- of overplaatsing naar het regulier basisonderwijs vastgelegd (met name gericht op cluster 4). Het SWV maakt nog nadere afspraken over terugplaatsing en tijdelijke plaatsingen cluster 3.

Noodprocedure en thuiszitters

- ~ Het SWV bespreekt in overleg met (een aantal) schoolbesturen de effectiviteit en termijnen van de noodprocedure en formuleert op basis hiervan verbeterpunten;
- ~ De werkwijze die het SWV in samenwerking met Bureau Leerplicht hanteert om te bewerkstelligen dat het aantal thuiszitters en de duur van het thuiszitten zo laag mogelijk is, is op hoofdlijnen in dit ondersteuningsplan vastgelegd;

Regelingen

- ~ Voor bezwaren en geschillen is het SWV aangesloten bij de Landelijke Arbitragecommissie Samenwerkingsverbanden passend onderwijs en de Landelijke Bezwaaradviescommissie TLV SBO/(V)SO;
- ~ Het SWV heeft een klachtenregeling die is gepubliceerd op zijn website;

Organisatiestructuur

- ~ Het SWV richt een nog beter passend governance model in. De nieuwe structuur wordt vastgelegd in gewijzigde statuten, een gewijzigd reglement en toezichtkader (voor 1 januari 2017);
- ~ Samenwerking binnen de regio en de wijk krijgt in ieder geval concreet vorm door:
 - schoolbestuurlijk overleg in de regio met de directeur van het SWV;
 - overleg op wijkniveau onder de minimale voorwaarden zoals opgenomen in dit ondersteuningsplan. Ieder schoolbestuur 'adopteert' een wijk en schoolbesturen maken onderling afspraken over de wijze van facilitering;

Ouders

- ~ Schoolbesturen en scholen zijn verantwoordelijk voor het adequaat informeren van de ouders van (potentiele) leerlingen over de ondersteuningsmogelijkheden van de school;
- ~ Het SWV levert met behulp van zijn website een bijdrage aan het verstrekken van informatie aan ouders over de invulling van passend onderwijs in Amsterdam en Diemen en de onafhankelijke ondersteuningsmogelijkheden;
- ~ Het SWV werkt voor schoolbesturen formats en basisteksten aan die zij kunnen inzetten in hun communicatie naar ouders;

Financiën

- ~ Het SWV kent de middelen voor basis en extra ondersteuning direct toe aan de schoolbesturen voor regulier onderwijs op basis van een ongewogen bedrag per leerling;
- ~ In de komende vier jaar zal het SWV onderzoeken en bepreken of er tot een andere verdeelsleutel van de middelen voor basis en extra ondersteuning kan en moet worden overgegaan;
- ~ De bekostiging van het SBO en SO is gebaseerd op het solidariteitsprincipe. Het SWV bekostigt het S(B)O rechtstreeks;
- ~ De meest recente, door de Algemene (leden)Vergadering goedgekeurde, Meerjarenbegroting 2015-2019 is als bijlage aan dit ondersteuningsplan toegevoegd;

Kwaliteitszorg en sturingsinformatie

- ~ De werkwijze van monitoring en kwaliteitszorg van het SWV is in dit ondersteuningsplan vastgelegd;
- ~ Het SWV levert gegevens en informatie over thuiszittende leerlingen elke twee maanden geanonimiseerd en op casusniveau aan de inspectie voor het onderwijs aan;
- ~ Schoolbesturen monitoren conform gemaakte afspraken periodiek (minstens een per twee jaar zoals wettelijk verplicht) de basisondersteuning van hun scholen en verantwoorden zich jaarlijks over de doelmatigheid van de besteding van de middelen voor extra ondersteuning aan het SWV;
- ~ In zijn jaarplan neemt het SWV een onderzoekskalender op waarin de onderzoeken die in dit ondersteuningsplan zijn opgenomen worden genoemd en ingepland;

Samenwerking met partners

Jeugdhulp

- ~ De samenwerking tussen het primair onderwijs en de jeugdhulp van de gemeenten Amsterdam en Diemen is gebaseerd op de gemeenschappelijke uitgangspunten en kaders zoals opgenomen in dit ondersteuningsplan;
- ~ Het SWV bespreekt met de gemeente Amsterdam de komende periode in ieder geval de volgende aandachts- en verbeterpunten:
 - de nauwe samenwerking tussen de intern begeleider en de OKA;
 - de afstemming van de onderwijsondersteuning en de jeugdhulp (1 kind-1 plan);
 - de formatie van de OKA per school;
 - de inhoud en beschikbaarheid van het minimale 'instrumentarium' van de ouder- en kindteams;
 - de rol van OKA op S(B)O-scholen.
 - Het SWV maakt samen met de SO-besturen en de gemeente Amsterdam (die verantwoordelijk is voor de inkoop van jeugdzorg voor de regio Amsterdam) afspraken over het herstel van de handelingsgerichte adviezen aan leerkrachten (systemische zorg) die verloren zijn gegaan of te kort schieten door veranderingen in de jeugdzorg.

Leerlingenvervoer

- ~ Het SWV blijft op basis van casuïstiek met de gemeenten bespreken of de uitvoering van de regeling leerlingenvervoer bij blijft dragen aan zo passend mogelijk onderwijs;
- ~ Het SWV heeft de ambitie om de afgifte van de TLV en de duiding en besluitvorming over leerlingenvervoer beter op elkaar te laten aansluiten (zowel inhoud als proces);

Overdracht voorschool-basisschool

- ~ Op basis van een pilot, uitgevoerd door de gemeente Amsterdam en het SWV, wordt een implementatieplan opgesteld om de overdracht van voorschool naar basisschool stadsbreed te kunnen verbeteren. Het SWV en de gemeente Amsterdam zijn samen verantwoordelijk voor de communicatie over dit implementatieplan naar de basis- en voorscholen;
- ~ Samen met de gemeente Diemen wordt bekeken of de doorgaande lijn van de voorschoolse voorzieningen naar basisschool in Diemen nog verbeterd kan worden;

Overgang naar voortgezet onderwijs

- ~ Het SWV werkt met het SWV VO Amsterdam aan het verbeteren van de overgang en de doorlopende ondersteuningslijn van basisschoolleerlingen waar nodig. Doelstellingen zijn:
 - duidelijkheid verschaffen over de TLV's voor S(B)O in relatie tot TLV's voor VSO;
 - zorgdragen voor een zo goed mogelijke overgang en overdracht van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte;
 - afspraken over harmoniseren terminologie en procedures van beide SWV's waar dit dienstbaar is aan het bewerkstelligen van een doorlopende ondersteuningslijn.

Deel I: Visie, uitgangspunten en ambities

3. Visie en missie

Visie

Alle kinderen verdienen goed onderwijs. Juist ook de leerling die opvalt en extra ondersteuning nodig heeft. We spannen ons binnen Amsterdam en Diemen in om zoveel mogelijk leerlingen binnen een reguliere basisschool onderwijs te laten volgen en hen goed te ondersteunen. Dat is echter geen doel op zich. Als de behoeften van een leerling de mogelijkheden van het reguliere onderwijs overstijgen, kan een goede en passende plek binnen het speciaal basisonderwijs (SBO) of speciaal onderwijs (SO) worden gevonden. Een divers en dekkend aanbod en voldoende beschikbaarheid van deze scholen is van groot belang.

Het SWV is van mening dat wij onze visie het beste kunnen verwezenlijken door het zogenoemde schoolmodel. De verantwoordelijkheid en de middelen voor de basis- en extra ondersteuning worden bij de schoolbesturen belegd. Dit betekent dat besturen in overleg met hun schoolteams en medezeggenschapsorganen, binnen de kaders die we in het SWV afspreken, eigen keuzes kunnen maken op basis van de populatie en de ondersteuningsvragen.

Missie

Wij faciliteren goed en passend onderwijs aan alle leerlingen in het primair onderwijs in Amsterdam en Diemen, aansluitend op hun mogelijkheden en behoeften. Daarbij is professionele onderwijsondersteuning en begeleiding voor leerlingen en leerkrachten indien nodig beschikbaar. Deze hulp wordt zo snel, zo licht en zo thuisnabij mogelijk op de meest adequate wijze aangeboden.

4. Beleidsuitgangspunten

Dit SWV hanteert de volgende uitgangspunten:

Basisondersteuning, extra ondersteuning en zorgplicht

- ~ **Zoveel mogelijk thuisnabij.** Elk kind moet zo veel als mogelijk in de eigen omgeving naar een reguliere school kunnen gaan. Dit vereist een hoog niveau van de onderwijskwaliteit en de basisondersteuning op elke basisschool. Schoolbestuur en school zijn verantwoordelijk voor de beschikbaarheid en kwaliteit van de basisondersteuning en ontvangen hiervoor een budget;
- ~ **Handelingsgericht.** Bij het vaststellen en faciliteren van ondersteuningsbehoeften van leerlingen werken scholen handelingsgericht. Professionalisering van leerkrachten, interne begeleiders en directieleden is cruciaal voor het vergroten van de handelingsbekwaamheid van de professionals op school. Alle schoolbesturen investeren daarom doelgericht in professionalisering. Het (invullen van het) groeidocument is een belangrijk middel om het handelingsgericht werken vorm te geven. Afspraak binnen het SWV is dat alle scholen met het groeidocument werken om concreet invulling te geven aan het ontwikkelperspectiefplan voor een leerling;
- ~ **Zorgplicht.** Op het moment dat de leerling aangemeld is bij een school, ontstaat voor deze school de zorgplicht. Wanneer een basisschool door omstandigheden niet in staat blijkt om (passend) onderwijs voor een bepaalde leerling te realiseren of wanneer de betreffende leerling een nieuwe kans nodig heeft op een andere basisschool, dragen de desbetreffende

school en schoolbestuur in samenwerking met collega scholen en schoolbesturen in de wijk zorg voor een passende onderwijsplek op een andere basisschool;

- ~ **Extra ondersteuning.** Schoolbesturen en scholen dragen in of dichtbij de reguliere basisscholen zorg voor extra ondersteuning voor leerlingen die dit nodig hebben. Het schoolbestuur ontvangt hiervoor de middelen, draagt zorg voor een adequate toedeling ervan en verantwoordt het resultaat en de uitgaven;
- ~ **Ouders.** Scholen betrekken ouders vroegtijdig en actief bij het bieden van onderwijs aan hun kind. Als er een gereede kans bestaat dat extra ondersteuning aangevraagd moet worden, vult de school een Groeidocument voor een leerling in. Ouders tekenen voor het handelingsplan in het groeidocument. Ouders krijgen de gelegenheid informatie te verstrekken vanuit hun eigen ervaring met het functioneren van hun kind, worden serieus genomen en aangesproken vanuit en op hun eigen verantwoordelijkheid. Bij verschil van mening kan de ouder/verzorger een klacht indienen bij het schoolbestuur.

Inrichting SWV

- ~ **Schoolmodel.** Bij de start heeft het SWV gekozen voor het zogenaamde schoolmodel, waarbij middelen en verantwoordelijkheden voor basis- en extra ondersteuning maximaal zijn gedecentraliseerd naar de schoolbesturen. De schoolbesturen krijgen daarvoor de bijpassende bevoegdheden, verantwoordelijkheden en budgetten en bepalen op welke wijze de ondersteuning en de budgetten binnen de eigen school/scholen worden ingezet. Indien de school van mening is dat de ondersteuningsbehoefte van de leerling de mogelijkheden van de school (of een andere reguliere school) overstijgt, meldt het de leerling voor een TLV aan bij het SWV. De Algemene (Leden)Vergadering van het SWV heeft de keuze voor dit model voor de komende vier jaar opnieuw bekrachtigd;
- ~ **Compacte centrale organisatie.** De keuze voor het schoolmodel brengt met zich mee dat het SWV twee kerntaken heeft, namelijk de beoordeling en het al dan niet afgeven van een TLV en het ontwikkelen van beleid met betrekking tot het realiseren van de geformuleerde ambities;
- ~ **Lumpsum principe.** Het SWV hanteert als verdeelsleutel voor het regulier basisonderwijs een ongewogen bedrag per leerling voor de financiering van zowel de basisondersteuning als de extra ondersteuning;
- ~ **Solidariteit SBO en SO.** De bekostiging van het SBO en SO is gebaseerd op het solidariteitsprincipe. Dit betekent dat de verwijzende scholen niet betalen voor de verwijzing van de leerling naar het S(B)O. Het SWV bekostigt het SBO en SO rechtstreeks;
- ~ **Afspraken over herindicaties SO zijn gerealiseerd.** Het SWV heeft voor de herindicatie van SO-leerlingen met een oude indicatie (CVI-indicatie) een plan uitgewerkt en dit samen met de SO-schoolbesturen en -scholen uitgevoerd. Dit betekent dat per 1 augustus 2016 voor alle ingeschreven SO-leerlingen een TLV is afgegeven;
- ~ **Vertrouwen.** Het schoolmodel, onze manier van bekostigen en de wijze waarop de verwijzing naar SBO en SO is geregeld, stoelen op vertrouwen. De diverse partners in dit proces zullen moeten (kunnen) vertrouwen op de inzet, kwaliteit en integriteit van elke professional. Dit neemt niet weg dat er wel afspraken worden gemaakt en verantwoording wordt gevraagd over de wijze waarop de middelen worden en zijn besteed;

- ~ **Kwaliteit.** Het zorgdragen voor kwaliteit is in dit SWV enerzijds vorm gegeven door verantwoording en toetsing van resultaten achteraf. Anderzijds vereist het schoolmodel een cultuur waarin het SWV, zijn leden en de scholen elkaar direct aanspreken wanneer zaken niet lopen zoals gewenst, verwacht of afgesproken.

Dekkend aanbod

- ~ **Dekkend aanbod SBO en SO.** Het SWV beschikt over een ruim voldoende, divers en dekkend onderwijsaanbod binnen de speciale (basis)scholen. De schoolvoorzieningen en expertise van het SBO zijn thuisnabij aanwezig. Het SO vervult een specialistische functie. Gelet op het gering aantal SO-scholen en de specialismen is het niet mogelijk deze scholen evenredig te spreiden.

Samenwerking met partners

- ~ **Samenwerking jeugdhulp.** Een goede samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp is essentieel voor het goed en veilig opgroeien van een bepaalde groep kinderen. Het SWV en de gemeenten Amsterdam en Diemen stemmen onderwijsondersteuning en jeugdhulp goed op elkaar af, waarbij in Amsterdam de jeugdhulp onder de programma-directie OKT Amsterdam valt. Uitgangspunt is de wijk. De onderwijsondersteuning is daarbij gericht op het optimaliseren van de leeromstandigheden voor het kind en de leerkracht onder de verantwoordelijkheid en regie van de schooldirectie. De jeugdhulp is gericht op het versterken van de persoonlijke en sociale context van het kind en de ouders, onafhankelijk van de school maar in nauwe samenwerking met de school. Waar beide vormen van ondersteuning elkaar raken en/of nodig hebben, wordt op schoolniveau afgestemd en samengewerkt op basis van de volgende uitgangspunten:
 - De veiligheid van het kind binnen de school en de voortgang van het leerproces worden gewaarborgd;
 - Elkaar aanvullende eigen verantwoordelijkheden en rolvastheid van beide partners;
 - Eén aanspreekpunt binnen elk ondersteuningscircuit;
 - Een snelle integrale professionele aanpak;
 - Een transparant en effectief systeem van opschaling.

5. Ambities Samenwerkingsverband

Tijdens het schrijven van dit ondersteuningsplan zijn wij ruim 1,5 jaar op weg na de datum van invoering van passend onderwijs op 1 augustus 2014. Omdat we nog maar zo kort 'op weg zijn' hebben het SWV en zijn leden nog onvoldoende tijd en gelegenheid gehad om de ambities uit het ondersteuningsplan 2014-2016 te realiseren. Om die reden hanteert het SWV voor de komende vier jaar ambities, die grotendeels overeenkomen met de ambities uit ons eerste ondersteuningsplan en op onderdelen zijn aangescherpt:

Basisondersteuning, extra ondersteuning en zorgplicht

- ~ **Basisondersteuning.** De basisondersteuning in al onze scholen wordt kwalitatief versterkt. Elke school onderbouwt deze ambitie in haar eigen schoolondersteuningsprofiel en draagt zorg voor goede communicatie, onder andere door haar schoolondersteuningsprofiel en schoolgids te publiceren op de website van de school;
- ~ **Zicht op de basisondersteuning.** Het SWV beschikt met ingang van het schooljaar 2016-2017 over een nieuw, helder en beknopt format voor het schoolondersteuningsprofiel (SOP) dat

alle schoolbesturen voor hun scholen (minimaal) hanteren. Op basis hiervan moeten de ondersteuningsprofielen van de scholen binnen ons SWV een beter (vergelijkbaar) beeld gaan geven van basisondersteuning van de scholen in dit SWV aan medewerkers, medezeggenschapsraden, ouders, buurtscholen en externe partners;

- ~ **Zicht op kwaliteit van de basisondersteuning.** Op basis van de kwaliteitscriteria zoals vastgelegd in dit ondersteuningsplan toetsen en verantwoorden de schoolbesturen de kwaliteit van de basisondersteuning van hun scholen periodiek;
- ~ **Schot tussen de basisondersteuning en extra ondersteuning.** Dit SWV bakent de bekostiging van basisondersteuning en de extra ondersteuning af. De schoolbesturen ontvangen een geormerkt bedrag per (ongewogen) leerling, voor zowel de basisondersteuning als de extra ondersteuning. Op deze wijze wordt er zorg voor gedragen dat er naast een goede basisondersteuning voor alle leerlingen middelen beschikbaar blijven voor (individuele) leerlingen, die een extra ondersteuningsbehoefte hebben;
- ~ **Extra ondersteuning.** Alle schoolbesturen hebben een systeem ingericht, waarmee zij zorg dragen voor de beschikbaarheid en inzet van extra ondersteuning in en om hun basisschool/scholen. Op basis van de feitelijke ondersteuningsbehoeften van de kinderen en leerkrachten hebben scholen toegang tot deze extra ondersteuning. Alle schoolbesturen zeggen toe om:
 - o samen met hun school/scholen de komende vier jaar dit systeem verder te verbeteren, te flexibiliseren en te professionaliseren;
 - o hierover zo compleet en helder mogelijk te communiceren naar hun school/scholen, de ouders van hun leerlingen en hun collega besturen;
 - o zich te verantwoorden over de inhoud en kwaliteit van de ingezette extra ondersteuning, zowel binnen hun eigen organisatie en in hun eigen jaarverslag als naar het SWV.

Inrichting SWV

- ~ **Goede en transparante procedure TLV.** Het SWV hanteert een goede en transparante procedure voor de aanmelding voor de afgifte van een TLV in samenwerking met de verwijzende basisschool en de ouders/verzorgers;
- ~ **Samenwerking binnen de regio en op wijkniveau.** Schoolbesturen werken op regionaal en wijkniveau in ieder geval samen bij het effectueren van de zorgplicht, het afstemmen van de toelating van leerlingen, het realiseren van eventueel gewenste tussen schoolse ondersteuningsarrangementen en de afstemming met de jeugdhulp van de gemeenten;
- ~ **Doorzettingsmacht directeur SWV.** Waar schoolbesturen en scholen er ondanks hun zorgplicht op eigen initiatief gezamenlijk niet (tijdig) in slagen een passende en thuisnabije onderwijsplek voor een leerling in een basisschool te realiseren, heeft de directeur van het SWV doorzettingsmacht. Deze doorzettingsmacht wordt vooral ingevuld door de schoolbesturen te dwingen binnen een afzienbare termijn met een passende oplossing voor de betreffende leerling te komen. Als schoolbesturen deze oplossing niet weten te realiseren, kan de directeur als ultiem middel een passende onderwijsplek afdwingen;
- ~ **Passend governance model.** Het SWV is een governance model aan het inrichten dat nog beter past bij de wijze waarop het SWV inhoud geeft aan de visie op en uitvoering van passend onderwijs. Kernelementen van het te realiseren model zijn een directeur-bestuurder en een actieve, toezichhoudende rol door een aantal commissies, dat gevormd

wordt uit de Algemene (leden)Vergadering. De nieuwe structuur zal worden vastgelegd in gewijzigde statuten, reglementen en in een toezichtkader.

Dekkend aanbod

- ~ **Verwijzing naar SBO en SO.** Wanneer een basisschool niet in staat blijkt om, ook met eventuele extra ondersteuning, het vereiste onderwijsaanbod voor een bepaalde leerling te realiseren (ook niet binnen een andere reguliere basisschool) meldt de school de leerling voor een TLV aan bij het SWV. Het SWV zal in gesprek met de verwijzende school en ouders/opvoeders, en waar van toepassing met de ouder- en kindadviseur/-coach, een advies geven en al dan niet een TLV voor het SBO/SO afgeven;
- ~ **SBO en SO.** Het streven is voldoende en kwalitatief goede SBO- en SO-expertise en voorzieningen beschikbaar te houden voor de leerlingen die daar behoefte aan hebben. Het SWV draagt er in samenwerking met de besturen van het regulier basisonderwijs en speciaal (basis)onderwijs, en waar relevant in samenwerking met jeugdzorg, zorg voor:
 - o dat elke regio van dit SWV kan blijven beschikken over minimaal 1 kwalitatief goede voorziening voor SBO of expertise over SBO;
 - o dat het SO een passende plek kan blijven bieden voor alle kinderen in Amsterdam en Diemen met specifieke (onderwijs)behoefte, die in staat zijn om een vorm van onderwijs te volgen;
 - o (met inachtneming van de wettelijke voorschriften) per individuele leerling te beoordelen voor welke termijn de TLV moet worden afgegeven;
 - o meer soepele overgangen tussen schooltypes mogelijk te maken in het belang van kinderen met een specifieke behoefte.
- ~ **Thuiszitters.** Het aantal thuiszitters en de duur van het thuiszitten zijn binnen het SWV Amsterdam Diemen, uitzonderingen daargelaten, laag. De ambitie is om geen enkele thuiszitter binnen het primair onderwijs te hebben. Het SWV realiseert zich echter dat dit niet haalbaar is. De ambitie is derhalve in samenwerking met de gemeenten Amsterdam en Diemen ervoor te zorgen dat dit aantal zo laag als mogelijk blijft;
- ~ **Hoogbegaafde leerlingen met gedrags- of psychische problematiek.** Verschillende besturen en scholen binnen dit SWV bieden hoogbegaafde leerlingen diverse mogelijkheden op het gebied van onderwijs en/of begeleiding aan. Ambitie van het SWV is:
 - o Om met schoolbesturen en scholen op basis van casuïstiek na te gaan of het aanbod in Amsterdam en Diemen voldoende passend en dekkend is voor hoogbegaafde leerlingen die, mede op basis van hun gedrags- of psychische problematiek, behoefte hebben aan extra en/of specialistische ondersteuning;
 - o En dit aanbod voor deze leerlingen indien nodig meer passend te gaan maken.
- ~ **Kinderen van vluchtelingen, nieuwkomers en statushouders.** Een aantal van onze leden is specifiek toegerust voor, en heeft bekostigingsafspraken gemaakt met het ministerie van OCW en de gemeente Amsterdam over, het bieden van onderwijs aan nieuwkomers. Indicaties laten zien dat vanaf medio 2016 het aantal statushouders in Amsterdam flink zal toenemen en daarmee naar verwachting het aantal nieuwkomersleerlingen. Ervaring is dat deze leerlingen bij instroom in het reguliere onderwijs vaak nog een leerachterstand hebben (vnl. taalachterstand) en voor een belangrijk deel behoefte hebben aan ondersteuning door jeugdhulp. In overleg met de schoolbesturen die zorg dragen voor nieuwkomersonderwijs en de gemeente wil dit SWV nagaan hoe in de extra ondersteuning- en zorgbehoefte van deze groeiende groep leerlingen kan worden voorzien.

Samenwerking met partners

- ~ **Samenwerking jeugdhulp.** De realisatie en uitvoering van zowel jeugdhulp als passend onderwijs bevinden zich na de transitie en wetswijzigingen van medio 2014 in een nogal pril stadium. Wat visie en ambitie betreft vinden dit SWV en de gemeenten Amsterdam en Diemen elkaar goed. Ambitie is de realisatie hiervan in de praktijk goed te (blijven) monitoren om in overleg met de gemeenten en de programmadirectie OKT Amsterdam de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp door te ontwikkelen en te verbeteren;
- ~ **Doorlopende lijn van onderwijsondersteuning naar het VO.** Met het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam werken we aan een doorlopende lijn van onderwijsondersteuning en een adequate overdracht van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Ambitie is deze lijn en bijbehorende afspraken de komende jaren te verbeteren en verder aan te scherpen;
- ~ **Faciliteren goede overgang van peuters naar het primair onderwijs.** Tussen de verantwoordelijken voor de voorschool en het primair onderwijs zijn afspraken gemaakt over, en is in een pilot ervaring opgedaan met de overgang van peuters met een extra ondersteuningsbehoefte naar het primair onderwijs. Dit SWV vervult graag een faciliterende rol in het vervolg op deze afspraken en deze pilot.

Deel II: Basisondersteuning en extra ondersteuning

6. Basisondersteuning

Uitgangspunten en ambities

Beleidsuitgangspunten

- ~ Bij het vaststellen en faciliteren van ondersteuningsbehoeften van leerlingen werken scholen handelingsgericht. Professionalisering van leerkrachten, interne begeleiders en directieleden is cruciaal voor het vergroten van de handelingsbekwaamheid van de professionals op school. Alle schoolbesturen investeren daarom doelgericht in professionalisering. Het (invullen van het) Groeidocument is een belangrijk middel om het handelingsgericht werken vorm te geven. Afspraak binnen het SWV is dat alle scholen met het Groeidocument werken om concreet invulling te geven aan de ontwikkelperspectiefplan voor een leerling
- ~ Het schoolmodel, onze manier van bekostigen en de wijze waarop de verwijzing naar SBO en SO is geregeld, stoelen op vertrouwen. De diverse partners in dit proces zullen moeten (kunnen) vertrouwen op de inzet, kwaliteit en integriteit van elke professional. Dit neemt niet weg dat er wel afspraken worden gemaakt en verantwoording wordt gevraagd over de wijze waarop de middelen worden en zijn besteed;
- ~ Het zorgdragen voor kwaliteit is in dit SWV enerzijds vorm gegeven door verantwoording en toetsing van resultaten achteraf. Anderzijds vereist het schoolmodel een cultuur waarin het SWV, zijn leden en de scholen elkaar direct aanspreken wanneer zaken niet lopen zoals gewenst, verwacht of afgesproken.

Ambities

- ~ De basisondersteuning in al onze scholen wordt kwalitatief versterkt. Elke school onderbouwt deze ambitie in haar eigen schoolondersteuningsprofiel en draagt zorg voor goede communicatie onder ander door haar schoolondersteuningsprofiel en schoolgids te publiceren op de website van de school;
- ~ Het SWV beschikt met ingang van het schooljaar 2016-2017 over een nieuw, helder format voor het schoolondersteuningsprofiel dat alle schoolbesturen voor hun scholen (minimaal) hanteren. Op basis hiervan moeten de ondersteuningsprofielen van de scholen binnen ons SWV een beter (vergelijkbaar) beeld gaan geven van basisondersteuning van de scholen in dit SWV aan medewerkers, medezeggenschapsraden, ouders, buurtscholen en externe partners;
- ~ Op basis van de kwaliteitscriteria in dit ondersteuningsplan toetsen en verantwoorden de schoolbesturen de kwaliteit van de basisondersteuning van hun scholen periodiek.

Afspraken over de basisondersteuning

Het SWV verstaat onder basisondersteuning het geheel aan preventieve en licht curatieve interventies:

- ~ binnen de onderwijs ondersteuningsstructuur van de school,
- ~ onder regie en verantwoordelijkheid van de school,
- ~ waar nodig met inzet van expertise van andere scholen en ketenpartners,
- ~ zonder specifiek arrangement en/of ontwikkelperspectief(plan),
- ~ die planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd.

Zoals hiervoor al aangegeven, zijn de schoolbesturen verantwoordelijk voor de kwaliteit van de basisondersteuning van hun scholen. Voor de invulling van de basisondersteuning geeft dit SWV

net als in ons eerste ondersteuningsplan aan zijn leden een richtinggevend kader mee. Dit kader hebben wij afgestemd op het nieuwe toezichtkader van de inspectie voor het onderwijs:

- a. Elke school heeft een effectieve interne ondersteuningsstructuur en scoort minimaal een voldoende op kwaliteitsgebieden en standaarden van het nieuwe toezichtkader van de inspectie voor het onderwijs dat vanaf 1 augustus 2017 van kracht is, en met name op de indicatoren die betrekking hebben op de ondersteuning van leerlingen en op planmatig werken¹:

Kwaliteitsgebied	Standaard
2. onderwijsproces	2.4 (extra) ondersteuning. Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding. 2.5 samenwerking. De school werkt samen met relevante partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven.
3. schoolklimaat	3.2 ondersteunend en veilig schoolklimaat De school kent een ondersteunend en stimulerend klimaat.
4. kwaliteitszorg en ambitie	4.1 doelen, evaluatie en verbetering. Het bestuur en zijn scholen hebben vanuit hun maatschappelijke opdracht doelen geformuleerd, evalueren regelmatig en systematisch de realisatie van die doelen en verbeteren op basis daarvan het onderwijs. 4.3 verantwoording en dialoog. Het bestuur en zijn scholen leggen intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voeren daarover actief een dialoog.

- b. Elke school heeft de leerlingondersteuning ingericht volgens de standaarden en cyclus van handelingsgericht werken (zie bijlage 2 voor een toelichting);
- c. Elke basisschool heeft een ondersteuningsteam en werkt effectief samen met ketenpartners, het speciaal (basis)onderwijs en het SWV:
- De school geeft in haar schoolondersteuningsprofiel helder weer hoe haar ondersteuningsteam is ingericht (welke expertise en welke beschikbare capaciteit);
 - De aanmelding van leerlingen bij het SWV voor een TLV voor het SBO of SO vindt plaats in nauw overleg, en bij voorkeur in overeenstemming met de ouders. Indien ouders hiermee niet instemmen kan de aanmelding toch worden gedaan;
 - Elke school maakt concrete samenwerkingsafspraken met de ouder- en kindadviseur (Amsterdam) of de ouder- en kindcoach (Diemen).
- d. Elke school heeft in haar schoolondersteuningsprofiel (SOP) vastgelegd hoe zij met behulp van preventieve en licht curatieve interventies ondersteuning biedt aan kinderen met een specifieke onderwijsbehoefte. Elk SOP bevat minimaal informatie en afspraken over:

¹ *Onderzoekkader 2017 voor toezicht op voorschoolse educatie en primair onderwijs*, Concept t.b.v. externe raadpleging, Inspectie van het onderwijs, Ministerie van OCW, 26 januari 2016. Zie voor een nadere toelichting: <http://www.onderwijsinspectie.nl/toezicht/vernieuwing-in-het-toezicht>.

Protocollen en de toepassing ervan

- welk protocol de school hanteert voor spraak-, taalproblemen en dyslexie;
- welk protocol de school hanteert voor reken-, wiskunde problemen en dyscalculie;
- welk protocol de school hanteert voor medische handelingen;
- hoe bovenstaande protocollen door de school in de praktijk worden toegepast;
- de datum waarop de schoolleiding elk protocol voor het laatst heeft vastgesteld.

Aanbod, onderwijsprogramma's, interventies

- aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie (conform de protocollen);
- organisatie van medische handelingen (conform protocol);
- onderwijsprogramma's en leerlijnen die school biedt die afgestemd is op leerlingen met een meer- of minder dan gemiddelde intelligentie;
- (ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken die de school hanteert gericht op sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen;
- vormen van curatieve zorg en ondersteuning die de school samen met haar ketenpartners kan bieden aan haar leerlingen.

Mogelijkheden en faciliteiten schoolgebouw

- de fysieke toegankelijkheid van het schoolgebouw;
- de beschikbaarheid van aangepaste werk- en instructieruimtes en hulpmiddelen.

- e. Elke school vult, zodra zij signaleert dat er op grond van de ontwikkeling van een leerling een gereede kans bestaat dat extra ondersteuning aangevraagd en ingezet moet worden een Groeidocument in voor deze leerling.

Doelstellingen basisondersteuning 2020

Doelstellingen en afspraken met betrekking tot de basisondersteuning zijn:

- ~ Elke school scoort vanaf medio 2017 in ieder geval 'voldoende' en liefst 'goed' op de hiervoor genoemde kwaliteitsgebieden en standaarden van de inspectie;
- ~ Scholen zijn wettelijk verplicht een schoolondersteuningsprofiel (SOP) te hebben. Elke school geeft een helder en realistisch beeld van haar basisondersteuning in haar schoolondersteuningsprofiel, maakt daarbij vanaf het schooljaar 2016-2017 (minimaal) gebruik van het format dat het SWV hiervoor heeft ontwikkeld en publiceert SOP en schoolgids op haar website;
- ~ Alle schoolbesturen evalueren periodiek de kwaliteit van de basisondersteuning van hun scholen. Dit doen zij minimaal eens per twee jaar (wettelijke verplichting). Daarbij onderzoeken zij ook de oudertevredenheid op het gebied van de basisondersteuning. De uitkomsten van deze periodieke evaluatie maken onderdeel uit van de verantwoording aan het SWV en worden opgenomen in het jaarverslag van de schoolbesturen;
- ~ Het SWV voorziet in de samenwerking met zijn leden, alle schoolbesturen en scholen van een voorbeeld van:
 - o een goed protocol op het gebied van dyscalculie en medische handelingen;
 - o een korte handleiding van hoe naar dit protocol te handelen.De schoolbesturen benutten dit voorbeeld om ervoor zorg te dragen dat hun school/scholen over goed bruikbare protocollen beschikken en deze weten toe te passen in de praktijk;

- ~ Eventuele vragen en uitdagingen op uitvoeringsniveau voor deze protocollen over dyscalculie en medische handelingen zijn net als die over dyslexie en de overige onderdelen van de uitvoering van omschreven basisondersteuning in de schoolpraktijk een verantwoordelijkheid van en bespreekpunt tussen school en schoolbestuur.

7. Extra ondersteuning

Uitgangspunten en ambities

Uitgangspunten

- ~ Schoolbesturen en scholen dragen in of dichtbij de reguliere basisscholen zorg voor extra onderwijsondersteuning voor leerlingen die dit nodig hebben. Het schoolbestuur ontvangt hiervoor de middelen, draagt zorg voor een adequate toedeling ervan en verantwoordt het resultaat en de uitgaven;
- ~ Scholen betrekken ouders vroegtijdig en actief bij het bieden van onderwijs aan hun kind. Als er een gerede kans bestaat dat extra ondersteuning aangevraagd moet worden, vult de school een Groeidocument voor een leerling in. Ouders tekenen voor het handlingsplan in het groeidocument. Ouders krijgen de gelegenheid informatie te verstrekken vanuit hun eigen ervaring met het functioneren van hun kind, worden serieus genomen en aangesproken vanuit en op hun eigen verantwoordelijkheid. Bij verschil van mening kan de ouder/verzorger een klacht indienen bij het schoolbestuur;
- ~ Het schoolmodel, onze manier van bekostigen en de wijze waarop de verwijzing naar SBO en SO is geregeld, stoelen op vertrouwen. De diverse partners in dit proces zullen moeten (kunnen) vertrouwen op de inzet, kwaliteit en integriteit van elke professional. Dit neemt niet weg dat er wel afspraken worden gemaakt en verantwoording wordt gevraagd over de wijze waarop de middelen worden en zijn besteed;
- ~ Het zorgdragen voor kwaliteit is in dit SWV enerzijds vorm gegeven door verantwoording en toetsing van resultaten achteraf. Anderzijds vereist het schoolmodel een cultuur waarin het SWV, zijn leden en de scholen elkaar direct aanspreken wanneer zaken niet lopen zoals gewenst, verwacht of afgesproken.

Ambities

- ~ Dit SWV bakent de bekostiging van basisondersteuning en de extra ondersteuning af. De schoolbesturen ontvangen een geormerkt bedrag per (ongewogen) leerling voor zowel de basisondersteuning als de extra ondersteuning. Op deze wijze wordt er zorg voor gedragen dat er naast een goede basisondersteuning voor alle leerlingen middelen beschikbaar blijven voor (individuele) leerlingen, die een extra ondersteuningsbehoefte hebben;
- ~ Alle schoolbesturen hebben een systeem ingericht, waarmee zij zorg dragen voor de beschikbaarheid en inzet van extra ondersteuning in en om hun basisschool/scholen. Op basis van de feitelijke ondersteuningsbehoeften van de kinderen en leerkrachten hebben scholen toegang tot deze extra ondersteuning. Alle schoolbesturen zeggen toe om:
 - o samen met hun school/scholen de komende vier jaar dit systeem verder te verbeteren, te flexibiliseren en te professionaliseren;
 - o hierover zo compleet en helder mogelijk te communiceren naar hun school/scholen, de ouders van hun leerlingen en hun collega besturen;
 - o zich te verantwoorden over de inhoud en kwaliteit van de ingezette extra ondersteuning, zowel binnen hun eigen organisatie en in hun eigen jaarverslag als naar het SWV.
- ~ Dit SWV bakent de bekostiging van basisondersteuning en de extra ondersteuning af. De schoolbesturen ontvangen een geormerkt bedrag per (ongewogen) leerling voor zowel de basisondersteuning als de extra ondersteuning. Op deze wijze wordt er zorg voor gedragen

dat er naast een goede basisondersteuning voor alle leerlingen middelen beschikbaar blijven voor (individuele) leerlingen, die een extra ondersteuningsbehoefte hebben.

Huidige situatie extra ondersteuning

De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de manier waarop zij de geormerkte middelen die zij van dit SWV voor extra onderwijsondersteuning ontvangen en inzetten. In de praktijk ontstaan bij dit model vanzelfsprekend verschillen:

- ~ Verschillen in de manier waarop en de mate waarin schoolbesturen deze middelen 'doorsluizen' naar hun scholen:
 - Een aantal schoolbesturen geeft de verantwoording voor de besteding van (een groot deel) deze geormerkte middelen voor extra onderwijsondersteuning, onder condities, rechtstreeks door aan hun scholen en sluit deze middelen 'aan de voorkant door';
 - Andere schoolbesturen richten individueel dan wel gezamenlijk een 'loket' in waarbij scholen extra ondersteuning kunnen aanvragen;

- ~ Verschillen in de condities die schoolbesturen hanteren waaronder hun school/scholen middelen voor extra ondersteuning kunnen aanvragen en/of inzetten:
 - Een aantal schoolbesturen heeft het richtinggevende kader van dit SWV voor de invulling van de basisondersteuning nader ingevuld en bekostigt uitsluitend aanvragen van scholen die deze invulling van de basisondersteuning overstijgen;
 - Andere schoolbesturen besteden de middelen voor extra ondersteuning in deze fase van invoering van passend onderwijs bij uitzondering aan het versterken van de basisondersteuning van hun scholen mits hun school bij de aanvraag kan aangeven:
 - waarom ze op dit moment niet aan de ondersteuningsbehoefte(s) van (een) leerling(en) kunnen voldoen;
 - hoe ze de inzet van de middelen benutten om de kennis en het handelings-repertoire van de leerkracht en het schoolteam te versterken.

- ~ Verschillen in manier waarop en de mate waarin schoolbesturen deze middelen deels gezamenlijk (regionaal) bundelen om bovenschools extra ondersteuningsbehoeftes van leerlingen op te vangen.

Doelstellingen extra ondersteuning 2020

Doelstellingen en afspraken met betrekking tot de extra ondersteuning zijn:

- ~ **Bestuurlijke ruimte blijft gehandhaafd.** De ruimte die schoolbesturen hebben om het proces van de aanvraag en inzet van extra ondersteuning naar eigen inzicht in te regelen, blijft gehandhaafd. Deze vrijheid past bij, en vloeit voort uit de keuze voor het zogenoemde schoolmodel. De periode die verstreken is sinds de start van SWV (twee jaar) is heel kort. De schoolbesturen willen de komende vier jaar benutten om de wijze waarop de middelen worden ingezet en de extra ondersteuning is ingericht binnen hun scholen door te ontwikkelen en te verbeteren op basis van praktijkervaringen;

- ~ **Verantwoording inzet middelen voor extra ondersteuning.** Schoolbesturen zijn verplicht zich over de besteding van en de inzet van deze middelen (rechtmatig en doelmatigheid) jaarlijks te verantwoorden. Over de rechtmatigheid moeten de schoolbesturen zich via de accountant in de jaarrekening verantwoorden. Over de doelmatigheid verantwoordt het schoolbestuur zich aan het SWV.

Op dit moment is er vooral sprake van een kwantitatieve verantwoording. Afspraak is dat in deze nieuwe planperiode elk schoolbestuur naast een kwantitatieve verantwoording van deze geormerkte middelen (totaal aantal ingezette arrangementen en bijbehorende kosten) ook verantwoording aan het SWV aflegt over de ingezette extra ondersteuning op kind-/arrangementniveau:

- wat was de inhoud van het arrangement;
- wat was de ondersteuningsbehoefte van de leerling;
- welk specialisme is ingezet;
- wat was de uitkomst van de evaluatie van het arrangement (o.a. wordt het arrangement gecontinueerd, blijft de leerling op school).

Afspraak is dat het SWV voor deze verantwoording in een compact en handzaam format aanlevert zodat het SWV en haar leden een steeds beter beeld krijgen van de inhoud en de uitkomsten van de geboden extra ondersteuning. Deze wijze van verantwoording biedt inzichten die:

- De schoolbesturen benutten voor de doorontwikkeling van de extra ondersteuning die zij bieden, en;
- Die het SWV en zijn leden tegen het eind van deze planperiode (2020) benutten om het beleid ten aanzien van de extra ondersteuning waar gewenst aan te scherpen.

- ~ **Zo transparant mogelijke verantwoording in het jaarverslag.** Afspraak is daarnaast dat de schoolbesturen zich zo transparant mogelijk verantwoorden over de geboden extra ondersteuning in hun jaarverslag zodat ouders, scholen, MR en GMR, ketenpartners, collega schoolbesturen en andere betrokkenen een helder beeld krijgen van de geboden extra ondersteuning;
- ~ **Beperkt aantal vragen om oudertevredenheid te monitoren.** Het SWV gaat na of door het opnemen van een beperkt aantal, beknopte vragen in het digitale Groeidocument de oudertevredenheid over de ingezette extra ondersteuning gemonitord kan worden. Hiermee kan op het niveau van het hele SWV een (vergelijkbaar) beeld ontstaan over hoe ouders ingezette extra ondersteuning ervaren en waarderen;
- ~ **Onderzoek naar de inhoud en kwaliteit van de extra ondersteuning.** Dit SWV zal in de komende periode een onderzoek laten uitvoeren door een onafhankelijk deskundige naar de inhoud en de kwaliteit van de extra ondersteuning, die de leden binnen dit SWV bieden. Dit onderzoek zal niet eerder dan in het schooljaar 2018-2019 worden uitgevoerd. Tegen die tijd hebben de schoolbesturen de inrichting van hun extra ondersteuning kunnen door ontwikkelen op basis van beleidsmatige inzicht, landelijke ontwikkelingen en praktijkervaring.

Deel III: Dekkend aanbod

8. Speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs

Uitgangspunten en ambities

Beleidsuitgangspunten

- ~ Elk kind moet zo veel als mogelijk in de eigen omgeving naar een reguliere school kunnen gaan. Dit vereist een hoog niveau van de onderwijskwaliteit en de basisondersteuning op elke basisschool. Schoolbestuur en school zijn verantwoordelijk voor de beschikbaarheid en kwaliteit van de basisondersteuning en ontvangen hiervoor een budget;
- ~ Het SWV beschikt over een ruim voldoende, divers en dekkend onderwijsaanbod binnen de speciale (basis) scholen. De schoolvoorzieningen en expertise van het SBO zijn thuis nabij aanwezig. Het SO vervult een specialistische functie. Gelet op het gering aantal SO-scholen en de specialismen is het niet mogelijk deze scholen evenredig te spreiden;
- ~ De bekostiging van het SBO en SO is gebaseerd op het solidariteitsprincipe. Dit betekent dat de verwijzende scholen niet betalen voor de verwijzing van de leerling naar het S(B)O. Het SWV bekostigt het SBO en SO rechtstreeks;

Ambities

- ~ Wanneer een basisschool aantoonbaar niet in staat blijkt om, ook met eventuele extra ondersteuning, het vereiste onderwijsaanbod voor een bepaalde leerling te realiseren (ook niet binnen een andere reguliere basisschool) meldt de school de leerling voor een TLV aan bij het SWV. Het SWV zal in gesprek met de verwijzende school en ouders/opvoeders een advies geven en al dan niet een TLV voor het SBO/SO afgeven;
- ~ Het streven is voldoende en kwalitatief goede SBO- en SO-expertise en voorzieningen beschikbaar te houden voor de leerlingen die daar behoefte aan hebben. Het SWV draagt er in samenwerking met de besturen van het regulier basisonderwijs en speciaal (basis)onderwijs, en waar relevant in samenwerking met jeugdzorg, zorg voor:
 - o dat elke regio van dit SWV kan blijven beschikken over minimaal 1 kwalitatief goede voorziening voor SBO of expertise over SBO;
 - o dat het SO een passende plek kan blijven bieden voor alle kinderen in Amsterdam en Diemen met specifieke (onderwijs)behoeften, die in staat zijn om een vorm van onderwijs te volgen;
 - o (met inachtneming van de wettelijke voorschriften) per individuele leerling te beoordelen voor welke termijn de TLV moet worden afgegeven;
 - o meer soepele overgangen tussen schooltypes mogelijk te maken in het belang van kinderen met een specifieke behoefte.

Afspraken en doelstellingen SBO en SO 2020

In aanvulling op de bovenstaande ambities heeft het SWV afgesproken om samen met zijn leden in de komende vier jaar:

- ~ **nagaan of en hoe leerlingen eerder en jonger naar het SBO en SO kunnen worden verwezen indien nodig.** Het aantal leerlingen dat in de basisschoollleeftijd SO volgt, is veel kleiner dan het aantal leerlingen dat VSO volgt. Ook de deelnamepercentages van leerlingen aan het SBO en SO zijn in dit SWV lager dan het landelijk gemiddelde. Tevens zien de medewerkers van het SWV dat leerlingen soms pas in de bovenbouw worden aangemeld voor een TLV voor het SBO/SO.

Het pleit voor de reguliere schoolbesturen dat ze alles in het werk stellen om leerlingen optimaal te ondersteunen en zich inspannen om leerlingen binnen de eigen wijk op een reguliere school onderwijs te laten volgen. De vraag is of een deel van deze leerlingen op grond van hun onderwijsbehoeftes niet beter af zou zijn geweest als zij op een eerder moment onderwijs binnen het SBO of SO zouden hebben gevolgd. Redenen om leerlingen (nog) niet te verwijzen zijn:

- De mening en opstelling van de ouders. Een aantal ouders wil (in eerste) instantie pertinent niet dat hun zoon of dochter naar het SBO of SO gaat. Een deel van deze ouders herziet haar mening na een (lange) acceptatieperiode. Een deel herziet haar mening niet. Het SWV wil samen met de schoolbesturen, scholen en met leerplicht en de jeugdhulp van de gemeenten haar beleid richting 'zorgmijdende ouders' de komende periode aanscherpen om maximaal te bewerkstelligen dat leerlingen die het SBO en SO nodig hebben daar terecht komen;
- Dat basisscholen soms de neiging hebben hun zorgplicht en professionele verantwoordelijkheid richting deze leerlingen te ver 'op te rekken'. Het tijdig aanmelden bij het SWV, in het belang van deze leerlingen, is de verantwoordelijkheid van de reguliere scholen en schoolbesturen. Het SWV gaat dit aandachtspunt de komende periode periodiek agenderen bij:
 - o de bestuurlijke regio-overleggen en de wijkoverleggen op schoolniveau;
 - o het netwerk van de adviseurs passend onderwijs (dit zijn de voormalig ambulante begeleiders van het SO die in de periode 2014-2016 in dienst zijn gekomen bij de schoolbesturen voor regulier basisonderwijs);
 - o het stedelijk IB-netwerk;
 - o jeugdhulp: de accounthouder ouder- en kindcoaches (Diemen), de ouder- en kindteams en de programmandirectie OKT Amsterdam.

Afspraken en doelstellingen SBO 2020

Aanvullende afspraken met betrekking tot het SBO zijn:

- ~ **nagaan volgens welk scenario SBO-kennis en expertise per regio en per wijk op de langere termijn beschikbaar kan blijven.** Het deelnamepercentage aan het SBO in dit SWV is de afgelopen twee jaar iets afgenomen. Het is nog te vroeg om te concluderen of dit een trend is of dat dit te maken heeft met deze fase van de implementatie van passend onderwijs. Afgesproken is daarom dat binnen dit SWV de komende periode scenario's worden uitgewerkt waarop SBO-kennis en expertise ook op de langer termijn kwalitatief goed en verspreid beschikbaar kan blijven voor de leerlingen in Amsterdam en Diemen en hun ouders.

Afspraken en doelstellingen SO 2020

Met de expliciete keuze voor het schoolmodel heeft dit SWV duidelijk niet voor een expertisemodel gekozen. Door de realisatie van de opting out in de afgelopen twee jaar komen de ambulante begeleiders, die voorheen in dienst waren bij SO-besturen, als adviseur passend onderwijs of als ambulante begeleider per 1 augustus 2016 in dienst bij schoolbesturen voor het regulier en SBO-onderwijs. De specifieke kennis en expertise van deze professionals is daarmee verspreid over, en geïntegreerd binnen de schoolbesturen.

Hierbij is een uitzondering gemaakt voor het Steunpunt Autisme en het Expertteam van het SWV dat expertise heeft op het gebied van onderwijs aan ernstig zieke kinderen en aan kinderen met een lichamelijke beperking/handicap. In 2014 is besloten dat deze expertise beschikbaar moest blijven voor de scholen en schoolbesturen en is het werkgeverschap (tijdelijk) bij het SWV belegd. Het SWV gaat nog in het schooljaar 2015-2016 samen met het SWV VO Amsterdam en

haar leden na hoe deze expertise kan worden geborgd en het werkgeverschap op een zorgvuldige manier buiten het centrale bureau van het SWV, kan worden belegd.

Aanvullende afspraken met betrekking tot het SO zijn:

- ~ **samen met de SO-besturen na te gaan hoe het SO-aanbod passend en dekkend blijft.** De profielen van de SO-scholen zijn (deels) aan verandering onderhevig, omdat ze er met het SWV naar streven hun expertise en voorzieningen aan te passen aan de specifieke onderwijsondersteuningsbehoeftes van (individuele) leerlingen en een dekkend netwerk van specialistische voorzieningen in stand te houden en goed toe te rusten. Er zijn signalen dat het aantal leerlingen met comorbiditeit toeneemt en dat er een klein aantal leerlingen met een zeer ernstige psychische problematiek is, waarvoor het ook voor SO-scholen veel inspanningen vergt om hen passend onderwijs te bieden. Tegelijkertijd is door wijzigingen in bekostiging en diverse transitieën een lappendeken van geldbronnen ontstaan. Het is en blijft de verantwoordelijkheid van het SWV en zijn leden om elke leerling, die onderwijs kan volgen, een passende plek te bieden. Waar dit wijziging van de inrichting van het SO vergt, zal het SWV samen met de SO-besturen en zijn leden passende oplossingen zoeken en bieden binnen zijn financiële mogelijkheden. Daarnaast zet het SWV zich samen met de SO-besturen maximaal in om de verschillende financieringsvormen (o.a. vanuit Wet langdurige zorg, Jeugdwet, Onderwijswetten) zo goed mogelijk op elkaar te laten aansluiten om een goede combinatie van onderwijs en zorg voor een bepaalde groep leerlingen te kunnen waarborgen.
- ~ **samen met de SO-besturen en de gemeenten na te gaan hoe systemische zorg die verloren is gegaan in de transitieën jeugdzorg kan worden hersteld.** De gemeente Amsterdam is verantwoordelijk voor de inkoop van de zorg in de regio Amsterdam en hanteert sinds de diverse wijzigingen en transitieën van de afgelopen jaren een inkoopstrategie die gericht is op individuele zorgbehoeftes van leerlingen. Hiermee lijken de handelingsgerichte adviezen aan leerkrachten verloren te zijn gegaan of tekort te schieten (systemische zorg) terwijl daar in het SO grote behoefte aan bestaat. De SO-besturen gaan in kaart brengen welke vormen van systemische zorg dienen te worden hersteld, waarna SWV, SO-besturen en de gemeenten afspraken zullen maken over herstel van deze vormen van zorg en de daarvoor genoodzaakte aanpassingen in de inkoop van jeugdhulp voor de regio Amsterdam.

Afspraken en doelstellingen op het grensvlak van basisonderwijs-SBO-SO 2020

Afspraak is dat het SWV samen met zijn leden de komende periode onderzoekt of er redenen zijn om de schotten tussen schooltypes weg te nemen dan wel ruimte te creëren voor tussenvoorzieningen, tijdelijke plaatsingen en vormen van symbiose-onderwijs:

- ~ in het verlengde van de hiervoor weergegeven doelstellingen en afspraken is het belangrijk om na te gaan of de schotten tussen SBO en SO enerzijds en die tussen het reguliere basisonderwijs en het SBO op langere termijn in stand moeten worden gehouden. Op dit moment maken deze schotten een onderdeel uit van het model en systeem waarop dit SWV ingericht is;
- ~ er zijn situaties bekend dat er in het reguliere basisonderwijs leerlingen zitten die daar hun lagere schoolperiode alleen kunnen afronden met een zeer intensieve vorm van extra ondersteuning (voorbeelden zijn kinderen met het syndroom van Down en zeer ernstig zieke kinderen). In de huidige werkwijze van het SWV is (nog) geen ruimte ingebouwd voor de financiering van voorzieningen die op het grensvlak van extra ondersteuning door een

regulier schoolbestuur en SBO/SO liggen (bijv. toelaatbaarheidsverklaringen voor groepen leerlingen, financiering van tussenvoorzieningen).

9. Hoogbegaafde leerlingen met gedrags-/psychische problematiek

Ambitie

- ~ Verschillende besturen en scholen binnen dit SWV bieden hoogbegaafde leerlingen diverse mogelijkheden op het gebied van onderwijs en/of begeleiding aan. Ambitie van het SWV is:
 - o Om met schoolbesturen en scholen op basis van casuïstiek na te gaan of het aanbod in Amsterdam en Diemen voldoende passend en dekkend is voor hoogbegaafde leerlingen die, mede op basis van hun gedrags- of psychische problematiek, behoefte hebben aan extra en/of specialistische ondersteuning;
 - o En dit aanbod voor deze leerlingen indien nodig meer passend te gaan maken.

Afspraken hoogbegaafde leerlingen met gedrags-/psychische problematiek

De vraag is of de beschikbare onderwijsplekken en extra ondersteuning passend genoeg is gelet op de specifieke behoeftes van deze leerlingen. Dit vergt meer inzicht in:

- ~ de mate waarin leerlingen, ouders, scholen en scholen in concrete situaties het onderwijs-ondersteuningsaanbod aan deze leerlingen als passend ervaren;
- ~ de mate waarin leerlingen op grond hiervan eventueel (periodiek) thuis zitten.

Het SWV zal op basis van casuïstiek, in samenwerking met scholen en schoolbesturen hier onderzoek naar laten uitvoeren.

10. Vluchtelingen, statushouders en nieuwkomers

Ambitie

- ~ Een aantal van onze leden is specifiek toegerust voor, en heeft bekostigingsafspraken gemaakt met het ministerie van OCW en de gemeente Amsterdam over het bieden van onderwijs aan nieuwkomers. Indicaties laten zien dat vanaf medio 2016 het aantal statushouders in Amsterdam flink zal toenemen en daarmee naar verwachting het aantal nieuwkomersleerlingen. Ervaring is dat deze leerlingen bij instroom in het reguliere onderwijs vaak nog een leerachterstand hebben (vnl. taalachterstand) en voor een belangrijk deel behoefte hebben aan jeugdhulp. In overleg met de schoolbesturen die zorg dragen voor nieuwkomersonderwijs en de gemeente wil dit SWV nagaan hoe aan de extra ondersteuning- en zorgbehoefte van deze groeiende groep leerlingen kan worden voorzien.

Afspraken en doelstellingen vluchtelingen, statushouders en nieuwkomers 2020

Het bieden van goed onderwijs aan nieuwkomers is de verantwoordelijkheid van een aantal schoolbesturen die daar specifiek voor zijn toegerust. Hier ligt geen verantwoordelijkheid voor het SWV. Aandachtspunten zijn echter:

- ~ dat deze groep leerlingen waarschijnlijk flink kan toenemen als de eerste indicaties van de gemeente Amsterdam wat het aantal nieuwe statushouders medio 2016 en 2017 betreft realiteit wordt;
- ~ dat het merendeel van leerlingen naar verwachting behoefte heeft aan jeugdhulp gelet op wat zij hebben meegemaakt voorafgaand aan en tijdens hun vlucht naar Nederland.

Het SWV en de desbetreffende schoolbesturen maken daarom met de gemeenten Amsterdam en Diemen gerichte afspraken over de inrichting van de jeugdhulp voor deze leerlingen en over de beschikbare formatie van de ouder- en kindadviseurs/-coaches op deze basisscholen.

Deel IV: SWV organisatie

11. Deskundigenadvies, TLV, verwijzing SBO/SO en criteria

Uitgangspunten en ambities

Beleidsuitgangspunten

- ~ De keuze voor schoolmodel brengt met zich mee dat het SWV twee kerntaken heeft namelijk de beoordeling en het al dan niet afgeven van een TLV en het ontwikkelen van beleid met betrekking tot het realiseren van de geformuleerde ambities;
- ~ Indien de school van mening is dat de onderwijsondersteuningsbehoefte van de leerling de mogelijkheden van de school (of een andere reguliere school) overstijgt, meldt het de leerling voor een TLV aan bij het SWV.

Ambities

- ~ Het SWV hanteert een goede en transparant procedure voor de aanmelding voor de afgifte van een TLV in samenwerking met de verwijzende basisschool en ouders/verzorgers.

Werkwijze verwijzing naar SBO en SO (artikel 8 lid c WPO)

De procedure die het SWV bij het afhandelen van een aanvraag voor, en het afgeven van een TLV hanteert, is gebaseerd op de volgende visie en afspraken:

- ~ het SWV gaat er van uit dat de basisondersteuning en de extra ondersteuning bij scholen in het regulier basisonderwijs op orde zijn en baseert zijn deskundigenadvies en de verwijzing naar SBO en SO op basis van overwegingsaspecten met betrekking tot **kind-, gezins-/omgevings- en schoolfactoren**;
- ~ **duidelijke afspraken** over de wijze waarop het SWV zijn kerntaken invult, bewerkstelligen dat schoolbesturen en scholen goed weten wat zij van het SWV mogen verwachten en vice versa. Het SWV hanteert dan ook een **heldere procedure en overwegingsaspecten** bij het proces voor de plaatsing van leerlingen op scholen voor speciaal (basis) onderwijs. De directeur van het SWV is verantwoordelijk voor het tekenen van de afgegeven TLV's. Het beoordelingskader, de procedure en de overwegingsaspecten zijn weergegeven in de bijlage 3, 4 en 5 bij dit plan;
- ~ de rol en inzet van de **maatschappelijk deskundige** maken naast die van de **onderwijsadviseur** (beiden zijn medewerkers van het SWV) een belangrijk onderdeel uit van deze procedure en werkwijze. Een **(gezamenlijk) gesprek met ouders en school** maakt altijd onderdeel uit van de route naar het deskundigenadvies. Bij dit gesprek zijn de twee beoordelaars van het SWV aanwezig: de onderwijsadviseur en de maatschappelijk deskundige (zie ook bijlagen 3 en 4);
- ~ de verantwoordelijkheid voor plaatsing van de leerling in het SBO of SO ligt bij het SWV. **De TLV en het deskundigenadvies** dat het SWV afgeeft **wordt opgevolgd**. Dit betekent;
 - o dat een reguliere basisschool, totdat de leerling op een andere school staat ingeschreven de zorgplicht behoudt, ook indien de TLV niet wordt afgegeven;
 - o dat schoolbesturen en scholen voor het SBO en SO (cluster 3 en 4) een afgegeven TLV opvolgen en de leerling op hun school plaatsen;

- ~ het SWV geeft **automatisch** een TLV voor het cluster 3-onderwijs binnen het SO voor de gehele basisschoolperiode indien het een leerling met het syndroom van Down betreft tenzij ouders en/of school om een beoordeling vragen.

Werkwijze terug- of overplaatsing naar het regulier basisonderwijs (artikel 18a WPO, lid 8d)

Duidelijke afspraken over de wijze waarop het SWV het proces voor de terugplaatsing of overplaatsing van leerlingen naar het regulier basisonderwijs inricht, zijn vanzelfsprekend eveneens van belang. Zeker ook in het licht van de ambitie de verblijfsduur in het SBO en SO verder te flexibiliseren. Deze procedure is weergegeven in bijlage 6 van dit plan is gebaseerd op de volgende visie en hoofdafspraken:

- ~ Voor de bepaling van de geldigheidsduur van de TLV worden factoren als leeftijd, ernst van de problematiek en specifieke onderwijsbehoeften meegenomen. Wanneer de verwachting is dat de leerling op termijn mogelijk een terugkeer kan maken naar het reguliere onderwijs zal er (altijd) voor gekozen worden om een TLV met een **beperkte geldigheidsduur** af te geven;
- ~ Als de S(B)O-school-constateert dat een leerling zich dusdanig ontwikkeld heeft dat deze niet langer aangewezen is op de extra zorg binnen een S(B)O school en dat een reguliere school naar verwachting in de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van een leerling kan voorzien, bespreekt de betreffende S(B)O-school dit met ouders. De ouders en school nemen contact op met de reguliere school, waar de ouders de leerling zou willen plaatsen. Voor deze basisschool treedt de zorgplicht in werking. **Aangezien hiervoor geen TLV nodig is, is het SWV in principe niet betrokken bij dit traject.** In het geval de eventueel plaatsende basisschool twijfels heeft of de leerling wel binnen het reguliere onderwijs past, kan de school de leerling aanmelden bij het SWV voor deskundigenadvies;

Het SWV maakt in aanvulling hierop met de schoolbesturen en scholen in het SO (voornamelijk cluster 3) en SBO nog nadere afspraken ten aanzien van terugplaatsingen en tijdelijke plaatsingen.

12. Noodprocedure en thuiszitters

Ambitie

- ~ Het aantal thuiszitters en de duur van het thuiszitten zijn binnen het SWV Amsterdam Diemen, uitzonderingen daargelaten, laag. De ambitie is om geen enkele thuiszitter binnen het primair onderwijs te hebben. Het SWV realiseert zich echter dat dit niet haalbaar is. De ambitie is derhalve in samenwerking met de gemeenten Amsterdam en Diemen ervoor te zorgen dat dit aantal zo laag als mogelijk blijft.

Huidige werkwijze Noodprocedure

Het SWV heeft bij de inwerkingtreding van passend onderwijs de noodprocedure voor leerlingen in Amsterdam en Diemen beschreven en een coördinator Noodprocedure aangesteld. De voornaamste taak van de coördinator Noodprocedure is te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten. De procedure op hoofdlijnen is (zie bijlage 7 voor een gedetailleerde omschrijving van de procedure):

- ~ Indien een school van mening is dat er met betrekking tot een leerling een onhoudbare situatie dreigt te ontstaan/ontstaat (voor de leerling zelf en/of de medeleerlingen) wordt de coördinator Noodprocedure door de betreffende school ingeschakeld;

- ~ Deze functionaris kijkt wat nodig is voor leerling, ouders en school om de leerling onderwijs te blijven laten volgen. Daar waar nodig wordt de ouder- en kindadviseur/coach hierbij betrokken;
- ~ Indien de conclusie is dat de leerling verwezen moet worden naar een ander onderwijstype, bespreekt de coördinator Noodprocedure onder welke voorwaarden en met welke ondersteuning het mogelijk is de leerling tijdelijk op de school te houden waar de leerling al ingeschreven stond.

Afspraken noodprocedure

- ~ Het SWV bespreekt in overleg met (een aantal) schoolbesturen de effectiviteit en termijnen van de noodprocedure en formuleert op basis hiervan verbeterpunten.

Thuiszitters

Wij zijn ervan overtuigd dat deze aanpak ertoe bijdraagt dat er weinig leerlingen in het primair onderwijs in de gemeenten Amsterdam en Diemen zijn die thuis zitten. De afgelopen periode ging het maandelijks om maximaal 7 leerlingen. Helaas lukt het niet in alle gevallen om te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten, maar toch is iedere leerling is er één te veel. Onze werkwijze om te bewerkstelligen dat het aantal thuiszitters en de duur van het thuiszitten zo laag mogelijk is, is op hoofdlijnen als volgt:

- ~ Het SWV en Bureau Leerplicht hebben allebei een vast contactpersoon voor thuiszitters. Samen zijn zij verantwoordelijk voor twee taken:
 - o informatie-uitwisseling over thuis zittende leerlingen;
 - o voorbereiding van de zogenoemde doorbraakoverleggen indien nodig.
- ~ Het SWV houdt een registratie bij van leerlingen die thuis zitten, zoals bekend bij Leerplicht Amsterdam en Diemen en het SWV. Zie bijlage 8 voor de definities die het SWV en Bureau Leerplicht voor thuiszitters hanteren. Deze registratie bevat informatie over de thuiszitters en houden wij bij op naam van de leerling:
 - o Beschrijving van de stand van zaken;
 - o Reden waarom de leerling thuis zit en elke acties worden ondernomen om dit thuiszitten op te heffen;
 - o Wie de verantwoordelijkheid draagt voor de verdere stappen: het SWV en/of de leerplichtambtenaar.
- ~ Dit overzicht wordt maandelijks op de eerste werkdag van de maand uitgewisseld tussen Bureau Leerplicht en het SWV (overleg op casusniveau). Indien noodzakelijk vindt overleg plaats.

13. Regelingen

Het SWV hanteert de volgende regelingen voor bezwaren en geschillen:

- ~ het SWV is aangesloten bij de Landelijke Arbitragecommissie Samenwerkingsverbanden passend onderwijs om eventuele geschillen tussen de schoolbesturen en het bestuur van het SWV of binnen het bestuur van het SWV te kunnen beslechten;
- ~ het SWV is aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie TLV SBO/(V)SO. Zowel ouders als een schoolbestuur kunnen bewaar maken tegen het besluit van het SWV om de TLV wel of niet af te geven. Zij moeten het bezwaarschrift indienen bij het SWV. Het SWV moet het besluit heroverwegen en maakt daarbij gebruik van deze landelijke commissie;

- ~ Klachtenregeling van het SWV. De klachtenregeling heeft betrekking op klachten betreffende personeelsleden van het SWV in hun functioneren binnen en namens de organisatie. De klachtenregeling is gepubliceerd op de website van het SWV.

14. Organisatiestructuur

Beleidsuitgangspunten en ambities

Beleidsuitgangspunt

- ~ Elk kind moet zo veel als mogelijk in de eigen omgeving naar een reguliere school kunnen gaan. Dit vereist een hoog niveau van de onderwijskwaliteit en de basisondersteuning op elke basisschool. Schoolbestuur en school zijn verantwoordelijk voor de beschikbaarheid en kwaliteit van de basisondersteuning en ontvangen hiervoor een budget.

Ambities

- ~ Schoolbesturen werken op regionaal en wijkniveau in ieder geval samen bij het effectueren van de zorgplicht, het afstemmen van de toelating van leerlingen, het realiseren van eventueel gewenste tussenschoolse ondersteuningsarrangementen en de afstemming met de jeugdhulp van de gemeenten;
- ~ Waar schoolbesturen en scholen er ondanks hun zorgplicht op eigen initiatief gezamenlijk niet (tijdig) in slagen een passende en thuisnabije onderwijsplek voor een leerling in een basisschool te realiseren, heeft de directeur van het SWV doorzettingsmacht. Deze doorzettingsmacht wordt vooral ingevuld door de schoolbesturen te dwingen binnen een afzienbare termijn met een passende oplossing voor de betreffende leerling te komen. Als schoolbesturen deze oplossing niet weten te realiseren, kan de directeur als ultiem middel een passende onderwijsplek afdwingen;
- ~ Het SWV is een governance model aan het inrichten dat nog beter past bij de wijze waarop het SWV inhoud geeft aan de visie op en uitvoering van passend onderwijs. Kernelementen van het te realiseren model zijn een directeur-bestuurder en een actieve, toezichthoudende rol door een aantal commissies, dat gevormd wordt uit de Algemene (leden)Vergadering. De nieuwe structuur zal worden vastgelegd in gewijzigde statuten, reglementen en in een toezichtkader.

Governance structuur

Kernelementen van het nieuw te realiseren governance model van het SWV zijn:

- ~ Een directeur-bestuurder;
- ~ Een actieve, toezichthoudende rol door een aantal commissies dat gevormd wordt uit de Algemene (leden)Vergadering.

De nieuwe structuur zal worden vastgelegd in gewijzigde statuten en in een gewijzigd reglement en toezichtkader. Streven is dit voor 1 januari 2017 gerealiseerd te hebben.

Interne organisatie

Het SWV bestaat uit 45 schoolbesturen met in totaal 240 scholen. Het is een vereniging waarvan alle schoolbesturen in Amsterdam en Diemen lid zijn. Het SWV:

- ~ Heeft gekozen voor een zo klein mogelijke centrale organisatie;
- ~ Heeft een algemeen bestuur dat bestaat uit vertegenwoordiger van de vijf 'bloedgroepen' waaruit de vereniging bestaat en een voorzitter;
- ~ Heeft een dagelijks bestuur dat met de directie de besluitvorming voorbereidt;
- ~ Heeft een Algemene (leden)Vergadering waarin het stemgewicht van de schoolbesturen is gebaseerd op het aantal leerlingen dat hun scholen heeft;

- ~ Heeft een speciale medezeggenschapsraad, de ondersteuningsplanraad (OPR).

Centrale organisatie

Om een goede en transparante procedure voor de afhandeling van de aanvraag en afgifte van een TLV te kunnen hanteren, beschikt het SWV over een compact en deskundig team dat bestaat uit:

- ~ Een directeur;
- ~ Een officemanager;
- ~ Zes regionaal werkende onderwijsadviseurs (orthopedagogen/gedragwetenschappers) die zorg dragen voor verwijzingen van leerlingen naar een school voor SBO of SO;
- ~ Vier maatschappelijk deskundigen die als medebeoordelaar werkzaam zijn naast de onderwijsadviseur en het informatiepunt vormen voor ouders, scholen en andere betrokkenen;
- ~ De coördinator Noodprocedure;
- ~ Het steunpunt Autisme;
- ~ Het Expertteam op het gebied van onderwijs aan ernstig zieke kinderen en aan kinderen met een lichamelijke beperking.

Ondersteuningsplanraad

De ondersteuningsplanraad heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan. De ondersteuningsplanraad bestaat uit tien leden: vijf personeelsleden van scholen en vijf ouders. De leden vertegenwoordigen net als het algemeen bestuur de vijf 'bloedgroepen'. Uit ieder 'bloedgroep' is één ouder en één personeelslid vertegenwoordigd.

Meer gedetailleerde informatie over de organisatie van het SWV staat op de website.

Samenwerking binnen de regio en de wijk

Schoolbesturen werken op regionaal en wijkniveau samen bij het effectueren van de zorgplicht, het afstemmen van de toelating van leerlingen, het realiseren van eventueel gewenste tussenschoolse ondersteuningsarrangementen en de afstemming met de jeugdhulp van de gemeenten. Onderliggende gezamenlijke visie is om ieder kind zoveel mogelijk in de eigen wijk goed onderwijs te willen bieden. 'Geen kind de wijk uit' en 'thuis nabij onderwijs' zijn hierbij leidende principes.

Deze samenwerking krijgt in ieder geval concreet vorm door:

- ~ **Schoolbestuurlijk overleg in de regio** met de directeur van het SWV. Het management van de ouder- en kindteams in Amsterdam of de accounthouder ouder- en kindcoaches van de gemeente Diemen kan op basis van de agenda voor dit bestuurlijk overleg worden uitgenodigd. Het regionaal bestuurlijk overleg vindt minimaal 3 keer per jaar plaats. De afspraken met betrekking tot de functie en het doel van de regio-overleggen worden vastgelegd in een reglement;
- ~ **Overleg op wijkniveau.** Het SWV heeft in het schooljaar 2015-2016 de wijkoverleggen in kaart gebracht en is nagegaan waar het overleg constructief verloopt en het passend onderwijs in de wijk versterkt wordt, maar ook welke knelpunten belemmerend werken of om aanpassing vragen. Hoofdconclusies zijn:
 - o Waar een wijk goed samenwerkt en men het belang van een goede onderwijsplek voor een kind voorop stelt, is het goed mogelijk is om de zorgplicht bestuur doorbroken vorm te geven;
 - o Bijkomend effect van deze wijken is een versterking van elkaars expertise en onderlinge waardering en begrip voor elkaars scholen;

- De samenwerking met de jeugdhulpverlening veel potentie heeft, maar ook de nodige verbeterpunten kent;
- Er een aantal wijken is die niet of niet meer bijeenkomt, om diverse redenen. Waarbij concurrentie met bijkomende gevolgen voor de samenwerking, de te magere agenda, grote onderlinge verschillen in scholen en geen reden/behoefte aan wijkgericht samenwerken het meest genoemd worden.

Op basis van deze inzichten heeft het SWV besloten om de wijkoverleggen te handhaven en deze met ingang van het schooljaar 2016-2017 te faciliteren onder de minimale voorwaarden die opgenomen zijn in bijlage 9 bij dit plan. Daarnaast heeft het SWV afgesproken dat ieder schoolbestuur een wijk 'adopteert' en tevens dat de schoolbesturen in iedere wijk zelf onderling afspraken maken over de wijze waarop zij de wijkoverleggen faciliteren en de financiële middelen die zij hiervoor gezamenlijk ter beschikking stellen.

15. Ouders

Zoals aangeven in deel II van dit ondersteuningsplan zijn schoolbesturen en scholen verantwoordelijk voor het adequaat informeren van de ouders van (potentiele) leerlingen over de ondersteuningsmogelijkheden van de school. Binnen het SWV zijn daarover in het kader van de basisondersteuning en extra ondersteuning afspraken over gemaakt (zie hoofdstuk 5 en 6).

In aanvulling hierop is besloten dat het SWV met behulp van zijn website een bijdrage levert aan het verstrekken van informatie aan ouders over de invulling van passend onderwijs in Amsterdam en Diemen en over de onafhankelijke ondersteuningsmogelijkheden². De website bevat daarom in het gedeelte dat zich op ouders en verzorgers richt, in ieder geval informatie over:

- ~ De wijze waarop in Amsterdam en Diemen invulling wordt gegeven aan passend onderwijs;
- ~ De gemaakte afspraken zijn met betrekking tot de basisondersteuning en de extra ondersteuning. Daarbij wordt aangegeven dat de schoolbesturen hiervoor verantwoordelijk zijn en dat ouders/verzorgers informatie kunnen opvragen via de website van het schoolbestuur/de school over deze ondersteuning binnen de school van hun kind(eren)
- ~ De route naar het SBO en SO;
- ~ De zorgplicht;
- ~ Medezeggenschap en klachten;
- ~ Onafhankelijke ondersteuningsmogelijkheden voor ouders. De site bevat een overzicht van (en waar mogelijk link naar) organisaties als het steunpunt passend onderwijs, de onderwijsconsulenten van het ministerie, de Onderwijsconsumenten-organisatie (OCO).

Ook zal het SWV een rol blijven spelen in het ondersteunen van schoolbesturen bij het verstrekken van duidelijke informatie aan ouders en verzorgers door basisteksten en formats uit te werken die de leden kunnen inzetten in hun communicatie (bijvoorbeeld via hun websites en nieuwsbrieven). Eén van deze format zal gericht zijn op het verduidelijken voor ouders bij wie zij binnen een school terecht kunnen als het gaat om de zorgplicht. Daarbij gaat het om informatie over contactpersonen en hun contactgegevens voor vragen over passend onderwijs, in geval van een meningsverschil, voor een second opinion en in geval van klachten (via de website van de school).

² Artikel 18 WPO, lid 8 f.

16. Financiën

Beleidsuitgangspunten en ambities

Beleidsuitgangspunt

- ~ Bij de start van heeft SWV gekozen voor het zogenaamde schoolmodel, waarbij middelen en verantwoordelijkheden voor basis- en extra ondersteuning maximaal zijn gedecentraliseerd naar de schoolbesturen. De schoolbesturen krijgen daarvoor de bijpassende bevoegdheden, verantwoordelijkheden en budgetten en bepalen op welke wijze de ondersteuning en de budgetten binnen de eigen school/scholen worden ingezet;
- ~ Lumpsum principe: het SWV hanteert als verdeelsleutel voor het regulier basisonderwijs een ongewogen bedrag per leerling voor de financiering van zowel de basisondersteuning als de extra ondersteuning;
- ~ De bekostiging van het SBO en SO is gebaseerd op het solidariteitsprincipe. Dit betekent dat de verwijzende scholen niet betalen voor de verwijzing van de leerling naar het S(B)O. Het SWV bekostigt het SBO en SO rechtstreeks.

Ambitie

- ~ Dit SWV bakent de bekostiging van basisondersteuning en de extra ondersteuning af. De schoolbesturen ontvangen een geormerkt bedrag per (ongewogen) leerling voor zowel de basisondersteuning als de extra ondersteuning. Op deze wijze wordt er zorg voor gedragen dat er naast een goede basisondersteuning voor alle leerlingen middelen beschikbaar blijven voor (individuele) leerlingen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben.

Financieel beleid

Het SWV heeft door lager dan gemiddelde deelnamepercentages voor het speciaal (basis) onderwijs en een vrijwel gemiddeld percentage voor leerlinggebonden financiering in het verleden een positieve verevening. Dat betekent dat de middelen, die het SWV toegekend krijgt de komende jaren nog verder zullen toenemen.

Consequenties schoolmodel en beleidskeuzes

De consequentie van de keuze voor het schoolmodel is dat de middelen voor basis- en extra ondersteuning (arrangementen) direct toegekend worden aan de schoolbesturen voor regulier onderwijs. Het SWV bakent de bekostiging van basisondersteuning en de extra ondersteuning af. De schoolbesturen ontvangen een geormerkt bedrag per (ongewogen) leerling (teldatum 1 oktober van het voorgaande jaar) voor zowel de basisondersteuning als de extra ondersteuning. Dit draagt er zorg voor dat naast een goede basisondersteuning voor alle leerlingen middelen beschikbaar blijven voor (individuele) leerlingen, die een extra ondersteuningsbehoefte hebben.

De schoolbesturen kunnen deze middelen op een eigen wijze verdelen over de bij hem aangesloten scholen. Zowel over de rechtmatigheid als de doelmatigheid van de besteding van deze middelen leggen de schoolbesturen verantwoording af:

- ~ De rechtmatigheid verantwoorden zij middels een door de accountant goedgekeurd jaarverslag;
- ~ De doelmatigheid verantwoorden zij op basis van een door het SWV ontwikkeld format jaarlijks aan het SWV.

Het is essentieel dat schoolbesturen ook over een langere termijn weten op welk bedrag ze jaarlijks kunnen rekenen om de basis- en extra ondersteuning vorm te geven. Deze bedragen maken onderdeel uit van de Meerjarenbegroting, die voorzien van een schriftelijke toelichting, jaarlijks door de Algemene Ledenvergadering wordt goedgekeurd.

Ieder bestuur krijgt op basis van de huidige verdeelsystematiek hetzelfde bedrag per leerling. Er zijn schoolbesturen die van mening zijn dat hiermee geen recht wordt gedaan aan de opgaven, die zij binnen hun scholen ervaren. In de komende vier jaar zal het SWV onderzoeken en bespreken of er tot een andere verdeelsleutel van de middelen voor basis- en extra ondersteuning kan en moet worden gekomen.

Bij het SWV blijven de middelen die nodig zijn voor:

- ~ de kosten aan plaatsen in het SO en de tussentijdse instroom in het SO (peildatum 1 februari);
- ~ de kosten aan de overdrachtsverplichting SBO (indien daarvan sprake is) en de tussentijdse instroom in het SBO (peildatum 1 februari);
- ~ de kosten van de centrale organisatie (directie, secretariaat, bedrijfsvoering);
- ~ de loon- en overige kosten voor de deskundigen (onderwijsadviseurs, maatschappelijk deskundigen en coördinator noodprocedure), die verantwoordelijk zijn voor het deskundigenadvies in het kader van de beoordeling van de toekenning van de TLV.

Het SWV heeft in het schooljaar 2015-2016 een deelnamepercentage SBO van 1,64%. Bekostiging van het SBO vindt nog plaats op basis van het deelnamepercentage van 2%. Het SWV en de SBO-besturen zullen in de komende periode afspraken moeten maken op welke wijze gekomen wordt tot een bekostiging op basis van het werkelijk aantal leerlingen. Behoud en spreiding van SBO voorzieningen zijn hierin ook belangrijke facetten.

Planning en control cyclus

Gelet op de omvang van de baten en lasten (inclusief de overdrachten) is een strakke planning- en control cyclus van groot belang:

- ~ Vooralsnog werkt het SWV met een schooljaarbegroting omdat deze het meest overeenkomt met de berekening, beschikking en besteding van middelen;
- ~ Het bestuur stelt jaarlijks een jaarplan en een begroting op voorafgaand aan het boekjaar;
- ~ Het jaarverslag (de jaarrekening), het jaarplan, de jaarlijkse begroting en de meerjarenbegroting worden voor 1 juli van het kalenderjaar vastgesteld door het bestuur. Deze besluiten behoeven voorafgaande goedkeuring door de Algemene Vergadering.

Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting 2015-2019 is als bijlage 13 aan dit ondersteuningsplan toegevoegd.

Jaarverslag en kengetallen

Het jaarverslag bevat diverse kengetallen. Op basis van deze verslagen kan het SWV na een aantal opeenvolgende jaren trends signaleren met betrekking tot:

- ~ het aantal afgegeven TLV's;
- ~ het aantal niet afgegeven TLV's;
- ~ de deelnamepercentages SBO en SO;
- ~ het aantal thuiszitters;
- ~ het aantal bezwaarschriften en klachten.

Verantwoording binnen het SWV

Het opstellen van een toezichtkader maakt onderdeel uit van het wijzigen van de governance structuur (voor 1 januari 2017). In dit toezichtkader zal worden vastgelegd over welke onderwerpen, op welke wijze en in welke frequentie het bestuur zich naar de Algemene Ledenvergadering verantwoordt over het gevoerde beleid.

17. Kwaliteitszorg en sturingsinformatie

Het SWV heeft een werkwijze van monitoring en kwaliteitszorg ontwikkeld die bestaat uit:

- ~ het verzamelen van gegevens uit het landelijke dashboard, de monitor Aansluiting Onderwijs Jeugd, het digitale groeidocument, Kijkglazen, registratiesysteem TLV etc.;
- ~ monitoring van kengetallen in zijn jaarverslag zoals aangegeven in het vorige hoofdstuk;
- ~ periodieke monitoring van de basisondersteuning door de schoolbesturen;
- ~ verantwoording van de doelmatigheid van de besteding van middelen voor extra ondersteuning door schoolbesturen;
- ~ het doen van onderzoek.

Het SWV levert deze gegevens en informatie over thuiszittende leerlingen elke twee maanden geanonimiseerd op casusniveau aan de inspectie voor het onderwijs aan.

De schoolbesturen monitoren conform gemaakte afspraken periodiek (minstens eens per twee jaar zoals wettelijk verplicht) de basisondersteuning van hun scholen.

Schoolbesturen verantwoorden zich jaarlijks over de doelmatigheid van de besteding van de middelen voor extra ondersteuning die zij hebben ontvangen. Daarbij verantwoorden zij zich op basis van de afspraken zoals weergegeven in hoofdstuk 6 van dit ondersteuningsplan. Het SWV:

- ~ benut deze gegevens om overeenkomsten en verschillen tussen de manieren waarop de schoolbesturen deze middelen inzetten inzichtelijk te maken;
- ~ verspreidt de uitkomsten hiervan ter inspiratie onder zijn leden.

In zijn jaarplan neemt het SWV ook een onderzoekskalender op waarin de onderzoeken die in dit ondersteuningsplan zijn opgenomen, worden genoemd en ingepland. Belangrijke uitkomsten van deze onderzoeken bespreekt het SWV vanzelfsprekend in zijn Algemene Ledenvergadering. Daarnaast worden relevante uitkomsten meegenomen in het jaarverslag.

Deel V: Samenwerkingspartners

18. Gemeenten Amsterdam en Diemen

Uitgangspunten en ambities jeugdhulp

Uitgangspunten

- ~ Een goede samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp is essentieel voor het goed en veilig opgroeien van een bepaalde groep kinderen. Het SWV en de gemeenten Amsterdam en Diemen stemmen onderwijsondersteuning en jeugdhulp goed op elkaar af, waarbij in Amsterdam de jeugdhulp onder de programma-directie OKT Amsterdam valt. Uitgangspunt is de wijk. De onderwijsondersteuning is daarbij gericht op het optimaliseren van de leeromstandigheden voor het kind en de leerkracht onder de verantwoordelijkheid en regie van de schooldirectie. De jeugdhulp is gericht op het versterken van de persoonlijke en sociale context van het kind en de ouders, onafhankelijk van de school maar in nauwe samenwerking met de school. Waar beide vormen van ondersteuning elkaar raken en/of nodig hebben, wordt op schoolniveau afgestemd en samengewerkt op basis van de volgende uitgangspunten:
 - De veiligheid van het kind binnen de school en de voortgang van het leerproces worden gewaarborgd;
 - Elkaar aanvullende eigen verantwoordelijkheden en rolvastheid van beide partners;
 - Eén aanspreekpunt binnen elk ondersteuningscircuit;
 - Een snelle integrale professionele aanpak;
 - Een transparant en effectief systeem van opschaling.

Ambitie

- ~ De realisatie en uitvoering van zowel jeugdhulp als passend onderwijs bevinden zich na de transities en wetwijzigingen van medio 2014 in een pril stadium. Wat visie en ambitie betreft vinden dit SWV en de gemeenten Amsterdam en Diemen elkaar goed. Ambitie is de realisatie hiervan in de praktijk goed te (blijven) monitoren om in overleg met de gemeenten en de programmadirectie ouder- en kindteams de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp door te ontwikkelen en te verbeteren.

Afspraken en doelstellingen onderwijs-jeugdhulp 2020

Een goede samenwerking tussen het primair onderwijs en de jeugdhulp is van groot belang voor de leerlingen en hun ouders/verzorgers die dit nodig hebben en is daarom een belangrijk onderwerp voor het SWV. Om tot goede samenhang te komen, hebben het SWV en de gemeenten Amsterdam en Diemen in 2014 afgesproken hun samenwerking te baseren op:

- ~ een helder beeld van wederzijdse verantwoordelijkheden en wettelijke taken,
- ~ een aantal gemeenschappelijke uitgangspunten en kaders.

Deze uitgangspunten en kaders zijn voor het SWV de komende vier jaar onverminderd van kracht en zijn opgenomen in de bijlagen 11 en 12 bij dit plan.

Inzet van het SWV is de komende periode de samenwerking goed te monitoren en samen met de scholen, schoolbesturen, de programmadirectie OKT, de accounthouder ouder- en kindcoaches en de gemeenten Amsterdam en Diemen doelgericht te blijven investeren in de doorontwikkeling en verbetering van deze samenwerking.

Ervaring tot nu toe is dat de samenwerking van scholen en schoolbesturen in Diemen met de ouder- en kindcoaches en het Brede Hoed team goed verloopt. Scholen ervaren dat de

overzichtelijke schaal en de korte lijnen, in combinatie met de professionaliteit van de onderwijs- en zorgprofessionals daar een belangrijke bijdrage aan levert. Aandachtspunten voor de komende periode zijn:

- ~ een nog verdere (vroegtijdige) afstemming en integratie van onderwijsondersteuning (passend onderwijs) en jeugdhulp;
- ~ oog houden voor de persoonsafhankelijkheid en de kwetsbaarheid die dit met zich mee kan brengen.

Ervaring is ook dat het niet eenvoudig is om in deze prille fase van de transitie, op de complexe schaal van Amsterdam, de gewenste vorm van samenwerking consequent goed handen en voeten te geven. De samenwerking krijgt in Amsterdam wisselend gestalte en kent in ieder geval voor de komende periode de volgende aandachts- en verbeterpunten:

- ~ de nauwe samenwerking tussen de intern begeleider en de ouder- en kindadviseur. Deze samenwerking is nog te vaak persoonsafhankelijk. Nog niet alle professionals zijn rolvast, complementair en even vak- en handelingsbekwaam;
- ~ de onderwijsondersteuning en de jeugdhulp kan nog beter op elkaar worden afgestemd om de ambitie van 1 kind-1 plan voor de kinderen die dit nodig hebben daadwerkelijk te realiseren;
- ~ de formatie van de ouder- en kindadviseur (OKA) per school. De omvang van de formatie van de OKA is voor alle reguliere scholen hetzelfde, ongeacht het aantal leerlingen van de school en de kenmerken en behoeftes van de schoolpopulatie. Vice versa blijkt ook de beschikbaarheid en capaciteit van de intern begeleiders op een aantal scholen een aandachtspunt;
- ~ de inhoud en beschikbaarheid van het minimale 'instrumentarium' van de ouder- en kindteams. De indruk bestaat dat er op dit moment per wijk verschil is in de mate waarin preventieve en lichte interventies voor scholen beschikbaar zijn;
- ~ de rol van de ouder- en kindadviseur op de scholen voor speciaal (basis) onderwijs (zowel de omvang van de formatie als de taken).

Ambities en doelstellingen onderwijszorgarrangementen 2020

Zoals aangegeven in hoofdstuk 7 van dit plan gaat het SWV samen met de SO-schoolbesturen op basis van een inventarisatie van gewenste, maar verloren gegane vormen van systemische zorg afspraken maken met de gemeente Amsterdam over het herstel van deze vormen van zorg binnen en om deze scholen en de daarvoor genoodzaakte aanpassingen in de inkoop van deze jeugdhulp (in de regio Amsterdam). Het is van groot belang hierbij sluitende afspraken te maken over inzet van middelen uit de Wet langdurige zorg, de Zorgverzekeringswet, de Jeugdwet en het onderwijs.

Ambities en doelstellingen leerlingenvervoer 2020

De gemeenten Amsterdam en Diemen zijn verantwoordelijk voor het leerlingenvervoer voor kinderen die niet zelfstandig naar een school voor speciaal (basis) onderwijs kunnen gaan. De gemeenten hanteren bij de uitvoering van de regeling leerlingenvervoer op basis van hun verordening de volgende criteria:

- ~ de dichtstbijzijnde toegankelijke/passende school;
- ~ de afstand tussen het woonadres van de leerling en de dichtstbijzijnde toegankelijke/passende school;
- ~ de reistijd van de leerling met het openbaar vervoer;
- ~ de zelfstandigheid van de leerling.

Gemeenten kunnen op basis van specifieke, individuele omstandigheden afwijken van de regeling en bovenstaande criteria (hardheidsclausule). De gemeente Amsterdam constateert dat

de toepassing van de verordening in een aantal gevallen tot onredelijke uitkomsten leidt. De gemeente onderzoekt, en voert gesprekken of er in een aantal gevallen meer maatwerk kan worden geleverd.

De gemeenten Amsterdam en Diemen gaan er van uit dat scholen voor het speciaal basis-onderwijs wat schooltype betreft met elkaar overeenkomen en dat een leerling, die wordt verwezen naar het dit type onderwijs dan ook naar de SBO-school gaat, die het dichtst bij zijn/haar woonadres is gelegen. Voor wat betreft de verwijzing naar een specifieke school voor SO is overeengekomen dat de gemeente hierin het advies van het SWV volgt.

De gemeenten gaan er ook van uit dat de zelfstandigheid van een leerling en de eigen kracht van de ouders/verzorgers goed kunnen worden ingeschat door de ouder- en kindadviseur/coach. Zij baseren zich bij besluitvorming over toekenning van leerlingenvervoer dan ook mede op het oordeel van deze zorgprofessional.

De bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel leerlingenvervoer d.d. 17 mei 2016 is bijgevoegd.

Het SWV:

- ~ Blijft op basis van casuïstiek met de gemeenten bespreken of de uitvoering van de regeling leerlingenvervoer bij blijft dragen aan zo passend mogelijk onderwijs voor elke leerling;
- ~ Heeft de ambitie om de afgifte van de TLV en de duiding en besluitvorming over leerlingenvervoer beter op elkaar aan te laten sluiten, zowel wat inhoud als proces betreft.

19. Overdracht voorschool - basisschool

Ambitie

- ~ Tussen de verantwoordelijken voor de voorschool en het primair onderwijs zijn afspraken gemaakt over, en is in een pilot ervaring opgedaan met de overgang van met name peuters met een extra ondersteuningsbehoefte naar het primair onderwijs. Dit SWV vervult een faciliterende rol in het vervolg op deze afspraken en deze pilot.

Afspraken en doelstellingen 2020

De overgang van het overgrote deel van de peuters van de voorschool naar de basisschool verloopt in Amsterdam en Diemen goed. Bij een goede overdracht kan de basisschool direct aansluiten op waar een kind al goed in is, of waarvoor extra aandacht nodig is. Hierdoor wordt de continuïteit in de ontwikkeling van jonge kinderen gewaarborgd.

Voor een deel van de peuters is een soepele overgang minder vanzelfsprekend wat ertoe kan leiden dat kinderen onnodig 'blanco' op de basisschool starten en mogelijk ook tot gevolg heeft dat peuters die het beste op hun plek in het SBO zijn, op een reguliere basisschool terecht komen.

Om beter zicht te krijgen op de oorzaken van een minder soepele overgang en om deze overgang te verbeteren, hebben de gemeente Amsterdam (als verantwoordelijke voor de voorschool) en het SWV in het schooljaar 2015-2016 een project uitgevoerd. Belangrijke resultaten en uitkomsten zijn:

- ~ Heldere afspraken over de overdrachtsprocedure van deze peuters tussen voorschool en basisschool. Deze procedure is opgenomen in bijlag 10 bij dit plan;

- ~ Het overdrachtsformulier 'Amsterdamse overdracht kindgegevens 0-4 jaar naar de basisschool'. Dit formulier is handelingsgericht. De gegevens uit dit formulier worden in combinatie met de gegevens van het volgsysteem van de voorschool overgedragen;
- ~ Een zorgvuldig onderzoek naar de privacyaspecten van de overdracht van kindgegevens. Met als resultaat dat gegevens die betrekking hebben op het functioneren van het kind op de voorschool in het overdrachtsformulier kunnen worden verwerkt en zonder schriftelijke toestemming van ouders gedeeld kunnen worden met de basisschool waar het kind naar toe gaat. Uiteraard worden ouders hier wel over geïnformeerd en krijgen zij de gelegenheid hun eigen zienswijze toe te voegen.

Op grond van de ervaringen opgedaan in dit project is een aantal aanbevelingen opgesteld waarmee voorscholen en basisscholen de overgang in Amsterdam stadsbreed verder kunnen verbeteren. Voor de verdere uitwerking wordt een implementatieplan opgesteld. Het SWV en de gemeente Amsterdam zijn samen verantwoordelijk voor (de communicatie over) het implementatieplan naar respectievelijk de basis- en voorscholen.

Samen met de gemeente Diemen wordt bekeken of de doorgaande lijn van de voorschoolse voorzieningen naar basisschool in Diemen nog verbeterd kan worden.

20. Voortgezet onderwijs

Ambitie

- ~ Met het SWV Voortgezet Onderwijs Amsterdam werken we aan een doorlopende lijn van onderwijsondersteuning en een adequate overdracht van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Ambitie is deze lijn en bijbehorende afspraken de komende jaren te verbeteren en verder aan te scherpen.

Afspraken en doelstellingen 2020

Een goede overgang van leerlingen uit het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs is van groot belang. Bij een goede overdracht kan de school voor voortgezet onderwijs zorg dragen voor een doorlopende leerlijn en een eventuele doorlopende ondersteuningslijn.

Voor een deel van basisschoolleerlingen is een soepele overgang en een doorlopende ondersteuningslijn minder vanzelfsprekend. Samen met het SWV VO Amsterdam werkt dit SWV aan het verbeteren van deze overgang en overdracht. Belangrijkste doelstellingen daarbij zijn:

- ~ Zorgdragen voor een zo goed mogelijk overgang en overdracht van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte uit het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. Aandachtspunten daarbij zijn:
 - de matchingsprocedure die de schoolbesturen in het voortgezet onderwijs hanteren dient ruimte toe te laten voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte en hun ouders/verzorgers, om gericht prioriteit te geven aan een VO-school die deze ondersteuningslijn kan doorzetten;
 - de afspraken over de overdracht van gegevens over de ondersteuningsbehoefte van leerlingen;
 - de inrichting van de kernprocedure laat, in ieder geval wat tijdspad betreft, heel weinig ruimte over aan VO-scholen om in kaart te brengen of zij aan de ondersteuningsbehoefte van (potentieel) nieuwe leerlingen goed kunnen voldoen.

Streven is gezamenlijk na te gaan en te bewerkstelligen dat waar nodig procedures en afspraken in overleg met de bestuurders van het primair onderwijs en voortgezet onderwijs worden aangepast of aangescherpt.

- ~ Na te gaan of, en op welke manier, de volgende afspraken dienstbaar kunnen zijn aan het bewerkstelligen van een doorlopend ondersteuningslijn voor leerlingen:
 - afspraken over het afstemmen van en harmoniseren van de terminologie met betrekking tot afspraken over basisondersteuning en extra ondersteuning in primair onderwijs en voortgezet onderwijs;
 - afspraken over de inrichting van de procedure en de hantering van overwegingsaspecten en/of criteria voor het afgeven van een deskundigheidsadvies en TLV.

- ~ Het besteden van aandacht aan, en het verbeteren van de overgang van leerlingen vanuit het speciaal onderwijs naar het reguliere Voortgezet Onderwijs is van groot belang. Op grond van de huidige afspraken over de kernprocedure gaan deze leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte nu mee in de (reguliere) matchingsprocedure. Dit behoeft een goede monitoring.

Bijlagen

1. Begrippen en afkortingen

<i>AV</i>	De Algemene (Leden)Vergadering van het samenwerkingsverband.
<i>Brede Hoed team</i>	Het team dat in Diemen huishoudens ondersteunt bij meervoudige, complexe problematiek.
<i>Cluster 1</i>	Het speciaal onderwijs is er voor leerlingen die specialistische of intensieve begeleiding nodig hebben. Bijvoorbeeld omdat zij een handicap, chronische ziekte of stoornis hebben. Het speciaal onderwijs bestaat uit vier clusters. Cluster 1: blinde, slechthorende kinderen; Cluster 2: dove, slechthorende kinderen; Cluster 3: verstandelijk gehandicapte en langdurig zieke kinderen; Cluster 4: kinderen met stoornissen en gedragsproblemen.
<i>Cluster 2</i>	
<i>Cluster 3</i>	
<i>Cluster 4</i>	
<i>Coördinator noodprocedure</i>	De medewerker van het SWV die zorgt draagt voor de uitvoering van de Noodprocedure (zie H12).
<i>Comorbiditeit</i>	Het tegelijkertijd hebben van twee of meer stoornissen of aandoeningen.
<i>Deskundigenadvies</i>	Voordat het samenwerkingsverband een besluit kan nemen over de toelaatbaarheidsverklaring moeten 2 deskundigen advies geven. Dit is het deskundigenadvies (zie ook bijlage 3).
<i>GD</i>	Groeidocument. Het Groeidocument ondersteunt het cyclische proces van handelingsgericht werken binnen de school. In het Groeidocument is het OPP opgenomen (zie bijlage 4 voor afspraken over het gebruik van het GD).
<i>GMR</i>	Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. Dit is het gemeenschappelijke medezeggenschapsorgaan van een schoolbestuur, waartoe meerdere scholen met een medezeggenschapsraad behoren.
<i>HGW</i>	Handelingsgericht werken (zie ook bijlage 2)
<i>Maatschappelijk deskundige</i>	Medewerker van het SWV; maatschappelijk werker. De maatschappelijk deskundigen zijn als medebeoordelaar werkzaam naast de onderwijsadviseurs en vormen het informatiepunt voor ouders, scholen en andere betrokkenen.
<i>MR</i>	Medezeggenschapsraad. Dit is het medezeggenschapsorgaan van een school.
<i>OCO</i>	Onderwijsconsumenten-organisatie in Amsterdam (zie ook www.onderwijsconsument.nl)
<i>OKA</i>	Ouder- en kindadviseur van de gemeente Amsterdam. Binnen alle scholen in het regulier basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs is een OKA werkzaam. De OKA is de spil in de jeugdhulpverlening.
<i>OKT</i>	Ouder- en kindteam. De ouder- en kindadviseurs van de gemeente Amsterdam maken deel uit van een Ouder- en Kindteam (OKT). Naast de OKA werken daar jeugdartsen, jeugdverpleegkundigen, jeugdpsychologen en assistenten (zie oktamsterdam.nl).
<i>Onderwijsadviseur</i>	Medewerker van het SWV (orthopedagoog of psycholoog), die één van de twee beoordelaars is van het deskundigenadvies, waarop de

	Toelaatbaarheidsverklaring voor het Speciaal Basisonderwijs of Speciaal Onderwijs wordt gebaseerd.
<i>OOGO</i>	Op overeenstemming gericht overleg tussen de wethouders van de gemeenten Amsterdam en Diemen en het bestuur van het SWV (zie bijlage 11).
<i>Ouder- en kindcoach</i>	De ouder- en kindcoaches zijn de spil in de jeugdhulpverlening in Diemen.
<i>OPR</i>	Ondersteuningsplanraad. Het medezeggenschapsorgaan van het samenwerkingsverband.
<i>SWV</i>	Afkorting voor het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Amsterdam-Diemen.
<i>SBO</i>	Speciaal Basisonderwijs
<i>SO</i>	Speciaal onderwijs
<i>SOP</i>	Schoolondersteuningsprofiel. Scholen zijn wettelijk verplicht een schoolondersteuningsprofiel te hebben en daarin vast te leggen welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat in het SOP welke ambities de school heeft voor de toekomst.
<i>SWV VO Amsterdam</i>	Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam
<i>TLV</i>	Toelaatbaarheidsverklaring
<i>VO</i>	Voortgezet Onderwijs
<i>VSO</i>	Voortgezet Speciaal Onderwijs

2. Handelingsgericht werken

Standaarden en cyclus van het handelingsgericht werken zijn:

Leraren

- ~ Leraren verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen;
- ~ Leraren bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen;
- ~ Leraren reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders en collega's;
- ~ Leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben;
- ~ Leraren benoemen hoge, concrete en reële doelen voor de lange (einde schooljaar) en de korte (tussendoelen) termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's;
- ~ Leraren werken met een groepsplan waarin ze de doelen en de aanpak voor de groep, niveaugroepen en mogelijk een individuele leerling beschrijven;
- ~ Leraren bespreken binnen een vaste structuur regelmatig hun vragen betreffende het opstellen, uitvoeren en realiseren van hun groepsplannen met de intern begeleider en/of betreffende specialist.

Samenwerking met leerlingen

- ~ Leraren werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen.

Samenwerking met ouders

- ~ Leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundigen en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.

Alle teamleden

- ~ Alle teamleden zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen, leraren, ouders en het schoolteam;
- ~ Alle teamleden zijn open naar collega's, leerlingen en ouders over het werk dat gedaan is of wordt. Motieven en opvattingen worden daarbij inzichtelijk gemaakt.

De onderwijs- en begeleidingsstructuur

- ~ De onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor een ieder duidelijk. De school heeft heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.

3. Beoordelingskader

Inleiding

Vanaf augustus 2014 geven onderwijsadviseurs en maatschappelijk werkers van het SWV een 'deskundigenadvies' aan de directeur van het SWV. Dit advies heeft betrekking op de vraag of een leerling in aanmerking komt voor een toelaatbaarheidverklaring (TLV) voor een vorm van speciaal (basis)onderwijs. De overweging (om tot een advies te komen) vindt plaats op school, in gesprek met direct betrokkenen. Aan het gesprek nemen, naast de onderwijsadviseur en een maatschappelijk werker van het SWV, ook de leerkracht, de intern begeleider en de ouders deel. Tijdens het gesprek wordt er zorg voor gedragen dat alle partijen in het gesprek voldoende aan bod komen.

Centraal in dit gesprek staan de volgende

- ~ Wat is de onderwijsbehoefte van de leerling?
- ~ Wat zijn de mogelijkheden van de school en ouders en hoe zijn die ingezet, inclusief extra ondersteuning?
- ~ Wat is het perspectief van de ouders en de leerling?
- ~ Wat is de ernst van de situatie?

Voor dit gesprek plaatsvindt, wordt het schooldossier van de leerling bestudeerd. In het dossier moeten voldoende gegevens zitten waaruit blijkt dat er sprake is van specifieke onderwijsbehoeften van de leerling en een specifieke ondersteuningsvraag van ouders en school. Ook moet beschreven zijn wat aan extra ondersteuning is ingezet en wat de effecten daarvan zijn.

De overwegingsaspecten

De overwegingsaspecten die gebruikt worden bij het handelingsgericht toewijzen zijn gebaseerd op het transactionele model. Dit model heeft als uitgangspunt dat leerling- en omgevingsfactoren elkaar wederzijds beïnvloeden.

Het aanvragen van een TLV is gebaseerd op het feit dat is gebleken dat het huidige aanbod van school niet voldoende aansluit op de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling. Hierbij spelen zowel kind-, gezin- en schoolfactoren een rol. Het is daarom van belang om alle drie de factoren tijdens het gesprek (over de aanvraag van een TLV) aan bod te laten komen. De overwegingsaspecten zijn daarom ingedeeld in drie onderdelen; de leerling, zijn ouders en de school.

De overwegingsaspecten zijn elementen die in het gesprek aan bod kunnen komen. Welke overwegingsaspecten in een gesprek veel aandacht krijgen en welke aspecten minder is afhankelijk van vele factoren en moeilijk vast te leggen. In een aantal gevallen geeft het dossier een duidelijk beeld van een aantal aspecten waardoor er tijdens het gesprek minder aandacht aan besteed hoeft te worden.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat elk aspect afzonderlijk wordt beoordeeld om te komen tot een optelling van het aantal aspecten die als zwaar worden beoordeeld. Het zijn aspecten die tijdens een gesprek aan de orde kunnen komen en per situatie ook op een andere manier gewogen kunnen worden.

Er wordt uitgegaan van 12 overwegingsaspecten die met elkaar samenhangen en elkaar wederzijds beïnvloeden en gehanteerd kunnen worden om tot een advies voor een TLV te komen.

Deze uitwerking is bedoeld voor TLV aanvragen voor het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs, met uitzondering van cluster 2 totaal en cluster 3 ernstig meervoudige beperking, waarvoor aparte criteria gelden.

Leerling

1. Wat zijn de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling
2. De mate van erkenning van een “afwijkende positie” in het onderwijsleersituatie
3. De mate van het ondervinden van ernstige hinder
4. De mate van bereidheid om hulp te accepteren

Ouder

1. Wat zijn de specifieke ondersteuningsbehoeften van ouder(s)
2. De mate van erkenning van en verantwoording nemen voor de problemen op school
3. De mate van een veiligheid en geborgenheid biedende gezinssituatie
4. De mate van bereidheid tot ondersteunend ouder gedrag

School

1. Wat zijn de specifieke ondersteuningsbehoeften van leerkracht, intern begeleider en schooldirectie.
2. De mate van bereidheid wijzigingen aan te brengen in het onderwijsconcept van de school.
3. De mate waarin planmatig is gewerkt aan de signalering, planning en uitvoering van de geboden ondersteuning.
4. De mate van extra ondersteuning die gegeven is aan de leerkracht in de groep en door externe deskundigen bovenop de basisondersteuning.

In het voortgezet onderwijs vertelt de leerling zijn verhaal tijdens het gesprek. In het primair onderwijs worden kindgesprekken gevoerd door de leerkracht, niet alleen op instructieniveau (heb je de uitleg/opdracht begrepen) maar ook rondom beleving en eigen ideeën van de leerling. Vragen zoals hoe beleeft de leerling zijn school en thuissituatie, wat gaat daarin goed, en wat is er moeilijk. Hoe zou dat kunnen komen? Welke oplossingen heeft het kind zelf? In de kindgesprekken gaat het om meedenken, uitdagen tot vertellen en goed navragen. Ook ouders spreken met hun kinderen. Zij kunnen ook relevante informatie geven vanuit de beleving van hun kind.

Leerkrachten weten dat zelfbeeld, motivatie, impulsbeheersing, taal-spraakvaardigheden en sociale vaardigheden voorbeelden zijn van kindkenmerken die goed te beïnvloeden zijn door de leerling, school en de opvoeding thuis. Op die gebieden kunnen dus doelen worden geformuleerd en acties ondernomen.

Er zijn ook kindkenmerken die nauwelijks te veranderen zijn, zoals een laag IQ, een spierziekte, dyslexie of een autistische stoornis. De stoornis of beperking verandert niet, maar door een goede aanpak van een leerkracht, de ouders en de afstemming vanuit de omgeving zijn deze echter *wel degelijk* beïnvloedbaar. In deze gevallen zullen de doelen gericht zijn op de afstemming met de omgeving. Het gesprek richt zich op de ondersteuning die scholen bieden om te komen tot een goede afstemming met de groep en deze specifieke leerling

Overwegingsaspecten nader uitgewerkt

Bij de verschillende aspecten is kort uitgewerkt welke overwegingen meespelen. Uiteindelijk gaat het bij de toewijzing om het samenspel van alle aspecten. Dit samenspel kan per aanvraag variëren en blijft maatwerk. De overweging die leidt tot het uiteindelijke advies/besluit is een gewogen combinatie van kind-, gezin- en schoolfactoren. De mate van complexiteit en verwevenheid van de diverse aspecten leidt tot een professioneel advies/oordeel. De adviseurs maken een onderbouwde afweging met betrekking tot de mate van relevantie van de elkaar beïnvloedende aspecten van de vorm en de frequentie van de onderwijsondersteuning.

Leerling

1. Wat zijn de specifieke onderwijsbehoeften

De onderwijsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsbehoeften van ouders en school hebben een prominente plaats in het geheel. Deze zijn in principe de basis van de toewijzing. Onderdeel van het beschrijven van de behoeften is het duidelijk krijgen van de sterke en minder sterke kanten van de leerling, ouder en/of school. Veel leerlingen in het primair onderwijs blijken hun eigen onderwijsbehoeften goed te kunnen aangeven. De leerkracht en ouders kunnen mede op basis van informatie van het kind aangeven voor welke aspecten van de sociaal-emotionele ontwikkeling en de leerontwikkeling (curriculum) het kind specifieke aandacht behoeft. Belangrijke uitgangspunten zijn de motivatie, de relatie met de leerkracht en medeleerlingen en de competentiegevoelens. Vervolgens gaat het om het aansluiten bij de eigen leerstijl en de specifieke instructiebehoefte van de leerling. De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften vloeien hier vervolgens logisch uit voort. De sterke punten laten zien in welke situaties de leerling floreert, onder welke voorwaarden hij tot gewenst gedrag komt. De kenmerken van deze situaties bieden aanknopingspunten voor het inzetten van interventies om minder sterke kanten aan te pakken.

De mate van erkenning van een afwijkende positie in de onderwijs-leersituatie

In hoeverre neemt de leerling binnen zijn mogelijkheden zelf verantwoording voor zijn probleem of is de leerling niet bereid zijn probleem te accepteren. Beseft de leerling wat er speelt.

2. De mate van het ondervinden van ernstige hinder

De mate waarin de leerling gefrustreerd raakt door het feit dat zijn gedrag en/of leerprestaties niet conform de bedoelingen verlopen is een risicofactor voor de schoolbeleving van het kind en het algemeen welzijn. De mate waarin een leerling deze problemen ervaart hangt ook samen met de ernst van zijn eventuele beperkingen. Het blijft dus belangrijk om ook altijd een inschatting van de ernst en aard van de beperkingen te maken, ook wanneer men werkt vanuit een handelingsgerichte aanpak.

- is er sprake van een onderwijsachterstand?
- is er een diagnose op het gebied van leer/psychische problemen?
- individuele problemen in meer dan één gebied?
- individuele problemen in meer dan één milieu?
- eerdere hulp niet gebaat zoals jeugdzorg of GGZ?

Zijn er grote problemen maar ervaart de leerling deze problemen niet als vervelend? Zijn er relatief kleine problemen, maar ervaart de leerling deze problemen als zeer vervelend? In beide gevallen kan toekenning gerechtvaardigd zijn.

3. De mate van bereidheid om hulp te accepteren

In hoeverre is de leerling in staat om samen met de leerkracht te werken aan een specifieke aanpak. Belangrijk daarin is wat de leerling zelf gedaan heeft om het op te lossen. Wat kan de leerling zelf compenseren. Welke ideeën draagt de leerling zelf aan. In welke context wil en kan de leerling functioneren?

Ouder

1. Wat zijn specifieke ondersteuningsbehoeften van ouder(s)

In hoeverre geven de ouders aan specifieke behoefte te hebben aan ondersteuning in de dagelijkse opvoedingspraktijk.

In hoeverre geven de ouders aan specifieke behoefte te hebben aan het krijgen van informatie en uitleg over wat er in de school gebeurt.

2. De mate van erkenning van en verantwoording nemen voor de problemen op school

In hoeverre erkennen / beseffen de ouders de speciale onderwijsbehoeften van hun kind op school en is er bereidheid om mee te denken en te handelen.

3. De mate van een veiligheid en geborgenheid biedende gezinssituatie

In hoeverre nemen de ouders verantwoordelijkheid voor hun handelen zowel naar zichzelf toe als naar het kind in de thuisomgeving.

4. De mate van bereidheid tot ondersteunend oudergedrag

In hoeverre zijn de ouders in staat om een samenwerkingsrelatie aan te gaan met de school. In welke mate laten ouders in hun gedrag naar hun kind merken vertrouwen te hebben in de school. Op welke manier ondersteunen ouders hun kind thuis in de schoolgang?

School

1. Wat zijn de specifieke ondersteuningsbehoeften van leerkracht, intern begeleider en directie

In hoeverre zijn de leerkracht en/of de IB-er en/of de directie handelingsverlegen en in hoeverre geven zij aan behoefte te hebben aan adviezen met betrekking tot de specifieke aanpak van kinderen bij wie de tot nu geboden ondersteuning onvoldoende is gebleken.

2. De mate van bereidheid wijzigingen aan te brengen in het onderwijsconcept van de school

In hoeverre is de school bereid gebleken af te wijken van een of meer kenmerken van het onderwijsconcept in het kader van het handelen naar individuele kinderen en subgroepjes.

3. De mate waarin planmatig is gewerkt aan de signalering, planning en uitvoering van het geboden onderwijs

Heeft de school de HGW-cyclus doorlopen? Zo ja, welke doelen zijn geformuleerd en acties zijn genomen. Wat bleken de resultaten van de acties? In hoeverre is de school in staat om een samenwerkingsrelatie aan te gaan met ouders. Voorgaande moet tot uitdrukking komen in documenten in het schooldossier.

4. De mate van extra ondersteuning aan de leerkracht in de groep vanuit school en vanuit externe deskundigen bovenop de basisondersteuning

Welke professionals zijn ingezet, zowel intern als extern? Met welk doel? Wat waren de resultaten? Dit moet tot uitdrukking komen in het schooldossier. Indien de HGW-cyclus goed is doorlopen en de resultaten van de inzet van interne en externe professionals tot op heden niet hebben geleid tot succes, dan kan toekenning gerechtvaardigd zijn.

Uitzonderingen op het gebruik van de overwegingsaspecten

In de volgende gevallen wordt automatisch een TLV voor het cluster 3 onderwijs (bekostigingscategorie laag, midden of hoog) afgegeven voor de gehele basisschoolperiode:

- ~ indien uit de verklaring van een arts blijkt dat er bij de leerling sprake is van het syndroom van Down.
- ~ indien op basis van individueel afgenomen psychodiagnostisch onderzoek blijkt dat een leerling een intelligentiequotiënt heeft lager dan 50.
- ~ indien er bij een leerling sprake is van een ernstige meervoudige beperking hetgeen als volgt wordt gedefinieerd:
 - a. een laag ontwikkelingsperspectief ten gevolge van een ernstige verstandelijke beperking (IQ < 35), vaak met moeilijk te 'lezen' gedrag en ernstige sensomotorische problematiek (zoals ontbreken van spraak, bijna niet kunnen zitten/staan), of

- b. een matig tot lichte verstandelijke beperking (IQ tussen 35 en 70) en een grote zorgvraag ten gevolge van ernstige en complexe lichamelijke beperkingen, of
- c. een matig tot lichte verstandelijke beperking (IQ tussen 35 en 70) in combinatie met moeilijk te reguleren gedragsproblematiek als gevolg van ernstige psychiatrische stoornissen.

In het volgende geval wordt automatisch een TLV voor het speciaal basisonderwijs (SBO) afgegeven:

- ~ wanneer de leerling door een ander Samenwerkingsverband reeds een TLV voor het speciaal basisonderwijs heeft gekregen en deze TLV nog geldig is. In dit geval gaat het Samenwerkingsverband Amsterdam Diemen er vanuit dat de deskundigen uit een ander Samenwerkingsverband op zorgvuldige wijze een oordeel hebben gevormd over de vraag of de leerling in aanmerking komt voor een TLV voor het speciaal basisonderwijs, en het geen meerwaarde heeft deze procedure te herhalen.

4. Procedure en criteria plaatsing SBO en SO

Procedure en criteria bij de verwijzing naar en plaatsing van een leerling op scholen voor het SBO of SO (art. 8 lid c WPO).

Procedure

- ~ Alle scholen beschikken over een niveau van basisondersteuning volgens het kader in het Ondersteuningsplan;
- ~ Zodra een leerling opvalt en de IB-er, leerkracht en ouders de indruk hebben dat er naar alle waarschijnlijkheid extra ondersteuning voor de betreffende leerling moet worden ingezet, gaat de IB-er een groeidocument (GD) invullen;
- ~ Het GD ondersteunt het cyclische proces van handelingsgericht werken binnen de school. In het Groeidocument is het OPP opgenomen. Indien er concrete afspraken worden gemaakt in het kader van de basisondersteuning (Handelingsplan) wordt dit met ouders besproken en tekenen ouders hiervoor. Indien blijkt dat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van een leerling de basisondersteuning overstijgt, kiest de school voor een aanvraag van een arrangement (extra ondersteuning) bij het eigen schoolbestuur. Hierover vindt op overeenstemming gericht overleg met ouders plaats. Ouders tekenen ook voor deze aanvraag voor extra ondersteuning;
- ~ Ieder schoolbestuur heeft individueel of samen met andere schoolbesturen beschreven op welke wijze zij de aanvraag voor extra ondersteuning in behandeling nemen en honoreren;
- ~ Het handelingsplan of arrangement wordt tussentijds geëvalueerd met ouders;
- ~ Indien de school constateert dat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling de mogelijkheden van de betreffende school overstijgen, bespreekt zij dit met de ouders;
- ~ Besproken wordt of een andere reguliere school in de behoefte van de leerling kan voorzien. Indien geconstateerd wordt dat dit het geval is, gaat de school samen met ouders zoeken naar een andere reguliere school. De (verwijzende) school heeft/behoudt haar zorgplicht tot het kind op de nieuwe school geplaatst is;
- ~ Indien de school van mening is dat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van een leerling het reguliere onderwijs overstijgen, kan de school een aanmelding voor een TLV bij het SWV doen. De directeur van de school ondertekent deel VII "verwijzing" van het Groeidocument. Gestreefd wordt naar overeenstemming met de ouders hierover. Indien de ouders echter geen medewerking willen verlenen en de school van mening is dat de aanvraag onontkoombaar is, kan de school zonder schriftelijke toestemming/instemming van de ouders de aanmelding bij het SWV doen;
- ~ Het SWV neemt de aanvraag in behandeling. Het SWV kijkt of het aangeleverde dossier (Incl. GD) compleet is om tot een beoordeling te komen en of de school de route van basis- en extra ondersteuning heeft gevolgd. Kortom of de school handelingsgericht heeft gewerkt en alles heeft gedaan wat binnen haar mogelijkheden ligt. Op de website staat beschreven welke documenten bij aanmelding van de leerling aangeleverd moeten worden. Een gezamenlijk gesprek met de ouders en school maakt altijd onderdeel uit van de route naar het deskundigenadvies. Bij dit gesprek zijn de twee beoordelaars vanuit het SWV aanwezig. In sommige gevallen wordt een observatie in de klas gedaan of wordt contact gezocht met hulpverleners, die bij het kind en/of gezin betrokken zijn. Gestreefd wordt om tot een advies te komen, waarin ouders en school zich kunnen vinden;
- ~ Uiterlijk binnen zes weken na het volledig zijn van het dossier, komt het SWV tot het deskundigenadvies en neemt het SWV een besluit over al dan niet afgifte van een TLV;
- ~ Indien het verzoek voor een TLV door het SWV wordt afgewezen, blijft de verwijzende school verantwoordelijk (zorgplicht) voor het bieden van onderwijs binnen de eigen of een andere reguliere school, eventueel met arrangement;
- ~ Voor de aanvraag tot de TLV beoordelen de onderwijsadviseur en de tweede deskundige welk type onderwijs het best kan voorzien in de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte voor

de leerling. Voor dit advies worden de overwegingsaspecten (zoals in het beoordelingskader staan opgenomen) in acht genomen. Dit advies wordt met ouders en verwijzende school besproken;

- ~ Als de twee deskundigen van het SWV, de ouders en verwijzende school het eens zijn wordt besproken op welke school/scholen binnen het SWV de leerling met de afgegeven TLV aangemeld kan worden en hoe de aanmelding tot stand komt;
- ~ Tot slot leggen de deskundigen hun advies (het zgn. deskundigenadvies) en de TLV voor aan de directeur van het SWV, die vervolgens de TLV ondertekent;
- ~ Het deskundigenadvies en de ondertekende TLV worden naar de ouder(s), verwijzende school en de school waar de leerling naar toe gaat, verzonden;
- ~ Het SWV blijft (in principe) betrokken tot duidelijk is naar welke school de leerling zal gaan;
- ~ Er is met de S(B)O scholen overeengekomen dat zij het SWV informeren zodra een leerling officieel is ingeschreven.

Criteria

Passend onderwijs biedt de kans om niet alleen op basis van de beperking of stoornis (diagnose) van de leerling tot een verwijzing te komen. Het uitgangspunt is dat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling leidend zijn. Om die reden hebben wij er voor gekozen ons advies te baseren op:

- ~ het Groeidocument (dat uitgaat van een cyclisch proces/Handelingsgericht Werken);
- ~ eventuele adviezen van andere deskundigen (zie documenten bij aanmelding);
- ~ een gesprek/gesprekken van de twee beoordelaars/deskundigen van het SWV met de verwijzende school en ouders;
- ~ desgewenst een observatie van de leerling in de klas;
- ~ het beoordelingskader waarin de overwegingsaspecten worden genoemd. Door middel van de overwegingsaspecten wordt een (af)weging gemaakt tussen de mogelijkheden en behoeften van de leerling, de ouder(s) en de school. In het beoordelingskader staat ook beschreven in welke gevallen automatisch een TLV voor cluster 3 voor de gehele basisschoolperiode wordt afgegeven en in welk geval automatisch een TLV voor het SBO wordt afgegeven.

5. Concretisering van de overwegingsaspecten bij het advies voor S(B)O

Passend onderwijs betekent dat in alle individuele situaties wordt bekeken wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van iedere leerling is en welk type onderwijs voor de betreffende leerling het meest passend is. Het SWV Amsterdam Diemen gebruikt de zogenaamde 'overwegingsaspecten' om per individuele leerling te beoordelen of een leerling in aanmerking komt voor een TLV voor een vorm van speciaal (basis)onderwijs (voor een toelichting hierop zie de website www.swvamsterdamdiemen.nl). Hoewel deze werkwijze impliceert dat er bij elke aanmelding in alle gevallen een individuele beoordeling / weging plaatsvindt, kan er in algemene termen wel iets gezegd worden over wanneer een verwijzing naar het SO aannemelijk is en wanneer een verwijzing naar het SBO aannemelijk is. In zijn algemeenheid is naar de mening van het SWV een verwijzing naar een vorm van speciaal (basis)onderwijs pas aan de orde als:

- ~ Een leerling zich niet binnen zijn / haar mogelijkheden ontwikkelt;
- ~ Het welbevinden van een leerling duurzaam in het geding is;
- ~ School op cruciale punten niet kan voldoen aan de onderwijsbehoefte van de leerling en/of de leerling een (te) zware wissel trekt op de klas / het onderwijsgevend personeel.

Voor welke vorm van speciaal (basis)onderwijs in dergelijke gevallen een TLV wordt afgegeven, wordt hieronder waar mogelijk geconcretiseerd:

Verwijzing naar het speciaal onderwijs cluster 4 (ZMOK):

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat een verwijzing naar het SO cluster 4 aan de orde kan zijn wanneer:

- ~ Er sprake is van een ernstige onderwijsbeperking / kindfactor op meer dan één ontwikkelingsgebied (werkhouding, sociaal-emotioneel, gedrag, motoriek, spraak/taalontwikkeling, didactische ontwikkeling) waarbij de gedragsproblemen van de leerling voorop staan;
- ~ De problematiek is integraal van karakter. Dat wil zeggen dat de op school gesignaleerde zorgen ook thuis gezien worden of in het derde milieu;
- ~ Ingezette hulp of gedane aanpassingen (zowel op school als thuis / in het derde milieu) heeft / hebben geen of een beperkt positief effect op de ontwikkeling van de leerling.

Verwijzing naar het speciaal onderwijs cluster 4 (PI onderwijs, 'zachte' psychiatrie):

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat een verwijzing naar het SO cluster 4 aan de orde kan zijn wanneer:

- ~ Er sprake is van een ernstige onderwijsbeperking / kindfactor op meer dan één ontwikkelingsgebied (werkhouding, sociaal-emotioneel, gedrag, motoriek, spraak/taalontwikkeling, didactische ontwikkeling) waarbij de sociaal-emotionele problemen / de internaliserende problemen van de leerling voorop staan;
- ~ De problematiek is integraal van karakter. Dat wil zeggen dat de op school gesignaleerde zorgen ook thuis gezien worden of in het derde milieu;
- ~ Ingezette hulp of gedane aanpassingen (zowel op school als thuis / in het derde milieu) heeft / hebben geen of een beperkt positief effect op de ontwikkeling van de leerling.

Verwijzing naar het speciaal onderwijs cluster 3 (ZMLK):

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat een verwijzing naar het SO cluster 3 (ZMLK) aan de orde kan zijn wanneer:

- ~ Er sprake is van een ernstige onderwijsbeperking op meer dan één ontwikkelingsgebied (werkhouding, sociaal-emotioneel, gedrag, spraak/taalontwikkeling, motoriek, didactische ontwikkeling) veroorzaakt door (zeer) beperkte cognitieve mogelijkheden van de leerling;

- ~ De problematiek is integraal van karakter. Dat wil zeggen dat de op school gesignaleerde zorgen ook thuis gezien worden of in het derde milieu;
- ~ Ingezette hulp of gedane aanpassingen (zowel op school als thuis / in het derde milieu) heeft / hebben geen of een beperkt positief effect op de ontwikkeling van de leerling. Blijvende aanpassingen in de omgeving zijn nodig om de leerling te kunnen laten functioneren binnen een schoolse setting.

Verwijzing naar het speciaal onderwijs cluster 3 (LG):

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat een verwijzing naar het SO cluster 3 (LG) aan de orde kan zijn wanneer:

- ~ Er sprake is van een ernstige onderwijsbeperking op meer dan één ontwikkelingsgebied (werkhouding, sociaal-emotioneel, gedrag, spraak/taalontwikkeling, motoriek, didactische ontwikkeling) veroorzaakt door motorische problemen;
- ~ De problematiek is integraal van karakter. Dat wil zeggen dat de op school gesignaleerde zorgen ook thuis gezien worden of in het derde milieu;
- ~ Ingezette hulp of gedane aanpassingen (zowel op school als thuis / in het derde milieu) heeft / hebben geen of een beperkt positief effect op de ontwikkeling van de leerling. Blijvende aanpassingen in de omgeving zijn nodig om de leerling te kunnen laten functioneren binnen een schoolse setting.

Verwijzing naar het speciaal onderwijs cluster 3 (MG):

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat een verwijzing naar het SO cluster 3 (MG) aan de orde kan zijn wanneer:

- ~ Er sprake is van een ernstige onderwijsbeperking op meer dan één ontwikkelingsgebied (werkhouding, sociaal-emotioneel, gedrag, spraak/taalontwikkeling, motoriek, didactische ontwikkeling) veroorzaakt door motorische / fysieke problemen en (zeer) beperkte cognitieve mogelijkheden van een leerling;
- ~ De problematiek is integraal van karakter. Dat wil zeggen dat de op school gesignaleerde zorgen ook thuis gezien worden of in het derde milieu;
- ~ Ingezette hulp of gedane aanpassingen (zowel op school als thuis / in het derde milieu) heeft / hebben geen of een beperkt positief effect op de ontwikkeling van de leerling. Blijvende aanpassingen in de omgeving zijn nodig om de leerling te kunnen laten functioneren binnen een schoolse setting.

Verwijzing naar het speciaal onderwijs cluster 3 (LZK):

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat een verwijzing naar het SO cluster 3 (LZK) aan de orde kan zijn wanneer:

- ~ Er sprake is van een ernstige onderwijsbeperking op meer dan één ontwikkelingsgebied (werkhouding, sociaal-emotioneel, gedrag, spraak/taalontwikkeling, motoriek, didactische ontwikkeling) veroorzaakt door medische problematiek;
- ~ De problematiek is integraal van karakter. Dat wil zeggen dat de op school gesignaleerde zorgen ook thuis gezien worden of in het derde milieu;
- ~ Ingezette hulp of gedane aanpassingen (zowel op school als thuis / in het derde milieu) heeft / hebben geen of een beperkt positief effect op de ontwikkeling van de leerling. Blijvende aanpassingen in de omgeving zijn nodig om de leerling te kunnen laten functioneren binnen een schoolse setting.

Verwijzing naar het speciaal basisonderwijs:

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat een verwijzing naar het SBO aan de orde kan zijn wanneer:

- ~ Er sprake is van een onderwijsbeperking / kindfactor op één of meer ontwikkelingsgebied (werkhouding, sociaal-emotioneel, gedrag, motoriek, spraak/taalontwikkeling, didactische

ontwikkeling) waardoor de leerling zich niet binnen zijn of haar mogelijkheden ontwikkelt, de school handelingsverlegenheid ervaart en/of het welbevinden van de leerling in het geding is;

- ~ De problematiek van de leerling wordt zichtbaar op één of meer domein (school en/of thuis en/of derde milieu);
- ~ Ingezette hulp of gedane aanpassingen (zowel op school als thuis / in het derde milieu) heeft / hebben enig positief effect op de ontwikkeling van de leerling.

6. Procedure terug- of overplaatsing naar regulier basisonderwijs

De procedure en het beleid met betrekking tot de terug- of overplaatsing naar het basisonderwijs van leerlingen van scholen voor SO en SBO voor wie de periode waarop de TLV, bedoeld in artikel 40, tiende lid van de Wet op de Expertise centra betrekking heeft, is verstreken (artikel 18a WPO, lid 8d).

Zoals uit het (lage) deelnamepercentage aan het SBO en SO in Amsterdam en Diemen blijkt, worden leerlingen in deze gemeenten pas naar het SBO of SO verwezen als er echt geen mogelijkheden meer beschikbaar zijn binnen het reguliere onderwijs. Voor de bepaling van de geldigheidsduur van de TLV (TLV) worden factoren als leeftijd, ernst van de problematiek en specifieke onderwijsbehoeften meegenomen. Wanneer de verwachting is dat de leerling op termijn mogelijk een terugkeer kan maken naar het reguliere onderwijs zal er (altijd) voor gekozen worden om een TLV met een beperkte geldigheidsduur af te geven. Na afloop van de termijn van de TLV zijn er de volgende mogelijkheden:

- ~ de S(B)O school constateert dat de leerling het meest gebaat is bij het continueren van onderwijs op dezelfde school. De school vraagt opnieuw een TLV aan bij het SWV. De school levert inhoudelijke informatie aan (het door de school gehanteerde Groeidocument (ontwikkelperspectiefplan) en eventueel nieuw onderzoek), inclusief informatie over de visie van de ouders. Het SWV geeft op basis van een lichte toetsing een nieuwe TLV af;
- ~ de S(B)O school constateert dat de leerling het meest gebaat is bij onderwijs binnen een andere vorm van SBO of het speciaal onderwijs. De school dient een aanvraag voor een TLV in bij het SWV. Het SWV beoordeelt op basis van de beschikbare informatie (OPP en evt. andere documenten) en in overleg met de verwijzende school en ouders welke vorm van onderwijs het beste kan voorzien in de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling. Op basis van het deskundigenadvies wordt de TLV voor de betreffende vorm van onderwijs afgegeven;
- ~ de S(B)O school constateert dat de leerling zich dusdanig ontwikkeld heeft dat het niet langer aangewezen is op de extra zorg binnen een S(B)O school en dat een reguliere school naar verwachting in de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van een leerling kan voorzien. De betreffende S(B)O school bespreekt dit met ouders. De ouders en school nemen contact op met de reguliere school, waar de ouders de leerling zou willen plaatsen. Aangezien hiervoor geen TLV nodig is, is het SWV in principe niet betrokken bij dit traject. In het geval de eventueel plaatsende basisschool twijfels heeft of de leerling wel binnen het reguliere onderwijs past, kan de school de leerling aanmelden bij het SWV voor deskundigenadvies.

In opdracht van het SWV heeft de afdeling Speciale Onderwijs Zorg (SOz) van de Bascule in 2014 kleinschalig onderzoek gedaan naar de wijze van terug- en tijdelijke plaatsingen van leerlingen in vijf Amsterdamse cluster 4 scholen (primair onderwijs). Naast literatuuronderzoek is op alle Amsterdamse cluster 4 (primair onderwijs) scholen casuïstiek gevolgd. Het advies tot terugplaatsing wordt op vrijwel alle Speciaal Onderwijs (SO) scholen bepaald in multidisciplinair overleg. Dit onderzoek heeft geleid tot een aantal conclusies en een tweetal werkdocumenten voor de scholen voor SO (cluster 4), te weten een werkdocument voor terugplaatsingen en een werkdocument voor tijdelijke plaatsingen.

Ten aanzien van terugplaatsingen van SO (cluster 4) naar regulier onderwijs is een werkdocument gemaakt, waarin drie fases worden onderscheiden:

1. Advies/voorbereiding/aanmelding;
2. Warme overdracht/plaatsing;
3. Nazorg.

Deze werkdocumenten zijn met alle SO scholen (cluster 4) besproken. Overeengekomen is dat deze documenten door de onderzochte scholen gebruikt worden bij de terug- en tijdelijke plaatsingen.

7. Noodprocedure

Wat is een noodprocedure?

Als de situatie rond een kind op school onhoudbaar is geworden, kan de school gebruik maken van de noodprocedure. De noodprocedure is door de schoolbesturen binnen het Samenwerkingsverband Amsterdam Diemen in werking gesteld. Het bevat een aantal schoolbestuurlijke afspraken om te voorkomen dat kinderen thuis komen te zitten als blijkt dat aan een leerling (tijdelijk) geen onderwijs meer geboden kan worden. Het motto is dan ook: “geen kind meer thuis”. Afhankelijk van de situatie en de problematiek wordt zo spoedig mogelijk een passend onderwijsadvies gegeven aan ouders en school.

Uitgangspunten

- ~ Thuiszitten wordt voorkomen of zoveel mogelijk (in duur) beperkt;
- ~ Leerlingen krijgen, daar waar het kan, zo dicht mogelijk in de eigen buurt passend onderwijs;
- ~ School en schoolbestuur hebben zorgplicht;
- ~ De visie van ouders in wat zij nodig vinden voor hun kind is belangrijk;
- ~ De noodprocedure geldt voor alle vormen van primair onderwijs: basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs.

Wanneer kan een leerling aangemeld worden voor de noodprocedure?

De school kan een leerling in de volgende situaties aanmelden voor een noodprocedure:

- ~ De schooldirectie en het schoolbestuur zijn van mening zijn dat de leerling een gevaar is voor zichzelf en/of voor anderen. De situatie op school is onhoudbaar en handhaven op de school lijkt op het moment niet mogelijk;
- ~ De leerling is verhuisd naar Amsterdam of Diemen. Het blijkt dat de leerling extra begeleiding nodig heeft vanuit het speciaal (basis)onderwijs – de leerling zit thuis of dreigt thuis te komen te zitten.

Verloop van het traject

1. Voorbereiding

- ~ School legt het starten van de noodprocedure voor aan het eigen schoolbestuur.
- ~ Schooldirectie en/of intern begeleider (IB) melden het in gang zetten van de noodprocedure bij ouders.

2. Noodprocedure melden bij samenwerkingsverband

- ~ De coördinator noodprocedure wordt telefonisch of per e-mail op de hoogte gebracht van de noodprocedure. Hierbij kunnen direct de gegevens worden aangeleverd.

3. Gegevens aanleveren

Wanneer kind op reguliere school zit:

- ~ Naam leerling en contactgegevens ouders
- ~ Reden van de melding, met korte beschrijving van het gedrag van de leerling
- ~ Groeidocument – door de reguliere basisschool ingevuld en besproken met ouders

Wanneer het kind op een SO- of SBO-school zit:

- ~ Naam leerling en contactgegevens ouders
- ~ Reden van de melding, met korte beschrijving van het gedrag van de leerling.
- ~ OPP – ontwikkelingsperspectief, dat vooraf met ouders is besproken.

4. Gesprek, beoordeling en advisering

- ~ De coördinator noodprocedure neemt, in samenwerking met de onderwijsadviseur, contact op met ouders en school. In gesprek met ouders wordt de ervaring van ouders met hun kind besproken. Met school wordt de ervaring met het kind op school besproken.
- ~ Er is een adviesgesprek met ouders (indien gewenst in aanwezigheid van de school), waarin het advies van het Samenwerkingsverband wordt voorgelegd. Het advies is gericht op een passende onderwijsplek voor het kind op dat moment.
- ~ Indien school niet bij gesprek aanwezig is wordt deze geïnformeerd over het advies van het samenwerkingsverband.
- ~ Het advies wordt schriftelijk verzonden aan ouders en school.
- ~ Indien dit is geadviseerd, wordt een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) afgegeven.

8. Definities thuiszitters

Wij hanteren in Amsterdam en Diemen in overleg met Bureau Leerplicht de volgende definities.

Om het aantal thuiszitters te bepalen hanteren we formeel de landelijke definitie van het Ministerie van OCW: “thuiszitters zijn leerlingen die ingeschreven staan op een school, maar langer dan 4 weken thuiszitten”. Wij zijn echter van mening dat het onwenselijk is dat een leerling thuis zit en nemen, zodra wij horen dat een leerling geen onderwijs volgt, direct stappen. Over deze groep leerlingen vindt maandelijks uitwisseling plaats tussen het SWV primair onderwijs en Bureau Leerplicht.

Absoluut verzuimers

Absoluut verzuimers zijn leerplichtigen die gedurende minstens één dag niet ingeschreven staan op een school. Amsterdam registreert dit heel strikt, leerplicht zit hier bovenop:

- ~ 90% van deze groep gaat binnen een korte termijn terug naar school of blijkt te zijn verhuisd en woont buiten Amsterdam;
- ~ Bureau Leerplicht registreert niet alle absoluut verzuimers met naam en toenaam, dat is niet nodig. Een groot gedeelte is niet meer in Amsterdam. Zij zijn verhuisd met hun ouders naar het buitenland, maar niet uitgeschreven uit het Register persoonsgegevens. Als de leerplichtambtenaar dit ontdekt wordt het adres in onderzoek gegeven bij de Dienst Basis Informatie (DBI) en worden ze uitgeschreven;
- ~ Er is ook een grote groep kinderen die in het buitenland naar school gaat in een jaar, nadat ze daar vrijstelling voor hebben gehad. Hun ouders moeten ze formeel na één jaar uitschrijven uit de gemeente, maar doen dat vaak niet. Er is dan ook geen schoolverklaring. Ook deze kinderen worden in onderzoek gegeven aan de DBI en uitgeschreven als blijkt dat ze inderdaad nog in het buitenland naar school gaan;
- ~ Voor de hele groep absoluut verzuimers geldt dat Bureau Leerplicht ze in ERISA registreert als absoluut verzuimer. Het is niet mogelijk onderscheid te maken tussen een absoluut verzuimer die moet worden teruggedleid naar school en de overige groepen. Ons SWV krijgt alleen de informatie van kinderen die terug geleid moeten worden naar school.

Vrijstellingen

Vrijstellingen op grond van art. 5 sub a worden alleen afgegeven op basis van advies van onafhankelijke deskundigen (bijv. arts of gedragswetenschapper):

- ~ Meer dan 60% van deze kinderen/jongeren zijn bij de geboorte al dusdanig gehandicapt dat zij nooit geschikt zullen zijn voor het volgen van onderwijs. Deze kinderen verblijven in (medische) kinderdagcentra en andere instellingen. Zij krijgen een permanente vrijstelling. Over deze groep kinderen krijgt het SWV geen informatie;
- ~ De groep (meestal nog zeer jonge) kinderen met een beperking die mogelijk nog een bepaalde ontwikkeling kan doormaken, krijgt een tijdelijke vrijstelling voor de duur van een jaar. Dan wordt opnieuw bekeken door een arts of deskundige of een vorm van (deeltijd) onderwijs zinvol en mogelijk is. Het is de bedoeling deze groep wel te delen met het SWV:
 - o Doel is in de eerste plaats om deze kinderen een passende vorm van onderwijs te bieden;
 - o Aan de hand van deze vrijstellingen kan het SWV ook zien of het aanbod aan onderwijs(voorzieningen) voldoende dekkend is.

Zodra een leerling thuis zit kijkt het SWV en/of Bureau Leerplicht wat nodig is om de leerling weer onderwijs te laten volgen. Alle betrokken partijen worden uitgenodigd bij dit gesprek aanwezig te zijn en er worden concrete afspraken gemaakt over de vervolgstappen. Als duidelijk is dat er geen voortgang kan worden gemaakt in een specifieke situatie kan het SWV deelnemen

aan het zogenoemde stedelijke doorbraakoverleg. In de schooljaren 2014-2015 en 2015-2016 is dit overleg niet nodig geweest voor leerlingen uit het primaire onderwijs.

9. Afgesproken minimale voorwaarden wijkoverleggen

Om de wijkoverleg te handhaven en te faciliteren is minimaal het volgende nodig:

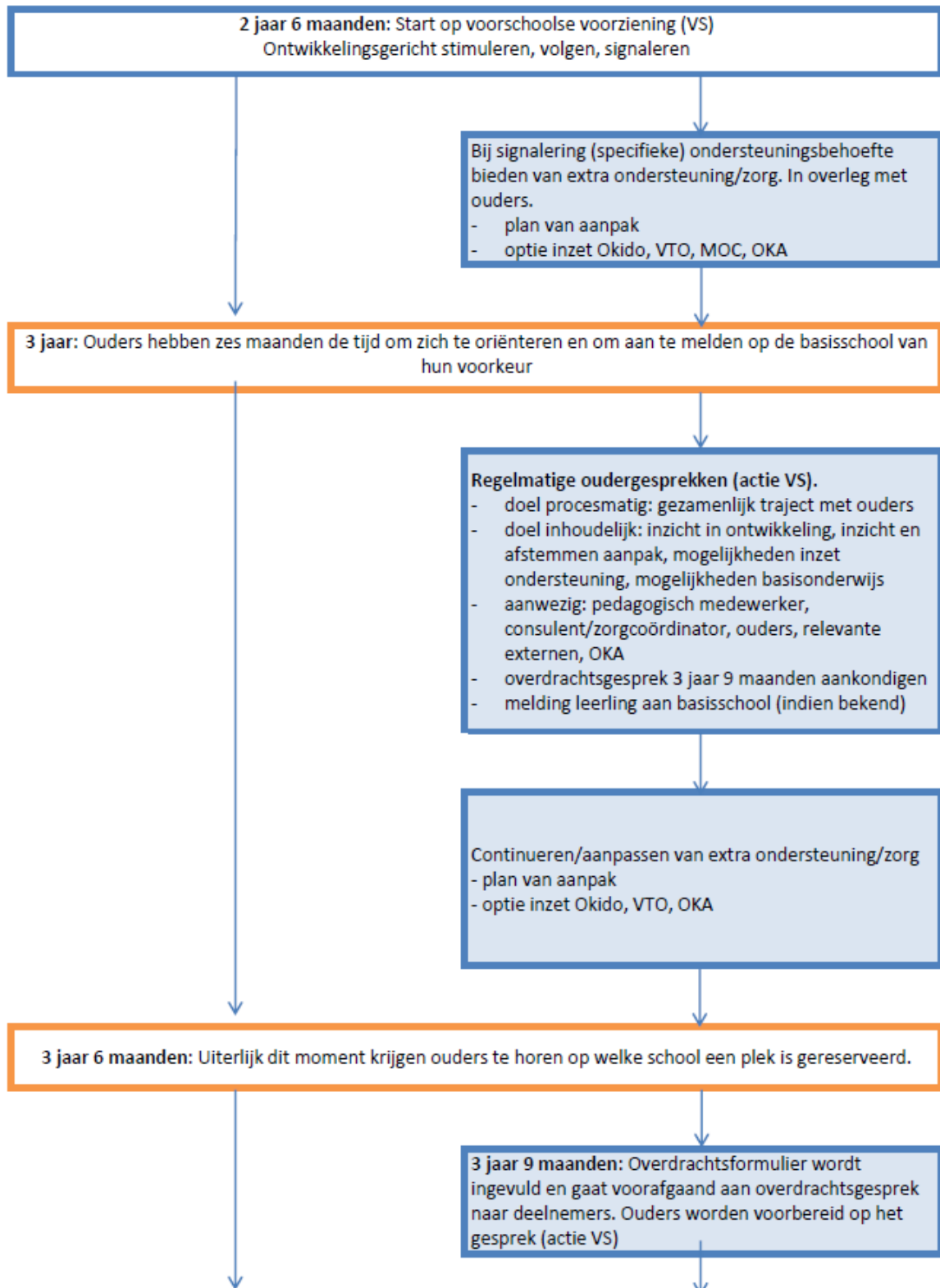
- ~ Gezamenlijk kader waarbij doel en voorwaarden voor samenwerking door de afzonderlijke scholen én hun besturen gedragen wordt;
- ~ Facilitering van het wijkoverleg. De wijze, waarop aan deze facilitering wordt vormgegeven, wordt bepaald door de deelnemers aan het betreffende wijkoverleg;
- ~ Directe informatielijn vanuit het SWV (halen en brengen);
- ~ Sturing op de agenda door regelmatig bespreekpunten en/of informatie vanuit het SWV aan de kartrekkers van het wijkoverleg te doen toekomen;
- ~ Regelmatige afstemming van de teamleiders van het ouder- en kindteam of Brede Hoed team met de wijk;
- ~ Daadwerkelijke bestuurlijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid bij het wijkgericht werken. Elke wijk wordt door een bestuurder 'geadopteerd'. Er is sprake van bestuurlijke verantwoordelijkheid t.a.v. het bijeenkomen en functioneren van het wijkoverleg;
- ~ Gedeelde intentie binnen de wijken: geen concurrentie op zorg!
- ~ Handhaven van de stedelijke afspraken m.b.t. tussentijdse overname van leerlingen, ook daar waar het geen leerlingen met een specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoefte betreft;
- ~ De wijkindeling is gekoppeld aan de wijkindeling vanuit de gemeente in het kader van de samenwerking op gebied van jeugdhulpverlening. Specifiek onderbouwde uitzonderingen daargelaten. Het uitgangspunt is dat alle scholen deelnemen aan de wijkgerichte samenwerking op gebied van onderwijs en hulpverlening;
- ~ Duidelijkheid m.b.t. wie er aanspreekbaar is binnen de wijk voor het samenwerkingsverband, rond het functioneren van het wijknetwerk of wanneer er sprake is van een zorgplicht case. Helderheid over hoe de bestuurlijke betrokkenheid en de aanspreekbaarheid van de bestuurlijke betrokkenheid zich met elkaar verhouden.

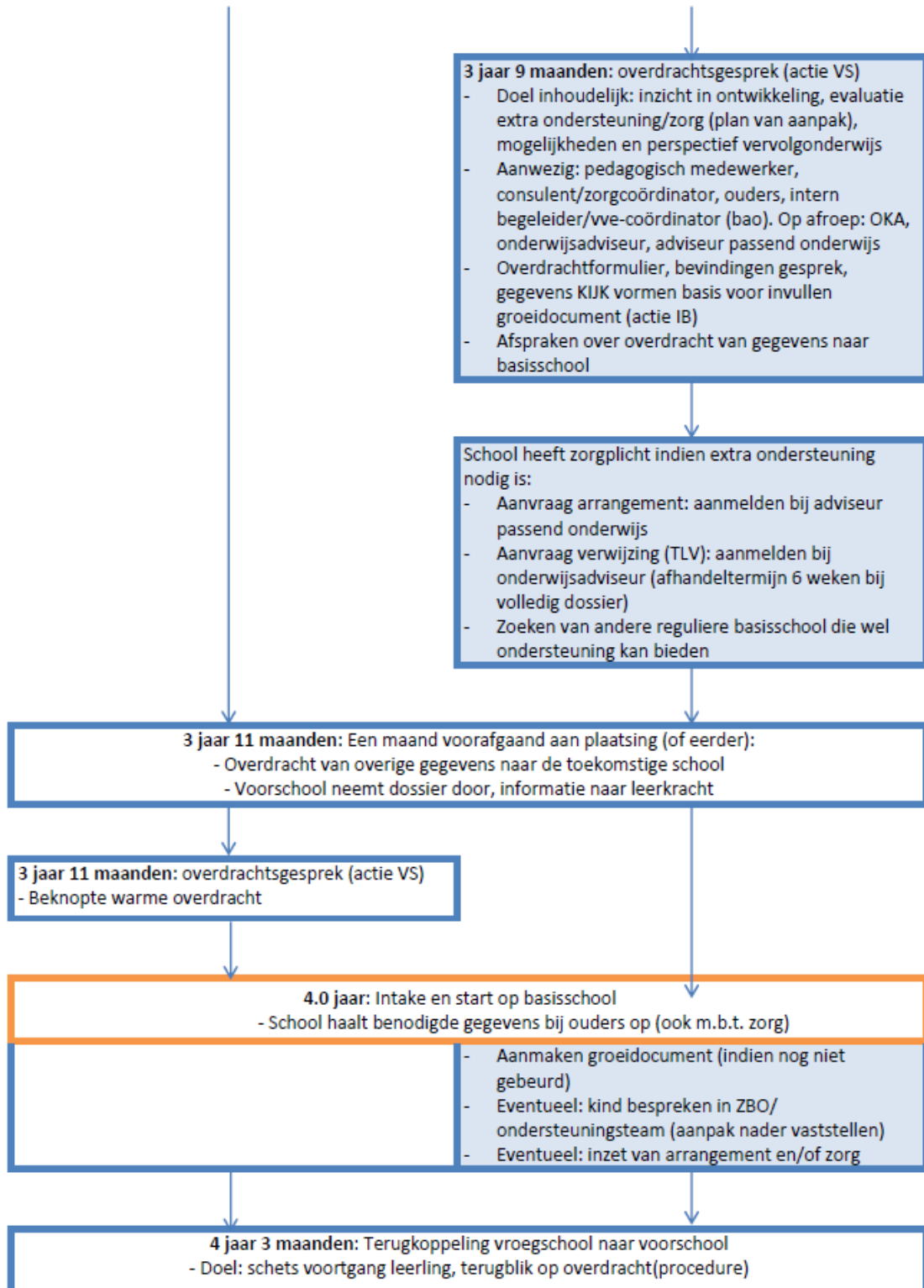
Daarnaast zijn de 'goede praktijken' te delen en te gebruiken van elkaar om het wijknetwerk te versterken. Het SWV kan een rol spelen in het toegankelijk maken ervan.

10. Overdrachtsprocedure voorschool – basisschool

Blauwe kaders: overdracht opvallende leerlingen

Oranje kaders: stedelijk toelatingsbeleid

11. Wettelijke taken, verantwoordelijkheden onderwijs-jeugdhulp

Verantwoordelijkheden en wettelijke taken

Het SWV is verantwoordelijk voor het realiseren van een passende plek in het primair onderwijs voor alle kinderen binnen zijn werkingsgebied en heeft een aantal wettelijk taken:

- ~ Het SWV is verplicht om ten minste eens in de vier jaar een ondersteuningsplan vast te stellen. Dit plan vormt daarmee het belangrijkste beleidsdocument voor passend onderwijs. Het SWV en de gemeenten Amsterdam en Diemen zijn verplicht om op overeenstemming gericht overleg (OOGO) te voeren over het concept ondersteuningsplan voordat het SWV dit plan vaststelt. Er is geen wettelijke vorm voor het vastleggen van deze OOGO-afspraken;
- ~ Het SWV is mede verantwoordelijk voor het voorkomen dat leerlingen thuiszitten (absoluut verzuim);
- ~ Het SWV is verplicht over het gevoerde beleid jaarlijks verantwoording af te leggen in een jaarverslag en jaarrekening en zich daarin onder andere te verantwoorden over het niveau van basisondersteuning en de inzet van de middelen van extra ondersteuning binnen het samenwerkingsband.

Met ingang van 2015 zijn de gemeente Amsterdam en Diemen door de Jeugdwet verantwoordelijk voor alle jeugdzorg:

- ~ In de Jeugdwet is de verantwoordelijkheid van gemeenten uitgebreid: naast de verantwoordelijkheid voor preventieve en lichte vormen van jeugdzorg zijn gemeenten nu ook verantwoordelijk voor de jeugd-ggz, de geïndiceerde jeugdzorg, de zorg voor jeugd met een licht verstandelijke beperking, de forensische jeugdzorg, de jeugdbescherming en de jeugdreclassering. Deze verantwoordelijkheden worden in de nieuwe Jeugdwet vormgegeven als zorgplicht: de jeugdhulpplicht;
- ~ Beide gemeenten zijn bovendien verantwoordelijk voor een inhoudelijke vernieuwing (transformatie) van de jeugdzorg. Zij zetten daarbij beleidsmatig in op preventie, vroeg-signalering, het versterken van eigen kracht en op minder bureaucratiesering;
- ~ De gemeenteraden zijn ervoor verantwoordelijk periodiek een plan vast te stellen. Gemeenten zijn verplicht over dit plan 'voor zover het de afstemming van en effectieve samenwerking met het onderwijs betreft' op overeenstemming gericht overleg te voeren met het SWV.³

³ Jeugdwet, artikel 2.2, lid 3.

12. Gemeenschappelijke uitgangspunten onderwijs-jeugdhulp

Dit SWV gaat ook in deze beleidsperiode in de afstemming en samenwerking met de jeugdhulp van de gemeenten Amsterdam en Diemen uit van de volgende gemeenschappelijke uitgangspunten en kaders:

- a. Een school is een veilige plaats voor alle leerlingen. Veiligheid is cruciaal voor elk kind en een belangrijke randvoorwaarde om te kunnen leren. Elke school binnen het SWV moet daarom een plek zijn waar een kind zich veilig en ‘thuis’ voelt en waar het leren centraal staat;
- b. Onderwijs en jeugdhulp zijn twee aanpalende maar verschillende domeinen met eigen doelstellingen en eigen verantwoordelijkheden:
 - o Binnen het onderwijs staat het leren van kinderen centraal;
 - o Binnen de jeugdzorg het voorkomen van opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, evenals het waar nodig bieden van jeugdhulp aan kinderen en gezinnen.Raakvlak en centraal aandachtspunt tussen het werkterrein van de school en de ouder en kind adviseur/coach is het leergedrag van de leerling en de condities die daarvoor nodig zijn;
- c. De basis van afstemming en samenwerking is vertrouwen over en weer in elkaars aanpak. Het onderwijs en de jeugdhulp verantwoorden zich over de kwaliteit van hun aanpak aan de daarvoor ingerichte instanties binnen het eigen domein. Zij verantwoorden zich hierover niet opnieuw aan elkaar. Wel spreken ze t.a.v. de wederzijdse afstemming goede spelregels af en dragen ze zorg voor een aanspreekcultuur en voor een transparante escalatieroute;
- d. Wij gaan er van uit dat zowel het onderwijs als de jeugdhulp op hoofdlijnen op orde is. In beide domeinen is echter wel een aantal zaken te vernieuwen en te verbeteren. Voor het primair onderwijs binnen ons SWV gaat passend onderwijs niet primair over hogere of lagere verwijzingscijfers. Het gaat in de eerste plaats om een verdere kwaliteitsverbetering, daar waar de kinderen nu al onderwijs krijgen. En om het nog beter equiperen van leerkrachten en intern begeleiders;
- e. Het leren van kinderen heeft prioriteit bij alles wat zich op school afspeelt. Dit geldt ook voor de bijdrage van de ouder- en kind adviseur/coach. De stabiliteit van de gezinnen waar leerlingen deel van uitmaken, is wel een gewenste randvoorwaarde maar vormt voor een school geen doel op zich;
- f. De school is een plek waar sociale problematiek in de vorm van het gedrag van kinderen vaak het meest of eerst zichtbaar kan worden. In die zin is de school een vindplaats voor de jeugdzorg (de ouder en kind adviseur/coach). Zoals hiervoor al aangegeven is de school voor de leerlingen vooral een veilige plek waar het leren centraal behoort te staan. Dit is een delicaat aspect van een school. Om dat te behouden moet de school dus geen plek worden, waar de jeugdhulp bijvoorbeeld op eigen initiatief door middel van preventief onderzoek sociale problematiek actief opspoot. Daarmee zou de school in de optiek van leerlingen en hun ouders op ongewenste wijze kunnen veranderen van ‘veilig en leren’ naar ‘problemen en zorg’. Het doel van de ouder en kind adviseur/-coach in de buurt van de school is daarom met name gericht op:
 - o het mede bieden van ondersteuning waardoor het leren van het kind gewaarborgd wordt;
 - o het op gang brengen van een proces van ondersteuning richting ouders/gezin indien nodig,
 - o en tegelijkertijd het substantieel klein houden van deze ondersteuning/zorg.

- g. De regie over de processen in de school ligt bij de school. Omgekeerd betreft de school onmiddellijk de ouder en kind adviseur/coach wanneer er sprake is van gedrag van ouders dat van negatieve invloed is op het leren van het kind. Onderwijs en jeugdzorg spreken met elkaar de volgende processtappen van opschaling af:
- de school constateert: hier is iets meer aan de hand dan ontwikkelingsproblematiek van een kind. De school kan de ouder en kind adviseur/coach om een adviesgesprek vragen, gericht op het versterken van de deskundigheid van de leerkracht of intern begeleider;
 - de ouder en kind adviseur/coach bekijkt op verzoek van de school de communicatie tussen school en een (of meerdere) ouder(s);
 - de school en ouder en kind adviseur/coach werken samen aan een aanpak binnen de school gericht op het betrekken van ouders, afhankelijk van de door de school geconstateerde behoeftes;
 - over alle geboden jeugdzorg die zich buiten de school maar binnen de gezinnen van de leerlingen afspeelt, wordt de school door de ouder en kind adviseur/coach op hoofdlijnen geïnformeerd;
- Bij verschil van mening of bij klachten over elkaars functioneren wordt het naast hogere niveau in beide organisaties benaderd.

13. Meerjarenbegroting 2015-2019

	2015-2016		2016-2017		2017-2018		2018-2019	
BATEN								
I Rijksbijdragen								
1 lichte ondersteuning personeel		€ 9.696.000		€ 9.807.504		€ 9.920.290		€ 10.034.373
2 lichte ondersteuning materieel		€ 474.049		€ 479.500		€ 485.015		€ 490.592
3 zware ondersteuning personeel	€ 20.210.712		€ 20.443.136		€ 20.678.232		€ 20.916.031	
correctie i.v.m. verevening	€ -1.910.930		€ -1.719.837		€ -1.433.197		€ -1.146.558	
SO-plaatsen 1 oktober personeel	€ -8.319.093	€ 9.980.689	€ -8.319.093	€ 10.404.205	€ -8.319.093	€ 10.925.941	€ -8.319.093	€ 11.450.380
4 zware ondersteuning materieel	€ 1.943.658		€ 1.966.010		€ 1.988.619		€ 2.011.488	
correctie i.v.m. verevening	€ -186.761		€ -168.084		€ -140.070		€ -112.056	
SO-plaatsen 1 oktober materieel	€ -746.282	€ 1.010.616	€ -746.282	€ 1.051.644	€ -746.282	€ 1.102.267	€ -746.282	€ 1.153.150
5 impuls schoolmaatschappelijk werk		€ 773.370		€ 696.033		€ 626.430		€ 626.430
totaal rijksbijdragen		€ 21.934.723		€ 22.438.886		€ 23.059.942		€ 23.754.926
II Overige baten								
1 inkomend grensverkeer sbo	pm	€ -		€ 13.070		€ 19.605		€ 29.407
		€ -		€ 13.070		€ 19.605		€ 29.407
totaal baten		€ 21.934.723		€ 22.451.956		€ 23.079.547		€ 23.784.332
OVERDRACHTEN (overige negatieve baten)								
I regulier onderwijs								
	per leerling		per leerling		per leerling		per leerling	
1 basisondersteuning	€ 110	€ 7.035.820	€ 125	€ 8.064.375	€ 125	€ 8.157.115	€ 125	€ 8.250.922
2a extra ondersteuning	€ 69	€ 4.413.378	€ 170	€ 10.967.550	€ 175	€ 11.419.961	€ 178	€ 11.749.313
2b extra i.v.m. extra inkoop ambul beugel	€ 6	€ 383.772		€ -		€ -		€ -
3 overgangsregeling LGF schooldeel		€ 3.911.830		€ -		€ -		€ -
4 overheveling LGF AB-deel		€ 220.000		€ -		€ -		€ -
	sub	€ 15.964.800	sub	€ 19.031.925	sub	€ 19.577.077	sub	€ 20.000.235
II speciaal basisonderwijs								
1 overdracht >2% op basis van 1 oktober	1,71%	€ -	1,64%	€ -	1,40%	€ -	1,19%	€ -
2 peildatum 1 februari	pm	€ -	pm	€ -	pm	€ -	pm	€ -
3 overgangsregeling LGF schooldeel		€ 400.100		€ -		€ -		€ -
4 overheveling LGF AB-deel		€ 155.000		€ -		€ -		€ -
	sub	€ 555.100	sub	€ -	sub	€ -	sub	€ -
III speciaal onderwijs								
1 peildatum 1 februari		€ 700.000		€ 700.000		€ 700.000		€ 700.000
	sub	€ 700.000	sub	€ 700.000	sub	€ 700.000	sub	€ 700.000
totaal overdrachten		€ 17.219.900		€ 19.731.925		€ 20.277.077		€ 20.700.235

LASTEN								
I management & organisatie								
1 loonkosten directie en adm/secr ondersteuning	€ 240.000		€ 240.000		€ 240.000		€ 240.000	
2 huisvesting huur all-in	€ 55.000		€ 55.000		€ 55.000		€ 55.000	
3 kantoorkosten jaarlijks	€ 15.000		€ 15.000		€ 15.000		€ 15.000	
4 afschrijving meubilair/kantoorinventaris	€ 2.000		€ 1.800		€ 1.600		€ 1.400	
5 IT jaarlijks	€ 28.500		€ 28.500		€ 28.500		€ 28.500	
6 afschrijving ICT	€ 5.000		€ 4.500		€ 4.050		€ 3.645	
7 printerlease & productie	€ 8.000		€ 8.000		€ 8.000		€ 8.000	
8 arbozorg (al het personeel)	€ 12.000		€ 6.000		€ 6.000		€ 6.000	
9 communicatiekosten	€ 25.000		€ 25.000		€ 25.000		€ 25.000	
10 verzekeringen, aansluitingen, abonnementen	€ 6.500		€ 6.500		€ 6.500		€ 6.500	
11 administratiekantoor	€ 32.416		€ 25.000		€ 25.000		€ 25.000	
12 controller	€ 52.446		€ 52.446		€ 52.446		€ 52.446	
13 accountancy	€ 10.000		€ 10.000		€ 10.000		€ 10.000	
14 beleidsontwikkeling/innovatie	€ 260.000		€ 260.000		€ 260.000		€ 260.000	
15 bestuurskosten en representatie	€ 35.000		€ 35.000		€ 35.000		€ 35.000	
16 OPR faciliteiten	€ 6.000		€ 6.000		€ 6.000		€ 6.000	
17 onvoorzien	€ 25.000	€ 817.862	€ 25.000	€ 803.746	€ 25.000	€ 803.096	€ 25.000	€ 802.491
II uitvoeringsorganisatie swv								
1 loonkosten onderwijsadviseurs en noodproc	€ 515.000		€ 515.000		€ 515.000		€ 515.000	
2 loonkosten maatschappelijk deskundigen	€ 174.000		€ 174.000		€ 174.000		€ 174.000	
3 betaald ouderschapsverlof (dotatie)	€ 15.000		€ 15.000		€ 15.000		€ 15.000	
4 overige personeelskosten	€ 20.000		€ 20.000		€ 20.000		€ 20.000	
5 professionalisering	€ 15.000		€ 15.000		€ 15.000		€ 15.000	
6 Diemen Brede Hoed	€ 6.715		€ 6.715		€ 6.715		€ 6.715	
7 onderwijszorgarrangementen	€ 400.000		€ 400.000		€ 400.000		€ 400.000	
8 groeidocument jaarlijks	€ 7.500		€ 7.500		€ 7.500		€ 7.500	
9 groeidocument eenmalig	€ 4.000		€ -		€ -		€ -	
10 dashboard en verantwoording	€ 90.000		€ 90.000		€ 90.000		€ 90.000	
11 interventies directeur	€ 75.000	€ 1.322.215	€ 75.000	€ 1.318.215	€ 75.000	€ 1.318.215	€ 75.000	€ 1.318.215
III uitvoeringsorganisatie swv tijdelijk								
1 loonkosten personeel voormalig VIA/COA	€ 475.000		€ -		€ -		€ -	
2 loonkosten ambulante begeleiders	€ 1.755.000		€ -		€ -		€ -	
3 reiskosten en overige vergoedingen	€ 30.000		€ -		€ -		€ -	
4 steunpunt autisme	€ 82.155		€ 82.155		€ 82.155		€ 82.155	
5 reorganisatiekosten	€ 53.666		€ -		€ -		€ -	
6 doorloop sociaal plankosten	€ 40.000		€ -		€ -		€ -	
7 expertise centrum medisch handelen	€ 15.000	€ 2.450.821	€ 120.000	€ 202.155	€ 120.000	€ 202.155	€ 120.000	€ 202.155
IV overige uitgaven								
1 uitgaand grensverkeer sbo	€ -		€ 13.070		€ 19.605		€ 29.407	
2 dotatie algemene reserve	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 113.070	€ 100.000	€ 119.605	€ 100.000	€ 129.407
totaal lasten		€ 4.690.898		€ 2.437.185		€ 2.443.070		€ 2.452.267
RESULTAAT								
	baten	€ 21.934.723	baten	€ 22.451.956	baten	€ 23.079.547	baten	€ 23.784.332
	overdrachten	€ 17.219.900	overdrachten	€ 19.731.925	overdrachten	€ 20.277.077	overdrachten	€ 20.700.235
	lasten	€ 4.690.898	lasten	€ 2.437.185	lasten	€ 2.443.070	lasten	€ 2.452.267
	resultaat	€ 23.926	resultaat	€ 282.846	resultaat	€ 359.400	resultaat	€ 631.830

Vooraf

Deze versie is niet bedoeld als concept begroting, maar als rekenexercitie waarin zichtbaar wordt wat er gebeurt bij ongewijzigd beleid (waaronder de oorspronkelijke meerjarenbegroting zoals opgesteld in 2013).

Naar aanleiding van de bespreking en keuzes kan een meerjarenbegroting ter besluitvorming worden opgesteld.

Toelichting

De structuur en opbouw van de begroting 2015-2016 is aangehouden. In deze opstelling is niet geïndexeerd. Er wordt gewerkt met "geconsolideerde" cijfers, zowel aan de lastenkant (bijvoorbeeld bij de loonkosten), als aan de batenkant, de lumpsumtarieven. Gezien de beperkte personele bezetting mag worden aangenomen dat de rijksvergoeding (GPL) de loonkostenontwikkeling redelijk volgt.

Baten

I Rijksbijdragen

De rijksbijdrage stijgt als gevolg van:

- Toenemend aantal leerlingen. Voor de leerlingenprognose is geen gebruik gemaakt van de laatste cijfers van de gemeente Amsterdam, maar is een voorzichtige prognose aangehouden, die gebaseerd is op extrapolatie van de cijfers in het regulier basisonderwijs vanaf 2011. Dit komt neer op een stijging van 1,15%. Ook voor het speciaal basisonderwijs is deze methodiek aangehouden, wat neerkomt op een jaarlijkse daling van 0,14%. Voor het speciaal onderwijs is uitgegaan van een min of meer stabiele situatie. Het is niet voorspelbaar of de lichte krimp die de laatste jaren zichtbaar is ook gehandhaafd wordt tegen de groei van de totale populatie in. Bovendien kan daling van het sbo ook leiden tot stijging van het SO. Ook voor de middelen schoolmaatschappelijk werk is gekeken naar de huidige trend, en een jaarlijkse korting van 10% verrekend.
- De korting die plaats vindt als gevolg van de verevening daalt de komende jaren naar resp. 90%, 75% en 60%.

II Overdrachten (negatieve baten)

Deze stijgen conform de meerjarenbegroting in het eerste ondersteuningsplan.

De bedragen die met de overgangsmaatregel LGF te maken hebben, vervallen vanaf 1 augustus 2016.

Bij het speciaal basisonderwijs wordt er van uitgegaan dat er structureel geen sprake is van de overdrachtsverplichting op grond van de 2%-regeling, het speciaal onderwijs is zoals gezegd gelijk gehouden.

Lasten

I Management en organisatie

Deze is gelijk gehouden aan 15-16. Ten aanzien van afschrijving (meubilair/ICT) wordt in deze periode niet uitgegaan van nieuwe investeringen. De kosten aan het administratiekantoor lopen vanaf 2016 terug door lagere kosten personeelsadministratie (de ambulante dienst gaat over naar de schoolbesturen). De ruimte voor beleidsontwikkeling blijft gelijk.

II Uitvoeringsorganisatie

Hier wordt uitgegaan van een gelijkblijvende situatie.

III Tijdelijke uitvoeringsorganisatie

Hierin zijn twee posten opgenomen waarvan voortzetting nog niet definitief is (steunpunt autisme en het expertise centrum medisch handelen), zodat de kosten van voortzetting in beeld zijn. Bij het expertisecentrum medisch handelen zijn daarom vanaf 16-17 de loonkosten toegevoegd (in 2015-2016 nog in de loonkosten ambulante begeleiding).

IV Overige uitgaven

De kosten aan grensverkeer zijn gelijk gehouden aan de veronderstelde baten.

De dotaties aan de algemene reserve volgen de oorspronkelijke meerjarenbegroting..

- 5 Impulsregeling schoolmaatschappelijk werk.
Deze regeling is gebaseerd op het totaal aantal eenheden schoolgewicht van aan het samenwerkingsverband verbonden basisscholen. Deze post is de laatste jaren aanzienlijk gedaald als gevolg van de wijziging van de gewichtenregeling (oorspronkelijk meer dan € 900.000,-) en daarmee illustratief voor de dalende achterstandsmiddelen in de stad.

II Overige baten

- 1 Inkomend grensverkeer speciaal basisonderwijs.
Dit vangt het schooljaar 2015-2016 aan, gebaseerd op 1 oktober 2014. Op dat moment is er nog geen sprake van (meetbaar) grensverkeer.
- 2-3 De middelen OSO en inkomsten vanuit het steunpunt autisme zijn pro memorie opgenomen.
De in 2014-2015 nog bestaande baten vanuit het door de ambulante begeleiding verzorgde "Taakspel" vervalt. De gemeentelijke subsidie hiervoor vervalt en het samenwerkingsverband beëindigt de uitvoering van dit project.

Overdrachten

I Regulier onderwijs

- 1 Basisondersteuning.
Deze € 110,- per leerling voor de vormgeving van de basisondersteuning blijft gelijk aan het lopende schooljaar.
- 2a Extra ondersteuning.
Met dit bedrag van € 69,- wordt de eerste meerjarenbegroting gevolgd. De middelen zijn (al dan niet in combinatie met de middelen voor de basisondersteuning), bestemd voor de vormgeving van (nieuwe) ondersteuningsarrangementen.
- 2b Met ingang van het schooljaar 2015-2016 worden de ambulante begeleiders verdeeld over de besturen. Tijdens het schooljaar 2014-2015 wordt echter, naast de inzet van deze AB'ers, nog begeleiding door externen ingekocht om aan de begeleidingsvraag te kunnen voldoen. Met de decentralisatie van de ambulante begeleiders worden ook deze middelen gedecentraliseerd, door uitbreiding van het budget extra ondersteuning met € 6,- per leerling.
- 3 Overgangmaatregel schooldeel LGF.
In mei zal opnieuw een inventarisatie plaatsvinden van de zittende leerlingen met een rugzak. Het weergegeven bedrag is het huidige bedrag per jaar dat wordt uitgekeerd, maar aangenomen mag worden dat dit vanaf augustus lager zal zijn (o.a. door 8^e groepers met een "rugzak", die de school verlaten). Aangezien de overgangmaatregel LGF en de middelen extra ondersteuning communicerende vaten zijn, zal – indien uit de inventarisatie blijkt dat er minder middelen nodig zijn voor de overgangmaatregel – ophoging van het budget extra ondersteuning (2a) plaatsvinden.
- 4 Overheveling LGF AB-deel.
Een aantal scholen maakte in het verleden gebruik van een mogelijkheid om geen ambulante begeleiding te krijgen, maar de hiervoor beschikbare middelen zelf te ontvangen en vervolgens de extra begeleiding zelf te organiseren. Dit beleid is in 2014-2015 voortgezet. Hoewel de ambulante begeleiding (en de middelen voor extra inkoop van ambulante begeleiding) vanaf 2015-2016 wordt gedecentraliseerd, wordt deze overheveling voor scholen die dat nu hebben, in 2015-2016 nog voortgezet (op basis van het aantal rugzakjes in

augustus 2015). Vanaf 2016-2017 worden ook deze middelen gedecentraliseerd op basis van leerlingenaantallen.

II Speciaal basisonderwijs

1-2 Overdrachtsverplichting >2%.

Het deelnamepercentage sbo is wederom gedaald, naar 1,71%. Er is dus geen sprake van overdrachtsverplichting op basis van de teldata 1 oktober 2014 of 1 februari 2015.

3 Als 3. Regulier onderwijs.

4 Als 4. Regulier onderwijs. Voor het sbo is hieraan € 50.000,- toegevoegd om fricties op te lossen voor scholen die nu geen overheveling hebben, en als gevolg van de decentralisatie van de ambulante begeleiding volgend schooljaar geen beroep op expertise kunnen doen.

III Speciaal onderwijs

1 Peildatum 1 februari.

Zoals aangegeven worden de ondersteuningsmiddelen voor leerlingen die voor rekening van het samenwerkingsverband op 1 oktober bij het speciaal onderwijs zijn ingeschreven door DUO gekort op de baten zware ondersteuning. Daarnaast is er een peildatum 1 februari als opvolger voor de voormalige groeiregeling in het SO. Dit is een complexe regeling, die niet simpelweg uitgaat van leerlingenaantallen, maar van nieuwe toelaatbaarheidsverklaringen die tot plaatsing tussen 1 oktober en 1 februari hebben geleid. Het bedrag dat uit deze regeling volgt wordt door het samenwerkingsverband aan de besturen van de betreffende scholen overgemaakt in het schooljaar volgend op de 1 februari telling.

Lasten

I Management & Organisatie

1 Loonkosten directie en administratieve staf.

Bij deze post wordt rekening gehouden met uitbreiding van de administratieve functie (1 fte vergeleken met de startsituatie in augustus 2014). Hiervoor wordt allereerst geworven binnen de bestaande boventaligheid.

8 Arbozorg.

De post betreft ook de uitvoeringsorganisatie en is iets opgehoogd t.o.v. 2014-2015 op basis van de realisatie van de eerste helft van dit schooljaar.

10 Verzekeringen, aansluitingen e.d.

Deze post is opgehoogd t.o.v. het lopende schooljaar, gezien de werkelijke kosten aan verzekeringspremies en omdat inmiddels is gekozen voor aansluiting bij de landelijke adviescommissie bezwaarschriften.

12 Voor de controlling wordt voor 2015-2016 uitgegaan van 8 uur per week, inclusief monitoring.

14 Beleidsontwikkeling en innovatie.

Na het eerste jaar waarin vooral sprake was van implementatie dienen zich de eerste ontwikkelthema's aan, zoals de overgang voorschool naar basisschool, de overgang PO-VO, de evaluatie van het ondersteuningsplan en de ontwikkeling van de tweede versie van het ondersteuningsplan.

Overige posten: conform de aangegane verplichting, zoals de huurovereenkomst en de realisatie in het lopend jaar, voor zover dat over deze korte periode maatgevend kan zijn.

II Uitvoeringsorganisatie SWV

- 1-2 De loonkosten van de onderwijsadviseurs en maatschappelijk deskundigen zijn apart gespecificeerd.
- 2 Er wordt gestart met het opbouwen van een beperkte voorziening personeel, o.a. om er voor zorg te dragen dat later ouderschapsverlof, jubileumuitkeringen e.d. niet meer ten laste van de exploitatie gaan.
- 4 Overige personeelskosten betreffen vergoedingen, catering en teambuilding.
- 5 Het professionaliseringsbudget is bestemd voor de eigen uitvoeringsorganisatie.
- 6 Diemen Brede Hoed
In 2014 is op verzoek besloten de in het OOGO met Diemen overeengekomen samenwerking onderwijs – jeugdhulpverlening te ondersteunen met de impulsmiddelen die aan het schoolgewicht van de Diemense scholen zijn gekoppeld. Op peildatum 1 oktober 2014 betreft dit 62 eenheden SG.
- 7 Onderwijszorgarrangementen.
Dit budget is beschikbaar voor zowel specifieke arrangementen in de stad die via reguliere bekostiging niet te financieren zijn (zoals tijdelijke plaatsingen en intensieve begeleidingsgroepen) als specifieke onderwijszorgarrangementen waar de zorgverzekeringswetten en/of de onderwijsbekostiging tekort schiet om zonder aanvullende middelen onderwijs mogelijk te maken.
- 8-9 Groeidocument.
Inmiddels loopt er een kleine pilot met de digitale en webbased versie van het groeidocument. Vanaf schooljaar 2015-2016 moet de digitale versie voor alle scholen beschikbaar komen. Het samenwerkingsverband gaat dan abonnementskosten betalen (7.). Daarnaast is het wenselijk een aantal data en kengetallen in een dashboard van het groeidocument te bouwen. Dit laatste leidt tot een incidentele uitgave (8.).
- 10 Dashboard en verantwoording.
In het kader van verantwoording van de ondersteuningsmiddelen, de afspraken over basisondersteuning en schoolondersteuningsprofiel wordt een budget gereserveerd voor instrumentarium.
- 11 Interventies directeur.
Evenals in het lopend schooljaar heeft de directeur van het samenwerkingsverband een budget beschikbaar om fricties op te lossen voor leerlingen waarvoor tijdelijk geen passend onderwijs langs reguliere (bekostigings-) lijnen beschikbaar is.

III Uitvoeringsorganisatie tijdelijk

- 1-2 Het schooljaar 2015-2016 is tevens het laatste jaar van de tijdelijke uitvoeringsorganisatie. Zoals bekend wordt inmiddels de eerste stap gezet voor decentralisatie van de ambulante begeleiders.
- 3 Reiskosten en overige vergoedingen.
De secundaire arbeidsvoorwaarden m.b.t. reiskosten en overige vergoedingen (ook voor de ambulante begeleiders) wordt momenteel geharmoniseerd en in lijn gebracht met de werkkostenregeling.
- 8 Het steunpunt autisme wordt in juni 2015 geëvalueerd.
- 9 Reorganisatiekosten.
De begeleiding van de decentralisatie en uitvoering van het sociaal plan wordt met ingang van augustus 2015 teruggebracht van 16 uur naar 8 uur per week. In deze uren wordt ook de aanzet voor personeelsbeleid van de eigen uitvoeringsorganisatie (zoals de gevolgen van de cao PO) vormgegeven.

10 Doorloop sociaal plankosten.

De werkingsduur van het sociaal plan eindigt op 31 juli 2016. Het budget is bedoeld voor lopende afspraken op het gebied van outplacement- of scholingsactiviteiten.

11 Expertisecentrum medisch handelen.

De cluster 3 expertise m.b.t. LZ en LG is beperkt en daarom centraal gehouden en gestationeerd op de Drostenburg. De personele kosten zijn opgenomen in de loonkosten ambulante begeleiding (2.). Voor 2015-2016 wordt rekening gehouden met een klein aantal materiële uitgaven.

Deze rubriek III is tijdelijk, omdat zowel de ambulante begeleiding als de daarmee vrijvallende middelen uiterlijk 1 augustus 2016 zijn gedecentraliseerd.

IV Overige uitgaven

1 Uitgaand grensverkeer SBO.

Hiervoor geldt hetzelfde als voor inkomend grensverkeer (zie baten II.1).

2 OSO.

Dit is pro memorie opgenomen (baten en lasten) en afhankelijk van nieuwe afspraken.

3 Dotatie algemene reserve.

In de eerste meerjarenbegroting is een beleid neergezet waarbij gelijklopend met de verevening een weerstandvermogen wordt opgebouwd van ca. € 500.000,-, gebaseerd op een beperkt risicoprofiel. Met deze dotatie wordt de eerste stap gezet van deze opbouw.

14. Reactie Ondersteuningsplanraad op Ondersteuningsplan

*Reactie OPR op het concept –
ondersteuningsplan 2016-2020*

Ondersteuningsplanraad SWV Amsterdam/Diemen

April 14, 2016

Reactie OPR op het concept – ondersteuningsplan 2016-2020

Inleiding

Het tweede Ondersteuningsplan van het SWV Amsterdam/Diemen is, vinden wij, een goed leesbaar en over het algemeen duidelijk geformuleerd plan. Het SWV opereert in een ingewikkelde situatie, waarbij de besturen de verantwoordelijkheid hebben voor de besteding van de middelen voor basis- en extra ondersteuning, maar waarin het SWV tegelijkertijd aan de inspectie verantwoording moet afleggen. Uit het nieuwe concept-ondersteuningsplan blijkt dat het SWV een actieve rol speelt in het veld van onderwijs en jeugdhulp en duidelijke lijnen uitzet voor verbetering van passend onderwijs en betere samenwerking door de verschillende partijen rond de scholen.

Visie van de OPR op het OP

De OPR heeft drie leidraden aangehouden bij de beoordeling van het OP:

1. Het geld voor passend onderwijs moet zoveel mogelijk bij de kinderen terecht komen voor wie het bestemd is
2. Communicatie: het veld, en dan met name de ouders, moeten meer betrokken worden bij en geïnformeerd worden over passend onderwijs dan nu het geval is
3. De kwaliteit van de ondersteuning moet optimaal zijn

OPR en directie van het SWV hebben het afgelopen jaar intensieve en constructieve vergaderingen gehad. De OPR heeft in de afgelopen maanden advies gegeven op delen van het OP en is verheugd om te zien dat een aantal van die adviezen is overgenomen.

Instemming

De OPR stemt in met het Ondersteuningsplan 2016-2020. Afgesproken is, tijdens de vergadering OPR/SWV op 12-4-2016, dat er een aantal tekstwijzigingen worden aangebracht in het OP, dat enkele zinsneden aan de ALV worden voorgelegd en dat alle inhoudelijke wijzigingen van het plan (vastgelegd in de nog te schrijven jaarplannen) evenals alle wijzigingen op de meerjarenbegroting, tussentijds ter instemming worden voorgelegd aan de OPR.

1. **Medezeggenschap** – het voorliggende OP is richtinggevend, maar wordt uitgewerkt in jaarplannen. OPR en SWV zijn overeengekomen dat de jaarplannen voorgelegd worden. Mochten er beleidswijzigingen ten opzichte van het OP in de jaarplannen staan, **dan zal de OPR daar apart instemming aan moeten verlenen** omdat het gaat om een feitelijke wijziging van het OP.

2. **Governance model** – mede naar aanleiding van het inspectierapport zoekt het SWV naar een nieuw bestuursmodel. Wanneer de statuten en reglementen gewijzigd worden, **zullen deze wijzigingen voorgelegd worden aan de OPR.**
3. **Basisondersteuning en SOP:** Het SWV werkt aan een format SOP voor heel Amsterdam/Diemen. Dat juicht de OPR toe. In de bijbehorende schrijfwijzer zal duidelijk gemaakt worden dat, waar sprake is van ‘protocollen’, dit niet de landelijke protocollen betreft maar door de scholen of besturen zelf opgestelde afspraken.
4. **Groeidocument** – De OPR merkt op dat het OP niet consistent is wat betreft het moment van invullen van het Groeidocument. Op p.7 staat “als een kind ‘opvalt’ vult de school een groeidocument in. **Op verzoek van de OPR wordt dit gewijzigd** in “...dat de school een GD invult als er gereede kans bestaat dat extra ondersteuning aangevraagd moet worden”. Het (gebruiksgemak van) het digitale GD wordt over één jaar geëvalueerd.
5. **Extra ondersteuning** –
 - A. p. 9: de OPR vraagt het SWV om de volgende zinsnede “Alle schoolbesturen hebben de ambitie om...” te vervangen door “ Alle schoolbesturen zeggen toe om...” **Dit wordt aan de ALV voorgelegd.**
 - B. **Het SWV zegt toe op p. 16 het woord “jaarlijks” toe te voegen** in “Afspraak is dat in deze nieuwe planperiode elk school bestuur [jaarlijks] ...” Hierdoor zal er sneller goed inzicht komen in de besteding van de middelen voor extra ondersteuning.
 - C. De OPR heeft nogmaals aangegeven dat zij hoopt dat de middelen voor extra ondersteuning zo veel als mogelijk terecht komen bij de kinderen zelf én er dus zo min mogelijk besteed wordt aan beleid, proces en/of overhead. Dit is de verantwoordelijkheid van de besturen, dus het SWV kan hier niet op sturen. Het SWV adviseert om GMR’en hier goed over te informeren en **zegt toe om met (een afvaardiging van) de OPR nader te onderzoeken welke rol de OPR en het SWV kan spelen bij het nader informeren van de MR’en en GMR’en.**
6. **SBO-SO-PO** – De OPR vraagt het SWV om op p. 20 onder ‘Afspraken en doelstellingen op het grensvlak (...)’ de zinsnede ‘tijdelijke plaatsingen’ toe te voegen aan ‘tussenvoorzieningen en vormen van symbiose-

onderwijs', zodat de plaatsingen nog beter op het kind toegesneden kunnen worden. **Het SWV legt dit aan de ALV voor.**

7. **Overgang PO-VO** – De OPR vraagt het SWV om op p. 11 en p. 34 op te nemen dat kinderen die blijvend extra ondersteuning nodig hebben, buiten de matchingsprocedure om een plaats kunnen krijgen op een voor hun geschikte VO-school. Het SWV kan dit niet toezeggen omdat het voor een groot deel een zaak is van het VO, **maar zal het punt agenderen** voor het overleg tussen SWV po/vo.

De OPR vraagt het SWV om komend schooljaar een informatiebijeenkomst te organiseren voor PO en VO over de afstemming m.b.t. overdracht en plaatsing van 'zorgleerlingen'. **Ook dit zal het SWV agenderen** in de regiobijeenkomsten voor IB'ers die in september 2016 zullen plaatsvinden. De procedure en informatieoverdracht m.b.t. 'zorgleerlingen' zullen in het jaarplan 2016-2017 opgenomen worden.

Ouders – de OPR is blij dat het SWV gaat zorgen voor informatie voor ouders, ook al is dat primair de taak van schoolbesturen. De website van het SWV kan daar een mooie bijdrage aan leveren. Aan de onderwerpen die het SWV noemt, *vraagt de OPR toe te voegen: een voorbeeld van het stroomschema passend onderwijs*. Hiermee krijgen ouders inzicht in de stappen die doorlopen worden om tot extra ondersteuning of verwijzing te komen en wie daarbij betrokken zijn (wie is de contactpersoon passend onderwijs per school, wat kan een ouder doen in het geval van meningsverschil, second opinion of klacht). Dit stroomschema zetten scholen op hun website. Het SWV gaat ook de besturen ondersteunen bij dit onderwerp. **Het SWV zegt toe dit stroomschema op te nemen**. Om vrijblijvendheid te voorkomen, vraagt de OPR aan het SWV om de laatste zin van hoofdstuk 15 te wijzigen in: *"Het SWV ondersteunt de schoolbesturen bij het verstrekken van duidelijke informatie aan ouders en verzorgers door basisteksten en formats uit te werken die de leden zullen inzetten in hun communicatie (...)"*. **Het SWV zal deze wijziging aan de ALV voorleggen.**

8. **Afspraken en doelstellingen onderwijs-jeugdhulp 2020** (p. 31) – De OPR maakt zich zorgen over het feit dat de OKA-uren niet naar rato van leerlingenaantal toegekend worden. Dit heeft de aandacht van het SWV.
9. **Begroting** – Deze begroting is richtinggevend en wordt uitgewerkt in jaarbegrotingen. **Deze worden voorgelegd aan de OPR ter instemming.**

15. Antwoordbrief SWV aan Ondersteuningsplanraad

Aan: de ondersteuningsplanraad

Onderwerp: Reactie OPR op het concept ondersteuningsplan 2016-2020

Datum: 26 april 2016

Beste leden van de ondersteuningsplanraad,

Het bestuur en de Algemene (leden)Vergadering (AV) van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Amsterdam-Diemen zijn verheugd dat jullie raad heeft ingestemd met het Ondersteuningsplan 2016-2020 van het SWV. We kijken terug op intensieve en constructieve overleggen en hebben jullie instemmingsdocument 'Reactie OPR op het concept-ondersteuningsplan 2016-2020' van 14 april 2016 in goede orde ontvangen.

In dit document geeft jullie raad:

- een aantal tekstwijzigingen voor het ondersteuningsplan;
- een aantal aandachtspunten aan het SWV mee voor de komende vier jaar;
- verzoeken jullie het SWV om een aantal zaken (ter instemming) voor te leggen aan de OPR.

Op deze punten geef ik hierna achtereenvolgens een beknopte reactie.

Tekstvoorstellen

De tekstvoorstellen, die jullie raad heeft gedaan, zijn voorgelegd aan de Algemene (leden)Vergadering (AV) van het SWV van 20 april 2016. Uitkomst is dat de volgende tekstvoorstellen door de AV zijn overgenomen en verwerkt zijn in de definitieve versie van het Ondersteuningsplan 2016-2020:

- Tekstvoorstel 4 in jullie document m.b.t. het Groeidocument;
- De tekstvoorstellen 5A en 5B in jullie document, m.b.t. de Extra ondersteuning;
- Tekstvoorstel 6 in jullie document m.b.t. het grensvlak regulier basisonderwijs-SBO-SO.

Het volgende tekstvoorstel is door de AV niet overgenomen en niet doorgevoerd in het definitieve ondersteuningsplan:

- Tekstvoorstel 7, de passage over Ouders. Het AV geeft aan dat formats en basisteksten een handreikingen zijn en dat leden de vrijheid willen hebben op basis van deze handreikingen hun eigen formuleringen en vorm te kiezen in hun communicatie richting ouders.

Aandachtspunten voor het vervolg

De volgende aandachtspunten die jullie raad heeft aangedragen, neemt het SWV mee in de uitvoering van het ondersteuningsplan en waar relevant in haar jaarplannen. Deze punten komen aan de orde in de periodieke overleggen tussen jullie raad en het SWV in de komende planperiode:

- Basisondersteuning en SOP, punt 3 in jullie document;
- De evaluatie van het (gebruiksgemak van) digitale Groeidocument laatste kwartaal schooljaar 2016-2017;

- Extra ondersteuning en het nader informeren van MR-en en GMR-en, punt 5C in jullie document;
- Overgang PO – VO, punt 7 in jullie document;
- Afspraken over de formatie van de OKA, punt 8 in jullie document.

Tussentijds voorleggen wijzigingen

Jullie verzoeken het SWV om de volgende zaken (ter instemming) voor te leggen aan jullie raad gedurende de komende planperiode (2016-2020):

- alle eventuele inhoudelijke/beleidswijzigingen ten opzichte van het ondersteuningsplan die het SWV in haar jaarplannen zal vastleggen;
- wijzigingen ten opzichte van de meerjarenbegroting die in dit ondersteuningsplan is opgenomen;
- wijzigingen van de statuten en reglementen van het naar aanleiding van de wijziging van het governance model van het SWV.

[Inhoudelijke/beleidswijzigingen](#)

Het bestuur en de AV van het SWV mogen volgens het instemmingsrecht van de ondersteunings-planraad (art.14a Wms) het ondersteuningsplan niet wijzigen voordat de OPR hiertoe instemming geeft. Dit betekent dat indien het SWV gedurende de planperiode beleidswijzigingen wil doorvoeren ten opzichte van het beleid zoals vastgelegd in het Ondersteuningsplan 2016-2020 zij deze beleidswijzigingen ter instemming aan de OPR zal voorleggen.

[Wijzigingen ten opzichte van de meerjarenbegroting](#)

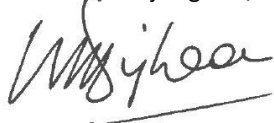
Mede op grond van het informatierecht ontvangt de OPR jaarlijks ter informatie het voorgenomen ondersteuningsplan, de meerjarenbegroting en bij wijzigingen de statuten, reglementen of organogram van het SWV. De meerjarenbegroting is de verantwoordelijkheid van het bestuur van het SWV en het SWV hoeft geen instemming aan de OPR te vragen om deze te kunnen vaststellen.

Wel zal het SWV eventuele substantiële beleidswijzigingen en de financiële consequenties daarvan aan de OPR voorleggen. Zie ook de toelichting hiervoor bij inhoudelijke/beleidswijzigingen.

[Wijziging van statuten en reglementen SWV](#)

Het SWV heeft inmiddels concept statuten en een concept reglement gereed. Deze stukken zullen samen met het toezichtkader en het profiel directeur-bestuurder ter besluitvorming worden voorgelegd aan de AV van 22 juni 2016. Wij zullen deze stukken ook voorleggen aan de OPR voor de vergadering OPR-bestuur van 14 juni 2016. Het SWV gaat nog na wat de exacte bevoegdheid en positie is van de OPR bij wijzigingen van de governancestructuur.

Met vriendelijke groet,

Liesbet Tijhaar
Directeur

16. Uitkomst OOGO – brief gemeente Amsterdam

**Gemeente
Amsterdam**

Bezoekadres
Jodenbreestraat 25
1011 NH Amsterdam

Postbus 1840
1011 NH Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 1840, 1000 BV Amsterdam

Samenwerkingsverband Primair Onderwijs
Amsterdam-Diemen

De heer J. de Wit
Maassluisstraat 2III
1062 GD Amsterdam

Datum 26 april 2016
Ons kenmerk 4-16/6303
Uw kenmerk
Behandeld door Ellen Nusselder
Kopie aan Gemeente Diemen
Bijlage
Onderwerp Resultaat OOGO m.b.t. Ondersteuningsplan 2016-2020

Geachte heer de Wit,

Op 21 april 2016 heeft op overeenstemming gericht overleg plaatsgevonden tussen de gemeenten Amsterdam en Diemen en het bestuur van uw Samenwerkingsverband. Het overleg heeft op dit moment op enkele onderwerpen nog niet geleid tot overeenstemming over het Ondersteuningsplan 2016-2020.

De kern is dat de gemeente Amsterdam in het plan te weinig terugziet van een gedeelde visie op de urgentie van enkele voor de gemeente zwaarwegende knelpunten en dat het plan, naar ons inzicht, op die punten onvoldoende doortastende voornemens bevat.

De gemeente Amsterdam nodigt daarom de deelnemers uit voor een bijzondere bijeenkomst van de overlegcommissie, zoals bedoeld in de modelprocedure artikel 5. De inzet is om tijdens de bijzondere bijeenkomst alsnog tot overeenstemming te komen over de hieronder genoemde onderwerpen.

Er is de afgelopen planperiode (2014-2016) in Amsterdam en Diemen een uitstekende en vruchtbare samenwerking tot stand gekomen tussen het samenwerkingsverband en de gemeenten. Partijen weten elkaar goed te vinden en voeren constructief overleg, zowel bestuurlijk in het OOGO als ambtelijk en op uitvoeringsniveau. Tijdens de overleggen zijn de volgende onderwerpen waarover nog geen overeenstemming is, regelmatig aan de orde

geweest. De gemeente is zich ervan bewust dat de eerstgenoemde drie punten onderwerpen betreffen waarover formeel geen overeenstemming behoeft te worden bereikt:

1. Het verdeelmodel dat door het SWV PO Amsterdam-Diemen is gekozen (het zgn. schoolmodel) past niet bij het uitgangspunt van de gemeente, nl. dat de middelen vooral daar terecht moeten komen waar de behoeften het grootst zijn. Evidente knelpunten van het schoolmodel, zoals het ontbreken van financiering voor kinderen die in een andere gemeente schoolgaan, worden aan de wethouder geadresseerd, maar deze heeft geen enkele mogelijkheid om hierin te sturen. De enige optie voor de gemeente is om dergelijke schrijnende situaties te compenseren.
In het voorliggende plan ziet de gemeente weinig terug van dit knelpunt. De zinsnede dat “het SWV de komende vier jaar zal onderzoeken en bespreken of er tot een andere verdeelsleutel (...) kan en moet worden gekomen” is voor de gemeente onvoldoende urgent. In het OOGO heeft u wel toegezegd dit al in het jaarplan 2016-17 op te zullen nemen.
2. Het voorkomen en begeleiden van dyslexie en de preventieve rol die het onderwijs daarbij zou moeten en kunnen oppakken. Het SWV vindt het voldoende dat in het plan staat dat dyslexie in de protocollen basisondersteuning van de scholen is opgenomen. Voor de gemeente is dat onvoldoende. Het beroep dat wordt gedaan op de dyslexiezorg vanuit de Jeugdwet (Ernstige Enkelvoudige Dyslexie) neemt een onevenredig groot deel van het aanvullende aanbod in en deze budgetten stijgen al gedurende langere tijd. Met alleen protocollen, die bovendien door de schoolbesturen zelf worden gecontroleerd, biedt het plan de gemeente te weinig garantie dat het onderwijs zijn preventieve rol oppakt.
3. (Het aanbod voor) hoogbegaafden (HB). Het voorliggende plan gaat niet verder dan een onderzoek naar de noodzaak van extra aanbod voor HB-leerlingen met gedrags- of psychische problematiek op basis van casuïstiek. Deze noodzaak is voor de gemeente reeds evident. Ook voor HB compenseert de gemeente immers de vraag die het onderwijs zelf laat liggen, met lokale subsidie aan scholen met de mogelijkheid om passend HB-aanbod in de school te halen, en werkt daarmee preventief. De gemeente wil extra regulier aanbod voor HB-ers, met en zonder problemen.
4. Nieuwe uitgangspunten voor het leerlingenvervoer in Amsterdam. In het plan wordt geen melding gemaakt van de vergevorderde stappen waarbij het (passend) schooladvies van het SWV leidend wordt boven het afstandsprincipe. Bekend is dat de huidige werkwijze op korte termijn aangepast zal moeten worden op het moment dat het initiatiefvoorstel van de gemeenteraad is aangenomen. Het plan anticipeert daar niet op.

De keuzes die het samenwerkingsverband maakt en het beleid van de gemeente Amsterdam zouden elkaar juist moeten aanvullen en versterken. De inzet van de gemeente Amsterdam is om tijdens de bijzondere bijeenkomst alsnog tot overeenstemming te komen door de genoemde knelpunten expliciet te onderkennen en daar de komende planperiode concrete stappen in te zetten die ten goede zullen komen aan passend(er) onderwijs en passende jeugdhulp en jeugdzorg.

Met vriendelijke groet,

Nel Winkel
Hoofd afdeling Onderwijs

17. Uitkomst OOGO – brief gemeente Diemen

Samenwerkingsverband passend onderwijs Amsterdam
Diemen
t.a.v. mevrouw L. Tijhaar
Maassluisstraat 2 III
1062 GD Amsterdam

Ons kenmerk : 2016-027992
Uw kenmerk :
Uw brief van : 25 april 2016
Bijlagen :
Beh.ambtenaar : N van Nieuwenhuijzen
Telefoonnummer : (020) 31 44 701
E-mailadres : Nathalie.van.Nieuwenhuijzen@diemen.nl

Onderwerp
Overeenstemming ondersteuningsplan 2016-2020

Datum
26 april 2016

Geachte mevrouw Tijhaar,

Op 21 april 2016 heeft op overeenstemming gericht overleg plaatsgevonden tussen de wethouders Onderwijs van Diemen en Amsterdam en het bestuur van uw Samenwerkingsverband.

Tijdens het overleg is een aantal zorgpunten genoemd. Het betreft onder andere het verdeelmodel en dyslexie. Daarvoor verwijzen we u naar de brief van de gemeente Amsterdam van 26 april 2016.

Alhoewel we deze aandachtspunten en het verzoek van Amsterdam om nader overleg te voeren ondersteunen, geeft dat voor de gemeente Diemen geen aanleiding om niet met het ondersteuningsplan in te stemmen.

Het ondersteuningsplan 2016-2020 geeft een goede basis om nadere afspraken uit te werken en om onze prettige samenwerking voort te zetten, derhalve stemt de gemeente Diemen in met het plan.

Daarbij willen we benadrukken dat we graag de afspraken met betrekking tot de positie van Diemen van de vorige planperiode handhaven. Deze afspraak houdt in dat gemeente Diemen kan afwijken van afspraken met de gemeente Amsterdam wanneer de lokale situatie dat vraagt. Dit met instemming van de relevante partners van het bestuurlijk LEA-overleg Diemen en met instemming van de partijen betrokken bij het OOGO; de gemeente Amsterdam en uw samenwerkingsverband.

Zoals aangegeven zal er de komende tijd overleg zijn over de punten die door gemeente Amsterdam zijn benoemd.

Indien u vragen heeft over de inhoud van deze brief, dan kunt u contact opnemen met Nathalie van Nieuwenhuijzen, beleidsadviseur afdeling Samenleving team beleid, via 020-3144701 of nathalie.van.nieuwenhuijzen@diemen.nl.

Met vriendelijke groet,

R.P. (Ruud) Grondel
Wethouder onderwijs

18. Brief wethouder Amsterdam resultaat bijzondere vergadering OOGO d.d. 12 mei 2016

Bezoekadres
Jodenbreestraat 25
1011 NH Amsterdam

Postbus 1840
1011 NH Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 1840, 1000 BV Amsterdam

Samenwerkingsverband PO Amsterdam Diemen
t.a.v. mw. L. Tijhaar, directeur
Maassluisstraat 2III
1062 GD Amsterdam

Datum 29 juni 2016
Ons kenmerk U-16/6303 U-16/6594
Uw kenmerk
Behandeld door Ellen Nusselder
Kopie aan Gemeente Diemen
Bijlage
Onderwerp Resultaat bijzondere vergadering OOGO 12 mei 2016
m.b.t. Ondersteuningsplan 2016-2020

Geachte mevrouw Tijhaar,

Op donderdag 21 april j.l. heeft op overeenstemming gericht overleg (OOGO) plaatsgevonden tussen het Samenwerkingsverband primair onderwijs Amsterdam-Diemen, de gemeente Diemen en de gemeente Amsterdam. De uitkomst daarvan was dat met de gemeente Amsterdam geen overeenstemming werd bereikt over het voorliggende Ondersteuningsplan 2016-2020. Met de gemeente Diemen werd wel overeenstemming bereikt.

De gemeente Amsterdam heeft dit resultaat op dinsdag 26 april schriftelijk aan de deelnemers laten weten. Het Samenwerkingsverband heeft vervolgens de onderwijsinspectie het betreffende Ondersteuningsplan gestuurd met bijgevoegd de beide brieven van de gemeentes.

Conform de procedure heeft de gemeente Amsterdam de deelnemers daarop uitgenodigd voor een bijzondere vergadering. Vanwege het meireces vond deze bijeenkomst plaats op 12 mei.

Met deze brief kunt u, namens de gezamenlijke deelnemers, aan de Inspectie laten weten dat dit overleg alsnog heeft geleid tot overeenstemming over het Ondersteuningsplan 2016-2020.

In de bijeenkomst is op verzoek van de gemeente Amsterdam met name besproken dat gemeentes en onderwijs, ieder vanuit hun eigen rol en met eigen verantwoordelijkheden, werken aan hetzelfde continuüm van passend onderwijs en zorg voor kwetsbare leerlingen. Daarbij heeft de inzet van de ene partij effect voor de andere partij.

Met respect voor elkaars verantwoordelijkheden is met betrekking tot enkele onderdelen van het ondersteuningsplan gesproken over die effecten, zijn de wederzijdse dilemma's verkend en erkend, en zijn op onderdelen concrete afspraken gemaakt. Hieronder volgt daarvan een beknopte weergave.

Schoolmodel:

Ieder kind heeft recht op passend onderwijs, maar de kosten ervan kunnen verschillen. Niet alle schoolbesturen zijn gelijkelijk verdeeld over de stad. De gemeente is van mening dat het huidige verdeelmodel waarbij alle scholen een vast bedrag per kind krijgen onvoldoende recht doet aan deze verschillen. De gemeente zet aan de onderwijskant ruim in met onderwijs subsidies. Aan de zorgkant wil de gemeente gaan bewegen met de gedifferentieerde inzet van de ouder en kind adviseur per school. De gemeente wil graag met het samenwerkingsverband bespreken waar de behoeften van de verschillende doelgroepen liggen en hoe de gemeente en het onderwijs daar het beste aan tegemoet kunnen komen.

Deze vraag krijgt ook het SWV van die schoolbesturen in gebieden met zwaardere problematiek. Dit is in de ALV in april van het SWV met de andere schoolbesturen besproken. Daar is afgesproken dat het Samenwerkingsverband schooljaar 2016 – 2017 een onderzoek uitvoert, op basis waarvan moet worden beoordeeld of het noodzakelijk en/of gewenst is om binnen het schoolmodel tot een ander verdeelmodel te komen, dat meer recht doet aan de verschillen tussen scholen in gebieden met verschillende doelgroepen. Aantoonbaar noodzakelijke aanpassingen in het verdeelmodel moeten voor goedkeuring worden voorgelegd aan Ondersteuningsplanraad (OPR) en Algemene Vergadering (AV) van het SWV.

Afspraak: Samenwerkingsverband en gemeente delen maximaal transparant het tijdsplan, indicatoren, bevindingen et cetera bij het onderzoek naar het verdeelmodel dat wordt uitgevoerd in schooljaar 2016-17. Het SWV verbindt het proces en de inzichten uit dit onderzoek met het traject naar een mogelijk gedifferentieerde inzet dat de gemeente aflegt met de ouder kind adviseurs.

De onderzoeksvraag en onderzoeksopzet zijn echter ieders eigen verantwoordelijkheid.

Dyslexie:

Veel kinderen blijken extra specialistische zorg voor ernstige enkelvoudige dyslexie (EED) nodig te hebben. Het is een gezamenlijk belang de aanpak/zorg voor kinderen met dyslexie goed in beeld hebben, want de benodigde zorg aan deze kinderen is het uitgangspunt. De uitgaven van de gemeente voor EED zijn groot en groeiende. De preventieknop ligt echter bij het onderwijs. Er is een analyse nodig wat de achtergrond is van de overschrijding van het budget voor EED. De gemeente heeft de gegevens en zorgt voor een goede analyse. Daarna gaan samenwerkingsverband en de gemeente met elkaar in gesprek om vervolgstappen af te spreken.

Afspraak: Het groeiend aantal verwijzingen en behandelingen dyslexie wordt nader geanalyseerd. Deze analyse is de basis voor vervolgstappen voor de gemeente en het SWV.

Leerlingenvervoer

De gemeente Amsterdam heeft een initiatiefvoorstel uitgewerkt waarbij meer wordt uitgegaan van het oordeel van het samenwerkingsverband. Het afstandscriterium is dan dus niet langer de enige reden om al dan niet leerlingenvervoer toe te kennen. Daarmee krijgen de meest schrijnende gevallen veel meer maatwerk. Dit voorstel is op 9 juni in de raadscommissie besproken en zal in de gemeenteraad van 13/14 juli worden aangenomen. Voor het Samenwerkingsverband spoort dat met de uitgangspunten.

Afspraak: Het Samenwerkingsverband neemt het aangenomen voorstel als addendum op bij het Ondersteuningsplan.

Hoogbegaafden (HB):

Er zijn veel verschillende manieren voor HB-onderwijs. De gemeente Amsterdam is van mening dat de uitval zorgelijk is. De gemeente wil graag dat de discussie die daarover binnen het onderwijs wordt gevoerd wordt geborgd, zodat kinderen niet thuiszitten, omdat er voor hen een adequate, passende en toegankelijke oplossing is.

Afspraak: Het SWV en de gemeentes delen de urgentie van onderzoek naar de vraag of er voldoende passend aanbod is in Amsterdam en Diemen voor hoogbegaafde kinderen met psychische- of gedragsproblematiek. De Algemene Ledenvergadering van het SWV heeft afgesproken dit onderzoek uit te voeren in het schooljaar 2016-2017. Als uit dit onderzoek blijkt dat het aanbod niet dekkend is voor deze leerlingen, neemt het SWV de verantwoordelijkheid deze leemtes aan te vullen tot een dekkend aanbod. Eventuele gevolgen voor de (meerjaren)begroting van het SWV worden voorgelegd aan de Ondersteuningsplanraad en de Algemene vergadering van het SWV.

De gemeente Amsterdam heeft vertrouwen in een goede voortzetting van de samenwerking.

Met vriendelijke groet,

Simone Kukenheim
Wethouder

19. Bestuurlijke reactie van College B en W Amsterdam m.b.t. leerlingenvervoer d.d. 17 mei 2016

Bezoekadres
Jodenbreestraat 25
1011 NH Amsterdam

Postbus 1840
1011 NH Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Aan de leden van de gemeenteraad van Amsterdam

Datum

Ons kenmerk

Behandeld door

Onderwerp

Geachte leden van de raad,

Het college heeft met interesse en waardering kennisgenomen van het initiatiefvoorstel van het raadslid mevrouw Timman (D66) dat zij op 10 februari 2016 heeft ingediend. Het voorstel met de titel 'Leerlingenvervoer speciaal (voortgezet) onderwijs : Het kind centraal' krijgt vanuit het college zeker navolging. Het college is het eens met het raadslid dat ouders met een kind met (veelal meervoudige) beperkingen het zwaar hebben en wil daarom onnodige belemmeringen op het gebied van leerlingenvervoer wegnemen. Het college deelt de mening van mevrouw Timman dat kinderen naar een bij hun situatie passende school voor speciaal onderwijs moeten kunnen gaan. Het college wil daarom de verordening leerlingenvervoer aanpassen wat betreft het vervoer van kinderen met lichamelijke, verstandelijke, zintuigelijke of psychische beperkingen én het gebruik van deskundigenadvies. Het wegnemen van de belemmeringen moet eraan bijdragen dat ook deze kinderen, net als alle andere Amsterdamse kinderen, de beste kansen voor een goede toekomst krijgen.

In het voorstel wordt concreet gevraagd om:

1. De volgende artikelen toe te voegen aan de Verordening Leerlingenvervoer Amsterdam:

“Het afstandscriterium uit artikel 15 van deze verordening geldt niet voor leerlingen in het primair en voortgezet speciaal onderwijs die wegens hun lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of psychische beperking niet in staat zijn om zelfstandig met het openbaar vervoer te reizen.”

“Bij de beoordeling van de aanvraag voor leerlingenvervoer betreft het college eventuele (vervoers)adviezen van deskundigen die voor de beoordeling van die aanvraag van belang zijn. De samenwerkingsverbanden passend onderwijs worden aangemerkt als een deskundige in de zin van deze verordening.”

2. In de Verordening Leerlingenvervoer Amsterdam elke zinsnede ‘toegankelijk speciaal onderwijs’ te vervangen voor de zinsnede ‘passend speciaal onderwijs’.
3. Onderzoek te doen naar de mogelijkheden om schoolbesturen of andere gespecialiseerde organisaties verantwoordelijk te maken voor de uitvoering van het leerlingenvervoer.

1. Reactie College

We gaan hieronder in op de drie voorstellen van D66 en geven per onderdeel onze reactie weer. Ook gaan wij in op de adviezen van de Gemeentelijke Ombudsman, die op 19 april jl. naar de wethouder onderwijs zijn gestuurd. Deze adviezen zijn gebaseerd op een gesprek tussen alle betrokkenen: gemeente, Samenwerkingsverband Primair Onderwijs, OKT en het raadslid Timman, als indiener van het initiatiefvoorstel. Daaraan voorafgaand beschrijven we kort hoe wij nu het leerlingenvervoer uitvoeren.

2. Huidige uitvoering leerlingenvervoer

Sommige kinderen hebben vanwege hun beperkingen passend vervoer nodig om naar school te gaan. Anderen moeten (vanwege hun beperkingen) naar een verder weg gelegen school voor speciaal (basis) onderwijs. De Samenwerkingsverbanden voor Primair Onderwijs (PO) en Voortgezet Onderwijs (VO) geven daartoe toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) af. In beide gevallen kunnen ouders een vervoersvoorziening aanvragen in het kader van de Verordening Leerlingenvervoer. Bij het toekennen daarvan houdt de gemeente rekening met de zorgbehoefte enerzijds en met de eigen kracht van de ouders anderzijds. Daarbij wegen ook de volgende uitgangspunten mee:

- de gemeente stimuleert dat kinderen tot 12 jaar zoveel mogelijk dicht bij huis naar school gaan;
- voorkomen dat reistijden langer dan 60 minuten per rit zijn;
- de mogelijkheden voor een kind om zelfstandig te reizen als het ouder is, bijv. bij de overgang naar VSO.

Vervoersvoorzieningen

De voorzieningen die worden aangeboden zijn:

- een openbaarvervoerabonnement voor de leerling, zo nodig ook voor diens begeleider (OV)
- een financiële vergoeding voor eigen vervoer (EV), ter waarde van een OV-abonnement,
- aangepast vervoer (busje) dat de gemeente verzorgt (AV).

Aangepast vervoer wordt aangeboden indien:

- de leerling vanwege zijn beperking niet in staat is - ook niet onder begeleiding - met het openbaar vervoer te reizen,
- de leerling niet in staat is zelfstandig met het openbaar vervoer te reizen én het begeleiden van de leerling in redelijkheid onmogelijk blijkt wegens bijzondere gezinsomstandigheden,
- de leerling niet zelfstandig met het openbaar vervoer kan reizen én de reistijd met het openbaar vervoer naar een SO- of sbo-school of terug meer dan 30 minuten duurt (voor sbo meer dan 45 minuten),
- de leerling met gebruikmaking van het openbaar vervoer naar een SO- of sbo-school of terug meer dan anderhalf uur onderweg is en de reistijd met aangepast vervoer met ten minste 50% van de reistijd per openbaar vervoer kan worden teruggebracht.

Afstandscriteria

In de huidige praktijk wordt een vervoersvoorziening toegekend op basis van de afstand tussen de woning en de dichtstbijzijnde toegankelijke school. Amsterdam hanteert de volgende afstandscriteria (waarbij Amsterdam in gunstige zin afwijkt van de modelverordening van de VNG):

Geen	afstandscriterium voor een leerling in een rolstoel
2 kilometer	voor een leerling die de Mytyl-Tytylschool, de W.B. Noteboomschool of de Dr. Coronelschool bezoekt. Deze scholen worden bezocht door langdurig zieke kinderen.
3 kilometer	voor so,
4 kilometer	voor sbo,
5 kilometer	voor vso

Gemeenten zijn wettelijke verplicht om een vervoersvoorziening aan te bieden aan leerlingen van het Voortgezet Speciaal Onderwijs die niet zelfstandig kunnen reizen. Een dergelijke verplichting is er niet voor VSO-leerlingen die wel zelfstandig kunnen reizen. Toch verstrekt Amsterdam aan deze leerlingen een OV-abonnement, als dat binnen de verordening valt.

Gebruik in 2015

In 2015 hebben in totaal 1.886 leerlingen van het SO en sbo gebruik gemaakt van een voorziening van het leerlingenvervoer. Dat is 56 % van de 3.348 leerlingen die scholen voor sbo en (V)SO in Amsterdam bezoeken. Van de leerlingen die gebruikmaken van een voorziening is 54 % (1.024) per aangepast vervoer (het busje) vervoerd, 30% (574) ontving een vergoeding voor het openbaar vervoer en 15% (288) kreeg een vergoeding voor eigen vervoer.

3. Reactie op het Initiatiefvoorstel per onderdeel

ad 1 a: Het afstandscriterium

Het college is het eens met de indiener van het initiatiefvoorstel dat ook andere dan fysieke belemmeringen het voor ouders en kind moeilijk kunnen maken om naar de geschikte school te gaan. De verordening past het afstandscriterium nu alleen niet toe bij leerlingen met een fysieke handicap. Het college wil daarom, in aansluiting op het initiatiefvoorstel, voor alle leerlingen die naar het oordeel van het college vanwege hun beperking niet in staat zijn met het openbaar vervoer te reizen, het afstandscriterium niet hanteren. Dat betreft dus beperkingen die van lichamelijke, verstandelijke,

zintuiglijke of psychische aard zijn. Daartoe zal het college de verordening aanpassen.

ad 1b: Deskundigenadvies

Op de toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) van de Samenwerkingsverbanden worden het cluster of de schoolsoort aangegeven. (Bij clusters gaat het om cluster 3: langdurig ziek, verstandelijk beperkt en/of fysiek en/of psychisch gehandicapt of cluster 4: psychische stoornissen en/of gedragsproblemen).

In het algemeen zijn deze scholen gelijkwaardig wat betreft type en kwaliteit van het aanbod, binnen de verschillende clusters en rekening houdend met de specialisaties daarbinnen voor algemeen goed verspreid in Amsterdam. In de meeste gevallen hoeven kinderen niet ver te reizen om een school voor speciaal (basis) onderwijs te bezoeken. In sommige gevallen zijn er echter redenen dat toch een specifieke school meer geschikt is voor een leerling, in verband met diens specifieke (gezins)achtergrond en zorgbehoefte, ook al is de afstand tot die school groter.

In die specifieke gevallen wijzen de Samenwerkingsverbanden, gemotiveerd, een specifieke school aan, vanwege het aanbod van die school in relatie tot wat de leerling nodig heeft.

De gemeente betreft hierbij het advies van het OKT over de gezinssituatie en de zorg die het kind nodig heeft.

Naar aanleiding van het initiatiefvoorstel kiezen wij ervoor om in die specifieke gevallen het advies van de Samenwerkingsverbanden en OKT als doorslaggevend te beschouwen bij het bepalen van het passend onderwijsaanbod. Samenwerkingsverbanden en OKT betrekken bij hun advies de mening van de ouders. In die gevallen is die school dus – in termen van de verordening- de dichtstbijzijnde toegankelijke school.

In aansluiting hierop vraagt de gemeente ook aan de Commissie van Begeleiding van de school voor speciaal onderwijs waar de leerling is ingeschreven een advies met betrekking tot de beperkingen van de leerling en de vorm van vervoer die bij de leerling past. Deze (wettelijke verplichte) Commissie van Begeleiding van een school voor speciaal onderwijs bestaat uit verschillende medische en gedragsdeskundigen die kunnen adviseren over passende zorg en begeleiding voor een leerling met een beperking.

Samenvattend:

- Het Samenwerkingsverband bepaalt het onderwijsaanbod (toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal (basis) onderwijs)
- de commissie van begeleiding van de school voor speciaal (basis) onderwijs adviseert (onder meer) of een kind zelfstandig kan reizen of daarbij de begeleiding van de ouders behoeft
- het Okt adviseert in overleg met het onderwijs over de inzet van zorg en of ouders ook daadwerkelijk in staat zijn het kind te begeleiden dan wel dat aangepast vervoer nodig is.

Het college zal bij de aanpassing van de verordening de specifieke rol van het OKT en de Commissies van Begeleiding nader bepalen, in relatie tot de bevoegdheid van de Samenwerkingsverbanden om TLV's af te geven.

ad 2: Toegankelijk en passend speciaal onderwijs

De indiener van het initiatiefvoorstel stelt voor in de verordening uit te gaan van "passend speciaal onderwijs" in plaats van "toegankelijk speciaal onderwijs". Het

college neemt dit over, waar dit van toepassing is in de verordening en met inachtneming van de bovengenoemde maatregelen. Dat betekent dat het college het begrip passend zo invult dat een school passend en toegankelijk is voor een leerling als Samenwerkingsverband en OKT dat onderbouwd aangeven, met medeneming van de mening van de ouders. Het uitgangspunt dat kinderen naar de dichtstbijzijnde school met passend onderwijs- en zorgaanbod gaan blijft gehandhaafd, tenzij door Samenwerkingsverbanden en OKT anders wordt geadviseerd.

Mogelijkheden voor meer maatwerk worden hiermee in het begin van het proces bepaald, “aan de voorkant” en niet pas na een bezwaar- en beroepsprocedure. Dit biedt ouders op een eerder moment en sneller duidelijkheid.

Uitvoering van de hier genoemde voorstellen kan plaatsvinden met ingang van schooljaar 2016/2017.

ad 3. Onderzoek naar uitbesteding van leerlingenvervoer

De indiener stelt voor te onderzoeken of het mogelijk is dat andere organisaties het leerlingenvervoer uitvoeren. Genoemd worden de Samenwerkingsverbanden. Het college neemt dit voorstel niet over om de volgende redenen:

- Om de doelen van het initiatiefvoorstel te bereiken is overdracht van de organisatie van het leerlingenvervoer niet nodig.
- Leerlingenvervoer is een wettelijke taak van de gemeente. De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in de organisatie en uitvoering van het leerlingenvervoer. Hierdoor staat de kwaliteit van de uitvoering van het leerlingenvervoer op een hoog niveau. Er zijn weinig klachten over de organisatie als zodanig. Ook de gemeentelijke Ombudsman constateert dat.
- Inmiddels heeft het college een nieuwe aanbesteding in voorbereiding, waarbij ook gekeken wordt naar de mogelijkheid verschillende vormen van doelgroepenvervoer beter te combineren. Ook dat pleit ervoor de uitvoering bij de gemeente te laten.

De Samenwerkingsverbanden geven desgevraagd aan geen ambitie te hebben het leerlingenvervoer zelf uit te voeren.

4. Financiële consequenties van het initiatiefvoorstel

Het initiatiefvoorstel gaat uit van een toename met gemiddeld 70 leerlingen per schooljaar en gemiddelde kosten van €2.215,- per voorziening. Daarmee komt het totaal aan meerkosten uit op € 155.000 per schooljaar. Het initiatiefvoorstel gaat er hierbij vanuit dat deze gedekt kunnen worden uit het reguliere budget voor leerlingenvervoer, waar in 2015 sprake was van onderbesteding.

De voorgestelde aanpassingen gaan in met ingang van schooljaar 2016/2017. Rekening houdend met een aanlooperperiode verwachten wij dat de meerkosten in 2016 maximaal € 100.000,- zullen bedragen en vanaf 2017 gemiddeld € 300.000,- per schooljaar.

Het is echter op dit moment niet goed mogelijk de hoogte van de meerkosten op schooljaarbasis nauwkeurig in te schatten. Wij gaan uit van een grotere kostenstijging per jaar dan op grond van 70 leerlingen, zoals het initiatiefvoorstel veronderstelt. Het aantal van 70 leerlingen is gebaseerd op het aantal afwijzingen in 2015. Er kunnen echter ook ouders zijn die vanwege het afstandscriterium geen aanvraag hebben gedaan voor een voorziening van leerlingenvervoer, maar na de wijziging van de verordening mogelijk wel daarvoor in aanmerking komen. Deze ouders kunnen opnieuw een beroep doen op een voorziening en mogelijk op basis van het

deskundigenadvies een specifiek maatwerk-advies krijgen. Wij verwachten dat dit met de aanpassingen op basis van het initiatiefvoorstel vaker het geval zal zijn. Wij gaan daarom uit van een stijging van het aantal voorzieningen van 5% tot maximaal 10 %, wat meerkosten betekent van € 200.000 tot maximaal € 400.000,- per schooljaar.

Vanaf 2016 is er sprake van een korting op het budget van leerlingenvervoer van € 1 miljoen structureel. Het is daarmee onduidelijk of de structurele meerkosten die voortkomen uit bovenstaande voorstellen uit het reguliere budget gedekt kunnen worden. Als blijkt dat deze meerkosten niet uit het reguliere budget gedekt kunnen worden, zal de wethouder onderwijs hiervoor binnen de onderwijsbegroting dekking zoeken.

5. Het advies van de Gemeentelijke Ombudsman

De Gemeentelijke Ombudsman heeft op 19 april 2016 een brief aan de wethouder Onderwijs gestuurd met een aantal adviezen. Deze zijn, zoals al aangegeven, gebaseerd op een gesprek met zowel gemeente, als onderwijs, OKT en de indiener van het initiatiefvoorstel. Wij geven de adviezen kort weer, met de reactie van ons college:

1. Zorg voor een integraal advies, waarbij onderwijs, zorg en leerlingenvervoer op elkaar zijn afgestemd en neem daarbij ook het speciaal basisonderwijs (sbo) mee.

De Samenwerkingsverbanden regelen de toegang tot het (V)SO en sbo. Wij zullen in gesprek met hen zorgen voor een tijdige en integrale afstemming van toelating tot (V)SO en sbo en de toekenning van leerlingenvervoer. Ook het OKT heeft hier een rol in.

2. Maak afspraken over hoe de verschillende vormen van doelgroepenvervoer beter op elkaar af te stemmen. Dit betreft onder meer vervoer naar speciaal onderwijs, maar ook naar behandeling, sport, naschoolse activiteiten en thuis.

3. Maak het mogelijk dat ouders bijbetalen als ze voor een verder weg gelegen school kiezen.

Het college bereid zich voor op een nieuwe aanbesteding van doelgroepenvervoer. In dat kader willen wij bekijken of het mogelijk en efficiënter is verschillende vormen van doelgroepenvervoer te combineren. Wij zullen ons daarbij dan ook laten adviseren over de mogelijkheden voor de inkoop van 'extra kilometers' door ouders. De Ombudsman heeft zich al enthousiast betoond hierover.

4. Stel een interne escalatiemogelijkheid in voor ouders die het proces van beroep en bezwaar te drempelig vinden.

Het college verwacht dat door de hier voorgestelde wijzingen van de verordening er minder bezwaar zal worden gemaakt. Ouders hoeven immers niet meer achteraf, via beroep of bezwaar aandacht voor hun belang te vragen, omdat voor bepaalde groepen met een beperking het afstandscriterium vervalt en het advies van Samenwerkingsverbanden en OKT als bindend wordt beschouwd. In de hier voorgestelde benadering kan dat dus vooraf, via een deskundigenadvies van Samenwerkingsverbanden en OKT.

Wij zullen er op toezien dat het gezichtspunt van ouders daarin wordt meegenomen. Bovendien is het in de huidige werkwijze mogelijk dat ouders reageren op een voorgenomen besluit. Dat kan laagdrempelig, via de telefoon of een persoonlijk gesprek. Het college ziet daarom geen meerwaarde in het instellen van een extra, interne escalatiemogelijkheid.

5. *Stel onderzoek in naar de mogelijkheden van vervoer naar speciaal onderwijs en andere geïndiceerde activiteiten, met als enige beperking dat het vervoer betreft naar onderwijs binnen de gemeentegrenzen, of zelfs daarbuiten.*

Op dit moment maakt ca. 56% van de leerlingen van SO- en sbo-scholengebruik van een vervoersvoorziening. Als ook de overige 44% daarvan gebruik zou maken, inclusief aanvullend vervoer naar behandelingen en naschoolse-activiteiten verwacht het college dat globaal een verdubbeling van het budget nodig is: ca. 4 mio extra. De Gemeentelijke Ombudsman en ook de Gemeentelijke Kinderombudsman achten het echter mogelijk dat een kostenbesparing mogelijk is door vervoersregelingen beter op elkaar af te stemmen. In aansluiting op de nieuwe aanbesteding van het doelgroepenvervoer zal het college daarom een verkennende kosten-baten analyse laten opstellen, om te zien of verder onderzoek perspectief biedt.

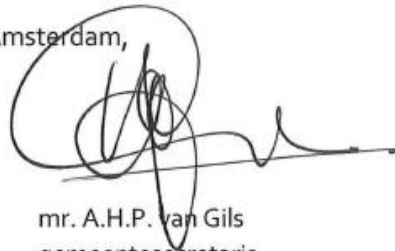
Wij gaan er vanuit dat wij hiermee, op basis van het initiatiefvoorstel van D66 en het advies van de Gemeentelijke Ombudsman, kinderen en ouders meer tegemoet komen bij het vinden van een passende plaats in speciaal (basis) onderwijs.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

mr. E.E. van der Laan
burgemeester

mr. A.H.P. van Gils
gemeentesecretaris